

ლიტერატურული გაზეთი

№3 (307) 18 თებერვალი - 3 მარტი 2022

ბამოლის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 80 თეთრი

ლიანა ანფიმიადი

თოვლი ქალაქი

ქალაქში არ თოვს,
სახურავეები დაამძიმა თოვლის ართოვამ,
ადნება ფთილა არფიფქები ქუდებს, პალტოებს,
ხარბად ვისუნთქავ არსათოვარ, არცინცხალ ჰაერს,
ხელთათმანები დამეკარგა?

დავტოვე?

ქალაქში არ თოვს, მოძრაობა გადაიტვირთა,
არდათოვლილი მანქანების მდორე დინებას
ბოლო არ უჩანს, ვითარება საგანგაშოა,
ცას მიჭედელი მილიონი ან მეტი თვალი —
მოთოვს, არ მოთოვს?

ცა მინას დაშორდა.

ქალაქში არ თოვს, ბავშვები ქვებით გუნდაობენ,
გატეხილ შუბლებს გატეხილი ქრისტე გაამთელებს,
მერამდენე უთოვლო გამთენია,

ქალაქში ბარდნის

არნამქერი, არფიფქი, არფანტელი.

სახლისკენ გზაა განმენდილი, გაკვალული,
კარგია, არ სჭირდება გადათოვლვა, გაკვალვა,
ასფალტზე ვერ ვხედავ ნაფეხურებს,
ვერ ვხედავ, ვერ ვკითხულობ ნაფეხურებს,
თოვლში ვიპოვიდი?

დავიკარგე?

ალარ ვარ?

ქალაქში არ თოვს.

///





ივანე ამირხანაშვილი

ნაუბლილი ფაილებიდან

არ ვიცი, თუ ვიცი, რომ არ ვიცი?!

მუჰამედ-ყაზემ მაზინანი. თანამედროვე ირანელი პოეტი და პროზაიკოსი, დაბადებული 1963 წელს.

მის კალამს ეკუთვნის „უკანასკნელი ფადიშაჰი“, რომანი ირანის უკანასკნელი შაჰის, მოჰამედ რეზა ფეჰლევის ცხოვრებაზე. მშვენიერი პროზაა, შთამბეჭდავი, ღრმა, ორიგინალური.

ნაწარმოები მეორე პირობა დაწერილი. ერთგან ავტორი შაჰის მესამე ცოლს მიმართავს:

„შენი ტონი მშვიდდება, როდესაც საუბარს იწყებ წინაპართა მიწაზე — იმ მხარეებზე, საიდანაც მოდიოდა შენი გვირგვინოსანი მამის მოდგმა. კავკასია და მისი ახლომდებარე ტერიტორიები — იქ ხომ თვით წინასწარმეტყველი ზარატუსტრა იშვა — ეს მიწები ირანის ღირსებას წარმოადგენდა, და ამიტომ...“

ეტყობა, კავკასიაში არ ვიცი, რაც იციან ირანში.

ყველანი

გავხვდებით მოვლივართ

დოსტოევსკის პირველი ცოლი, მარია დმიტრიევნა, ისტერიკაში რომ ჩავარდებოდა, ქმარს დაუნდობლად ლანძღავდა:

— მეზიზღები, გათახსირებულო, კატორღელო. ოქროს მთებს რომ მპირდებოდი, სად არის, სად?! რა გაგიკეთებია ცხოვრებაში. არაფერი, არც ფული, არც ბინა, არც ნორმალური ცხოვრება. გაიძახი, მწერალი ვარ, მწერალიო. მამა გიცხონდა, შენც გოგოლი არ მყავდე!..

ცოდვა გამხელილი სჯობს და მარია დმიტრიევნა ტყუილად არ ამუნათებდა ქმარს გოგოლით. ადრეული დოსტოევსკი — ეს ხომ მართლაც გოგოლის „ტყვეა“. ფიოდორ მიხაილოვიჩი ნიკოლაი ვასილიევიჩის დიდ გავლენას განიცდიდა.

დოსტოევსკი თავისი პირველივე მოთხრობით — „სანყალი ადამიანები“ გოგოლის „შინელიდან“ გამოვიდა, ხოლო „ორეულითა“ და „პეტერბურგის მატინაეტი“ პირდაპირ გოგოლის „ცხვირიდან“ გამოიხდებოდა.

ამიტომ დოსტოევსკის ცნობილი ფრაზა — „ჩვენ ყველანი გოგოლის „შინელიდან“ გამოვიდით“ — თავისუფლად შეგვიძლია, შევავსოთ ასე: „ჩვენ ყველანი გოგ-

ოლის „შინელიდან“ და „ცხვირიდან“ გამოვიდით“.

კი, მაგრამ თვითონ გოგოლი საიდან გამოვიდა?

ერნსტ თეოდორ ამადეუს ჰოფმანიდან. ჰოფმანი? მოცარტიდან. მოცარტი? თავისი ბავშვობიდან...

დემოკრატიული ალიანსი

არსებობს ობობის ერთი სახეობა — სქესობრივი შეწყვილების შემდეგ მდედრი თავს ესხმის მამრს და ჭამს.

ცოლი ჭამს ქმარს. ანუ კლავს.

ფრანსუა ტრიუფოს ფილმში „ნაზი კანი“ ცოლი კლავს ქმარს. რატომ? იმიტომ, რომ ინსტინქტი ჰკარნახობს...

„ნუ შემჭამე, ქალო!“ — რამდენი ოჯახიდან მოისმის ეს უსასოო ამოძახილი. ამ დროს ინსტინქტი მოქმედებს: ცოლი ჭამს ქმარს, მინიმუმ, ნერვებს უჭამს.

ქმრის პასუხი? ეგრევე ომს იწყებს.

დასკვნა: ცოლქმრობა არის ერთადერთი დემოკრატიული ალიანსი, სადაც ერთ

მხარეს შეუძლია, ომის გამოუცხადებლად დაესხას თავს მეორე მხარეს.

სერიოზული გართობა

მწერლები ერთობიან უზენაესის არსებობის იდეით და ამ თემაზე სერიოზულად მხოლოდ ეგზისტენციური მიმწეხრის ფაშს ფიქრობენ.

ჯეიმზ ჯოისი, რომელიც ღმერთს არ ახსენებდა, ჯოუტად იწყებს კულტურის სისტემის ძიებას. ეძებს სუბიექტს, რომელმაც შექმნა კულტურა. არქაულ საფუძვლებს ეძებს ადამიანში. თავის მითოლოგიას ქმნის.

თვით ჯონ აპდაიკიც კი, რომელიც „სხეულებრივი რეალიზმის“ თეორიას ქადაგებდა, ერთ-ერთ ბოლო ინტერვიუში აღიარებდა, რომ არანაირი შემოქმედება არ არსებობს ღმერთის იდეის გარეშე.

ყველაზე შეუპოვარი ათეისტი ჟან-პოლ სარტრი კი იძულებული გახდა, შეექმნა საკრალურის ცნება, რომელსაც ბუნების ძალებისა და სხვა სუბსტანციების ასახვად იყენებდა.

ათეიზმით მთვრალი ლიტერატურა ყოველთვის, ყველა დროში, ქმნიდა თავის

არაფორმალურ საყრდენს, რაღაც მთავარს, კულტისმაგვარ ორიენტირს, მითს, რომელიც წარმოადგენდა სულის სინათლის იმიტაციას და ემსახურებოდა წონასწორობის დაცვას, ანუ „მორალურ თანაბრობას“, როგორც ვახტანგ კოტეტიშვილი იტყობდა.

„ენა არის ღმერთი!“ — ამტკიცებდნენ იუსტენ ჰიუი დენი და იოსებ ბროდსკი. ესეც გართობა იყო. სერიოზული გართობა.

კვილი ტრენაჟორი

ბრიტანელი მეცნიერები ამტკიცებენ, რომ კლასიკური ლიტერატურული ნაწარმოები „ტვინის ტრენაჟორის“ როლს ასრულებს, ამდღებს „ინტელექტის კოეფიციენტს“, აფართოებს თვალსაწიერს და ამდიდრებს ენას.

ლივერპულის უნივერსიტეტის პროფესორმა არნოლდ უეინსტინმა აღმოაჩინა, რომ კლასიკის კითხვას თერაპიული ზემოქმედების ძალაც აქვს.

მაგრამ რად გინდა. კლასიკას აღარავინ კითხულობს. თითქმის აღარავინ, მცირედენი გამოწვევის გარდა.

ჯერ კიდევ როდის ამბობდა მარკ ტვენის, კლასიკა არის ის, რასაც ყველა აქებს, მაგრამ არავინ კითხულობსო.

გაუბადავი სიცილი

ვუდი ალენს აქვს ასეთი ფილმი: „ყველაფერი, რაც ყოველთვის გასურდათ, გცოდნოდათ სექსის შესახებ, მაგრამ შეკითხვას ვერ ბედავდით“. სურათი შვიდი ნოველისგან შედგება. მეორე ნოველის სათაურია „რა არის სოდომი?“

მწყემსი სტავროს მილოსი, სომხეთის მოქალაქე, ჩადის ამერიკელ ექიმთან, რომელსაც გამოუტყვდება, რომ უიმედოდ არის შეყვარებული თავის ცხვარზე და სთხოვს, საპასუხო გრძნობა როგორმე ცხვარსაც აღუძროს.

ამბავი სრულიად მოულოდნელი მიმართულებით ვითარდება. ექიმ ბიკი როუზს გაგიჟებით შეუყვარდება ფაფუკი ცხვარი, სახელად დეიზი, ცოლს მიატოვებს და ოთხფეხა საყვარელთან ერთად ცხოვრობს ფემინებულურ სასტუმროში.

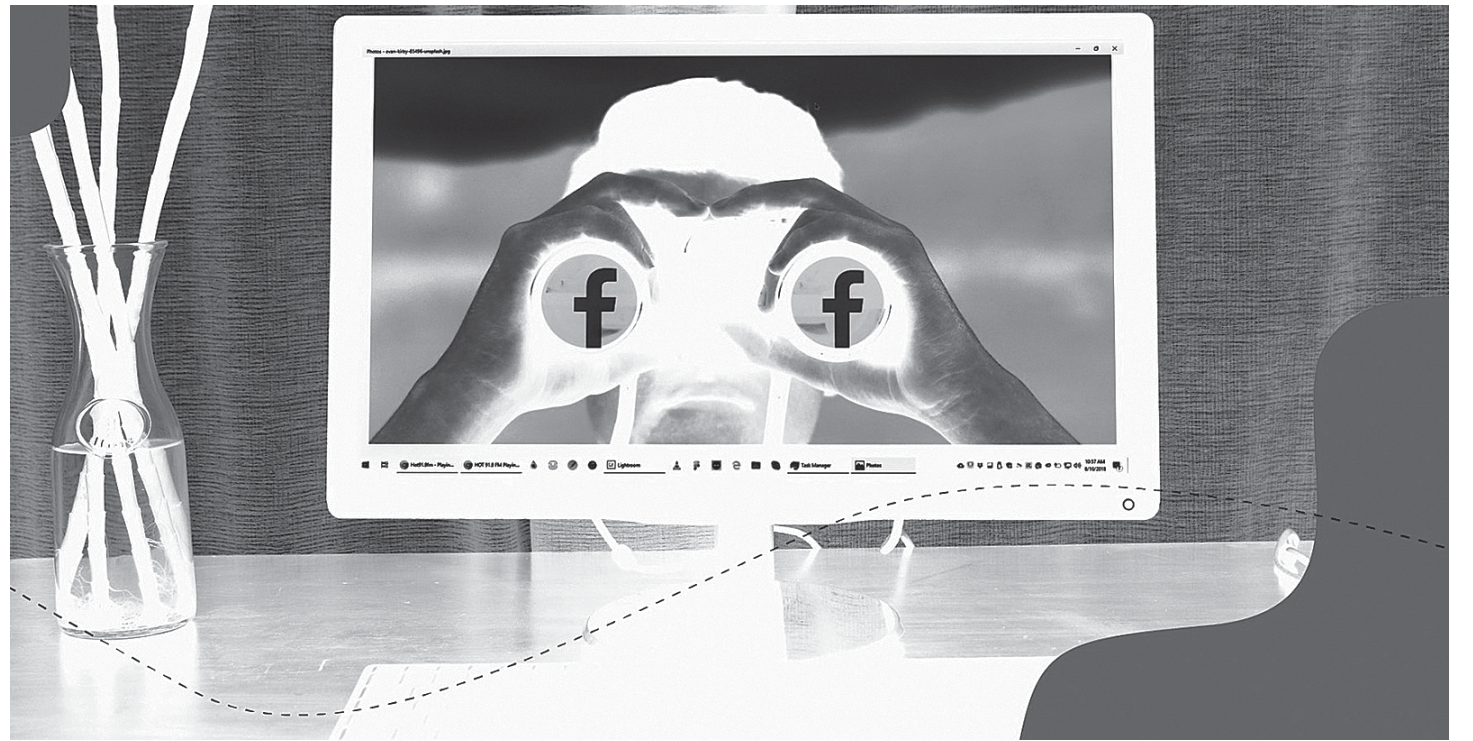
სტავროს მილოსი მოიტაცებს თავის ცხვარს და სამშობლოში ბრუნდება.

ბიკი როუზი, ეს გაუბედურებული რაყიფი, დარდისგან გალოთდება და ქუჩის მანანალად იქცევა...

ორმოცდაათი წლის წინათ, როდესაც ფილმი გამოვიდა, მაყურებელს ეცინებოდა ამ აბსურდზე, მაგრამ დღეს, ამდენი ხნის შემდეგ, მაყურებელს აღარ ეცინება, ფიქრობს, ვაითუ, ეს აბსურდი კი არა, რეალობაა, ჩვენი დროის რეალობა და რომ გავიცინო, ჩამორჩენილობად არ ჩამეთვალოსო...

ატლანტი ტიკაბი

ერთხელ ვახტანგ კოტეტიშვილი გაზეთ „ქართულ სიტყვაში“ წერდა ქართველის



ახალ ფსიქოტიპზე, რომელიც მეოცე საუკუნის 10-20-იან წლებში გამოჩნდა საზოგადოებაში:

„ეს „ახალი ტიპი“ თავისი ბუნებით ახალი როდია. მსგავსი ტიპები მეცხრამეტე საუკუნის პირველ ნახევარშიაც იყვნენ, დიდ კულტურაზე რომ ოცნებობდნენ, მიდიოდნენ რუსეთში, ბრუნდებოდნენ „მოზიდულ თესლით“ და იწყებდნენ „პრაქტიკულ მუშაობას“. გ. ერისთავის თქმით, ვენახში ვაზებს ჰყრიდნენ და თუთებს ჰრგავდნენ.

დღეს ასეთი ტიპი კვლავ ცოცხლდება, მხოლოდ იგი ევროპაში არის ნამყოფი, ყველაფერს იქაურს ბინოკლით უცქერის, ყველაფერს ჩვენსას უარყოფს და ევროპის გადმონერგვაზე ოცნებობს ჭირვეულად. ორივე შემთხვევაში „აცდენილ ტიპებთან“ გვაქვს საქმე, თუმცა თვით შვონიკით, რომ მოაქვთ საქართველოსთვის ახალი სახარება, და თუ მათ დიდი ზეიმით და პირველ ადგილის დათმობით არ შეჰხვდით, მზადა აქვთ ტრივიალური შეჭმარიტება: „არც ერთი დიდი მწერალი თავის დროის დევნას არ ასცდენიაო“.

ავიწყდებათ, რომ მწერლებს მართლა სდევნიდნენ, მაგრამ ვისაც სდევნიდნენ, ყველა დიდი მწერალი როდი იყო“.

როგორც ჩანს, აცდენილი ტიპები ყოველთვის იყვნენ. ეს დროითი მოვლენა არ უნდა იყოს, ხასიათია ალბათ, ხასიათის წყობა, კომპლექსი, დამლა, იმპერატივი — ოღონდ უმიზეზო, ურიგო, უყალიბო, აცდენილი...

სხვათა შორის

პლინიუს უფროსი ამბობდა, ჩვენი პლანეტა იმსახურებს იმას, რომ დედა-მინა ვუნოდოთ, რადგან დაბადებისას შვილად გვვლავლობს, სიკვდილის შემდეგ კი თავის ნიაღში შეგვიფარებსო.

ეს აზრი ჩვენი ნელთალრიცხვის პირველ საუკუნეში გამოითქვა.

მანამდე, ასე წლით ადრე, პომპეუსი იყო მცხეთაში და ქართველებისთვის კარგად რომ მოესმინა, იქნებ პლინიუს უფროსის დაბადებამდე დიდი ხნით ადრე სცოდნოდა რომს, რომ ეს მართლაც გენიალური სიტყვა — დედამინა — საყველპუროდ ჰქონდათ გამხდარი იბერიელებს. ყოველ შემთხვევაში, მიაჩნდათ, რომ მინა, ანუ „ქვეყანა“, მათი მშობელი დედა იყო...

ტიარდის პირადად

ტიარ დე შარდენის დებულება იმის შესახებ, რომ კაცობრიობის შემდგომი განვითარება მხოლოდ კოლექტივიზმის საფუძველზე არის შესაძლებელი, თავის დროზე არასერიოზულად აღიქვეს.

ტიარდის თეორიის მიხედვით, კაცობრიობა გაერთიანდება ახალი ფსიქოლოგიური ატმოსფეროს საფუძველზე, რომელიც, უპირველეს ყოვლისა, წარმოიქმნება იმის შედეგად, რომ ადამიანები აღიარებენ თავისთავად არსებულ ფაქტს: კაცობრიობა ჩართულია ევოლუციის ნაკადში და იმყოფება ბიოლოგიური თვისებების პროცესში.

ახალი ფსიქოლოგიური ატმოსფეროს მეორე პირობად ტიარ დე შარდენი თანარეფლექსიის უმაღლეს კერას — ღმერთს ასახელებდა. თუმცა თანამედროვე პრაქტიკამ ტიარდის მეორე პოსტულატს სახე უცვალა და ღმერთს დემოკრატია ჩაანაცვლა.

ერთი სიტყვით, ქრისტიანული ევოლუციონიზმი დემოკრატიული ევოლუციონიზმით ჩაანაცვლეს, მაგრამ კაცობრიობის კოლექტივისტურმა განვითარებამ ერთი ნაბიჯითაც ვერ წაიწია წინ.

რაც ვერ შეძლო ფილოსოფიურმა, ეთიკურმა, სოციოლოგიურმა და პოლიტიკურმა თეორიებმა, ის იოლად მოახერხა კორონავირუსმა, რომელმაც კაცობრიობას, ერთ კოლექტივად გაერთიანების ნიშნად, პირბადე მოარგო.

პირბადე მოარგო ტიარდისმსაც.

ახალი ქება სისულელისა

„კაპიტალიზმის მთავარი რესურსი ადამიანური სისულელეა. ადამიანური სისულელის მთავარი პროდუქტი კაპიტალიზმია. ამიტომ მიიჩნევენ, რომ კაპიტალიზმი ადამიანურმა ბუნებამ წარმოშვა“.

ამ სოფისტურ ქიზმს საპატიო აბზაცი უკავია მარკუს მეცისა და გეორგ ზესლენის წიგნში „გამოთავანების მანქანები. იდიოტიზმის მასობრივი წარმოება“.

რას ამტკიცებენ პატივცემული სოციოლოგები? მეცისა და ზესლენის იმის დამტკიცება უნდათ, რომ ეგრეთ წოდებული პროგრესი ანუ განვითარება არის რეგრესი და უკუსვლა.

მათი აზრით, მასობრივი გამოთავანების მანქანები კაპიტალიზმის განუყოფელი ნაწილია, რაც არ ნიშნავს იმას, რომ სხვა პირობებში არ შეიძლება, იდიოტად ვიქცეთ ან სხვა გავაიდიოტოთ, მაგრამ საქმე ის არის, რომ კაპიტალიზმის დროს გამოთავანება, გამოჩერება, გამოშტერება იქცევა საქონლად, ხოლო საქონელი — მასობრივი გამოთავანების საშუალებად.

ეს საშუალებებია — ტელევიზია, რადიო, ინტერნეტი, საზოგადოებრივი ქსელები, ბექდვითი პრესა, ქუჩის რეკლამები, რომელთა საერთო მიზანია, წაშალონ განსხვავება სტიქიურ ბუნებასა და კულტურას შორის.



დიანა ანფიმიადი

ზღაპარი

მზე როცა გადავა ალაგედან, მზის კვალს რომ ჩამოვწმენდ ტილოთი, დავინყებ სახლის დალაგებას, ვივინყებ, რატომ ვტიროდი. გადავფენ მტრის დიბა-ფლასეულს, ყველაზე უფასო ფასეულს, ობობის შალსა და ფარჩეულს, ყველაზე ნარჩენს და დარჩეულს... ღამე რომ ჩაიღვრება ჭერის ფსკერში, შიში მშიერი და ურწყული, მოდის შორეთიდან (სხვას არ ერჩის) ჩემი საყვარელი ურჩხული, ჩრდილის გველებს ტოვებს დარაჯებად, იხდის სამოსსაც და დანარჩენსაც, ტყავსაც, ლამაზსა და საშინელს. ბუხართან მიაგდებს მაშინვე... და ყელის სიღრმიდან ამოვხვრებს ყველაზე მწარე კოცნით მოხვრებს. ცეცხლი, მისი სულის ალი-კვალი, ტყავის ნაფლეთებს რომ ალოკავდეს, იქნებ ის, სინათლით გატენილი, აქ დარჩეს მზის შემდეგ ამოსვლამდე... სანამ ირიფრაჟა, გავაცლიე, მოვა, ვიცი, მოვა, სულ ველი... ფანჯარა გამოვადე, დილის მზეზე შემოვდგი ყავის მწარე სურნელი...

გიჟვაჟი სიზმარს

რომელ სიზმარშიც შენ არ იყავი, კაბის ბოლოზე ღველფი ამყვა ქერის მინდვრიდან, თვითონაც იცი, მწიფობის ბოლოს, ნაპერწკლებს ყრიან ვარსკვლავები, იმდენად ცხელა. ჩემს წნელის სახლში მოვიტანე ცეცხლი იმ კაბით, ააღა თმა და ჩამოაღა ხელებს ნიკაბი, წითელი მამლის ეზოდ იქცა სიზმრის ქვეყანა, ვიცი, ვერაფერს გამოვიტანდი, თვალები მაინც გამომეყვანა! შეშლილები რომ ჩამოვხსენი საფეთქლებიდან, წყლად ქცეულიყო ჰაერი და ქარიც ქრებოდა, ახლა რა ვუყო ორ შტერ ობოლს, ამ წყვილ ლოქორას? ვის შევუსახლო? შენ ხომ არ იცი? როგორ?

წერილი

ხმების ქვეყანა აღარ ისმის, ხმების ქვეყანა მოკვდა, საგალობლების, შელოცვების, ქურუმთა, ბერთა, მოგვთა, ხმების ვენახი, სადაც ღმერთი მტევანს ლექსივით მარცვლავს, ხსოვნაც ხმასავით თუ განყალდა, გაგმართლებია, მართლა.

ვერ ამოფრინდა ქარაგამში ჩაქვავებული წერო, ხმა ამომიშრა ცრემლებიდან, უხმოდ ვტირი და გწერ რომ... ციხეს, არც დაბალს და არც მაღალს, ღამისოდენას — ვზი მე, მრავალწერტილი, სიტყვის კვალი, ჰე (მძიმე), ჩემო (მძიმე), კანზე ჰაერი შემომახმა და ფურცლებივით ვიცვენ, არაფერია, იმათ რა თქვან, ვინც არ მომკვდარა, ვინც ვერ...

სიმღერა

სალამობით მე ნისლს ვმღერი, როცა მოვიწყენ, ნისლს ვმღერი, ჯერ ჩუმად ვინყებ, მერე ბგერას ოდნავ ერევა ცისფერი, ცოტა რომ დამრჩა, იმ ნისლს ვმღერი, რა მეშველება უმისოდ. ერთიოდენ ხმას, ორიოდ მუხლს და დასასრულის უნისონს: მთელი ხეობა ნისლი მქონდა, განა ცოტა ან ნაწილი, ხელებს შორის და ორ ზღვას შუა ერთი ირაო არწივის. ხელის განვდენა ნისლი დამრჩა, მძინავს და მას ვიმეორებ და ჩემი სიზმრის პირველს ვუნყოფ ჩემივე ცხადის მეორეს.

ახსნა

ხმაში, როგორც თოვანში, მოვდიოდე, მეფინებოდეს მხრებზე ბ-ები, ფ-ები, თ-ები, „ზამბახების წყებად დანვენა“, მისველდებოდეს თმები. ცისფერი მზეები ანათებდნენ, სიტყვებს ვკოცნიდე ბაგებზე, ფიფქებს ენაზე ვიდნობდე, შინაარსამდე, ფორმამდე, აფიქსებამდე, უღლებამდე, ქარში უთავბოლო ბრუნებამდე, ხელები ხელებში, ტურები ტურებში, სიტყვები ფილტვებში, ხმები სათავესთან ბრუნდებოდნენ. და არასოდეს იწყებოდეს, რაც დასრულდება და რაც იწყება, არასდროს მთავრდებოდეს, არაფერი ჩნდებოდეს, არაფერი ქრებოდეს, ენის დასაწყისთან ენის დასაწყისამდე ჩემთან ერთად მინდა.



ჯემალ
ინჯია

ვიდექი უხალხო გამზირის ბოლოში
მე, როგორც ცოცხალი ძახილის ნიშანი.

შვილო, არასდროს არ ითაკილო,
მცირერიცხოვან ერს რომ ეკუთვნი,
უნდა შეუდგა მხარი თავილონს
და მოილოცო წმინდა გეგუთი.
ახსენო ცხრა ძმა ხერხეულიძე
ალგეთის ველზე — მაღლი იქნება.
მერნით გაფრინდე მერხეულისკენ —
ხომ არ წამოყვეს თავი ჯიქებმა.
შემოაცვით ფეხს იარები,
დუღილში ხშირად უხმე გონის ხმას.
არ გილაღატოს მესხიერებამ —
არ დაგავინყდეს ვისი გორის ხარ.

შემომპარეს — რაღატომ წერ
სიყვარულზეო.
ავაჰმე, გულო, ავაჰ, სმენავ
მუსიკალურო!
კაცობრიობა თუკი გასძლებს
ყოფნას უმზეოდ,
მაშინ მეც შევძლებ არსებობას
უსიყვარულოდ.

გნამდა, რომ დიდხანს უნდა გეცხოვრა,
რომ მამულს გვიან ჩაუქრებოდი,
თუმცა ფრანგისა არა გეცხო-რა,
თავს ინონებდი ჩაუქრებოთი.

შენგან სონატა, ფუგაც ისმოდა,
რარიტეტული რითმების სკერცოც,
დაუნერელი კატეხიზმოდან
შეიცან ღმერთი, ეშმაკის კერძო.

ანდობ იალქანს
ბედის ნიავ-ქარს
და არ ჩალიჩობ — ნიგნები გიქონ,
წერ თავისუფლად და არ მიავაგს
შენი სტრიქონი ნანვალუბ სტრიქონს.

დრო პოეზიის ტაძრის მშენებლებს
შენს ლექსებს უდგას — ეს დრო მათია,
სხვებთან ერთად რომ დაამშვენებენ
ქართულ პოეტურ ქრესტომათიას.

გატეხის ტა

შევიარადი გზნებით,
მოვიმარაგე ბადე
და ოკრო-ბოკრო გზნებით
ზღაპარს ვენვიე — ბატეთს.

გადამიფრინა ძერამ
და მარწმუნებენ მთები:
თუ სამშობლოსთვის ვერა,
სამშობლოთი ხომ კვდები.

ნამთვრალის სილხანი

ბოსტანს დასცქერის. ტუხტის მოსავლით
კმაყოფილია ფეხმძიმე ქალი.
ურწმუნო არის თუ ღვთისმოსავი,
არ ვიცი, მაგრამ ასხივებს ხალისს.

მან შეიძლება შინ ილოგინოს
და გასაოცრად ერთა და ბერთა
გამოაგოროს შვილი — ლონგინოზ —
დედისერთა და მამისაც ერთა.

ნაბახუსევზე დახვრეპს ბოზართმას
მამა, პატრონი ხაჭოს ბიზნესის.
მერე შეივლის ძველ ნაბოზართან
ცოლის ხანგრძლივი ტაბუს მიზეზით.

ჯერჯერობით კი დედის ნიალში
დუმს ლონგინოზი და მას ჰგონია,
რომ მამად ქართლის ჰყავს პიტიახში,
დედად კი მართა ან სიდონია.

პანაშვილი

სასიამოვნოდ სულ მორთული ნარნარა გვერტიად
დაგოგმანებდა ქალი ჩემგან ხოტბაშესხმული,
ის ჩემთვის იყო ლეონარდოს „მადონა ლიტა“,
მე მისთვის ალბათ გაბაშვილის „მთვრალი ხევსური“.

ქალელი გავხდი

ქალაში ვცხოვრობ. ასე ვინებე.
მტკვარი ახლოა, კვერნაქის გორაც.
მატარებლები მასმენინებენ
მონოტონურ და სევდიან ქორალს.

ნუგეშის ვილებ სამსახურიდან,
მაგრამ იმედით ვერ ვიმსჭვალები,
რომ მობრუნდება გაზაფხული და
ამიყვავებენ მერმისს ქალები.

ტანში ველარ ეტევიან სრულებით
თანამდევი ვნებიანი სულელები.
ჩემი სულის მოთუხთუხე ღელეთი
მსურს, დავფარო შენი სულის ხმელეთი,
რომ კვლავ ჰქონდეს სიცხოველე მაგ საყვარელ
ანტიკვარულ ჩაიდანს და საყვავეს,
რომ გაიგო კარგად ყავის ნალექზე,
თუ სახელი შენი რისთვის გალექსეს
და მაცნობე, თუ ყველაფერს მიმიხვდი —
ფულს შეკვეთილ მუსიკაში ვინ იხდის.

რა მაგრად იყავ, მამი, ნასვამი,
მეჩხუბებოდნენ, მაგრამ ის ხმები
ახლაც ჩამესმის ნანინასავით
და ამიტომაც არ განვრისხდები.

ჰო, გეთანხმებით — ესვამდი. იახში!
არაფერია აქ დასამალი.
შეიძლებოდა კაცს აფთიაქში
ეცხოვრა, მაგრამ აკლდა წამალი.

სამთო ჭადრაკი

გაკეთდა ცუდი სვლა — მოკლე როქი
და გაიყვანეს გვირაბი როკის,
რომლითაც ვითომ ოსის იმედად
რუსული გველი მოსისინებდა.

ავგვიანებდა. ბოლოს და ბოლოს
უსიყვარულოდ შეერთო ცოლი.
მათი კავშირი იკვროდა მხოლოდ
ერთ საზიარო ლოგინში წოლით.

და გაეყარა ახალგაზრდა ცოლს.
რა თქმა უნდა, რომ ვერ დამეგობრდნენ.
ფხიზლობს — სიმშვიდე აღარ გასტაცონ
თხელმა ბიკინმა და ღრმა დეკოლტემ.

ცოლს არ შეირთავს, წარსული ბორკავს —
უიღბლო იყო ის შეუღლება.
სიცოცხლე ისე მოკლეა, რომ კაცს
ორჯერ შეცდომის არ აქვს უფლება.

ნარნარა ფოტოზა

ნამეგობრალი თუ ნაამხანაგარი,
წარსულში ლერწამი და ახლა ნაგავი.

მე რომ შვილები დავზარდე,
მათ რაზე უნდა დავზარდე.

ჩანთა

ხალხი წრიალებს.
ვიღაც ყვირის ხმის ჩახლეჩამდე.
გამოაცხადეს
გაფრენის დრო „ლონდონ-მელბურნის“.
აბინავებენ
თვითმფრინავში ბარგს და ხელჩანთებს
ავსტრალიური
მინის ხილვას მონდომებულნი.

ტყავის ჩანთებში
ვალუტაა ანუ ფულია.
ზოგი პატარა
პორტფელია, ზოგი მოზრდილი.
განწყობილება
სხვადასხვაა, აღუმფხულია,
ზოგი თავ-პირით
ყელყელაობს, ზოგს ჩამოსტირის.

გადაუფრენენ
ოკეანეს, მთებს, ველ-მინდვრებს და
გახსნიან ჩანთებს
და გულუხვსაც გაშლიან სუფრებს.
მათი ჩანთების
მილიონებს იმ სიმდიდრესთან
გროშის ფასი აქვს,
რაც კენგურუს ჩანთაში სუფევს.

ბრბოს სიმღერა

ვერ ელევე მაგ არიას
ბრბომ რომ შეთხზა ჰაიჰარად,
ის, ვინც შენთვის მაგარია,
ნიორივით გაიპარა.

როცა შენთან გადმოვივლი,
ნუ მიმღერებ, ეგ არია
გახვრეტილი განდონივით
გამოუსადეგარია.

რამდენი გეძახე, შენ მაინც ბავშვური
სიკერპით ჩაიკალ კოცონი და ვნება.
სად გაიქცეოდა ეგ შენი ხაშური,
ჯიუტო შვლის ნუკრო, საყვარლად თავნება.

ამრეზით შევხვდე არმაზა გოლოშვილს,
რომელსაც ძეობა აქვს აღსანიშნავი.

გზა-მართალს მიდის, შემოსცმია თეთრი სუდარა, სასახლეში წევს, უღერს „სონატა პათეტიკური“, სიკეთის მეტი, ღმერთო, მისთვის არა მსურდა-რა, ვისგანაც შემრჩა „საყვარელი გიჟის“ თიკუნი.

ტვინი ჩამძახის — ხალხი ვისაც გამოასვენებს, ეგ ის ქალია, ვისაც ლექსი მიუძღვენით. ღელავს მუსიკა. დღეს ბეთხოვენს რა მოასვენებს, ჩვენს დასამარხად დაბადებულ შემლილ გენიოსს.

ახალგაზრდა მემობარს

ჰა, ცხოვრებაც, სიყმანვილეც ჩემი თვალთ დანახული: წუთისოფელს ვიხანგრძლივებ დღიურებში დამარხული გოგონების მოგონებით.

ჩვენ არ გვზრდიდნენ ბუტერბროდით (ეს უეცრად მომაგონდა), ისე გავებუტებოდით შეყვარებულს, რომ არ გვეკონდა გაბუტვების საბუთები.

თავქარიან თავში შობილ ფიქრებსაც მსურს, კარგა მიხვდე — შევეტოპავდით თან ვშიშობდით, ემანდ ახლა არ გამიხდეს ეს ართვალი შესართავი.

იცოდე შენ, სატაცური კი არა ხარ, გაქვს მძლე კუნთი, მეგობარო და კაცური ბუნებისგან რაც გეკუთვნის, მოითხოვე დროით ხოლმე.

ველი ბედის ნაწერ წერილს, როგორც ურჟოლას შოპენიდან. ვგრძნობ რა ტვირთად მანევს წელი — ჩემი წარმომშობელი და ახმეტელის დამხვერტელი.

ყინვა

გაყინულია ქუჩა, პორტალი, ძაღლს დღეს არავინ გააგდებს კარში. (თითქოსდა იყოს ნაბორტალი, მდებრი გაურბის ინტიმურ კავშირს).

ძირს გაყინული ვარდება ჩიტი გათოშილ თოვლზე, გააქვს ჭახანი. ცხვირი მამაკაცს, ჩემ წინ რომ მიდის, გასწითლებია, როგორც ჭარხალი.

არც მე ვიქნები უკეთეს დღეში, უკეთეს დღეში არც თქვენ იქნებით. მე მიყვარს, წვიმის შხაპუნა თქემით რომ იცლებიან ღრუბლის ჯიქნები.

თოვლიც კარგია, როდესაც ბარდნის, ყურით დუმილის მუსიკას იჭერ. ეჰ, სად არიან გორელი ბარდნი, ახალბაღივით ვნატრულობ ბიჭებს.

თავს ევლებოდა მათი გიტარა სამაროვანზე ნაძვს და არყის ხეს. შემცივდა ძლიერ. ეს ვიგინდარა ყინვა მიბიძგებს ჭაჭის არყისკენ.

ბათუ დანელიას

ყველა ნამდვილი პოეტის მოყვრად მიცვნიხარ კაცად, გოლუაფირო. ნუ გეგონება, რომ დავაპირო შენს ჭრილობებზე მარილის მოყრა.

ოთხი სული რომ დარჩა უსულოდ, შენ გვერდით რალაც დიადი ჩაქრა. შენ აქ სიცოცხლე შეგერგოს შაქრად, მათ იქ ნათელში ყოფნა ვუსურვოთ.

წყარო

ხალხი წყარომ იხმო ისევ (აქ სამსჯავრო წყაროზე აქვთ), შეჯდა გუშინ მიხო ვირზე, ჩამოგდება მაროზეა.

ვანთაზია მოცარტის თემაზე

თავისი მუსიკის მოსართავს — „თურქულ მარშს“ რომ ქმნიდა, მოზარდმა დაამზა- დებიანა მოცარტმა მზარეულს სადილად ბოზართმა. მოთოვა. მოყინა. მოზამთრდა.

ცანიტნოტი

მოჭადრაკე ვარ ჩემი ქვეყნის, თანაც მსაჯი ვარ, არა მთავარი, საფეხბურთო ენით — გვერდითი. მე განვიხილავ ჰაიჰარად შეთხზულ საჩივარს, სუყველაფერს კი წყვეტს მთავარი მსაჯის ვერდიქტი.

დიდი რომ ერქვა პატარა გორს, ის დრო წავიდა და ველარ ვავსებთ მამაპაპურ სასმისს ზედაშით. გადიან ვითომ განწმენდილნი სალოცავიდან, ურევვენ ლაყე მეცნიერნი ზმნას ზმნიზედაში.

ცაიტნოტია სასიცოცხლოც, სატურნიროცა, აღლუმს მართავენ აეშაგნი და ტვინთხელები. შეისიერნებს ვერძთან სტუმრად სატურნი როცა, თავს წამოყოფენ არამკითხე განმკითხველები.

დრო კი ღრილავს: თქვენ პასუხი მოგეთხოვებათ — რისთვის იშვით აქ — შენ მწერლად და კამო სატანად. ერთი ჩაძაღლდა, მეორესთვის გადის ცხოვრება. ცხოვრება გადის... განაჩენის გამოსატანად.

პოეტებს უყვართ მუსიკოსები

როგორმე უნდა მივანვდინო ხმა ღონიკიშვილს — ვუთხრა: დღეს მგონი, მუსიკოსო, „გალა“ დანესდა. გალაკტიონთან, ნატო, უნდა ნახო ნიკიში, მაზურკა უნდა ნახო ანა კალანდაძესთან.

გადაყვრები სტურუასთან მოცარტს და შოპენს, ჩემთან — ბეთხოვენს, ფალიაშვილს, გრიგასაც, რაველსაც.

მუსიკას ნაღდი პოეტები სხეულით გრძნობენ, ჩაყლაპულ ბგერას განიცდიან როგორც ნანემსარს.

*** ათმა წელმა გაირბინა ისე, როგორც მწვანე კოინდარზე კატამ. იჭენულად მეკითხები: ისევ? მე გპასუხობ: რა თქმა უნდა, მაღამ.

საგულეში გული აღარ გიდეგს, ხოხობივით როცა იწყებ კრიახს, შიშნარევი მეკითხები: კიდე? მე გპასუხობ: საყვარელო, დიახ!

გაირბინა ათი წელი ციცამ. უკეთესი სხვა რა დავიფიცო — ძველებურად რომ მიყვარხარ, ვფიცავ კოინდარზე გადარბენილ ფისოს.



სალომე კაკაბაძე

*** შენ რომ ვერ დაბერდი, იმ სიბერით სხვების მამები გათოშილ ხელებს უთბობენ შვილებს. მე კიდე შენი არყოფნით და თან ასე ყოფნით, მე კიდე შენი მზრუნველობით, სითბოთი შიშველს, მხრებზე არავინ მომაფარებს მკლავებს და

თუნდაც სცადოს, ვის რად არგია მამის მხრების შემდეგ მკლავები... გთხოვ, მაპატიე, რომ ყოველ ღამე ლოცვებში ვცრუობ, თითქოს ყველაფერს უშენოდაც გავუმკლავდები. არ ვიცი, იქნებ შენი წილი სიბერეც მერგო, სწორედ ამიტომ დროს ვუსწრებ და ადრე ვბერდები, ხანდახან ისე ვცოტავდები, შენი ტოლა ვარ, ხან კიდე ისე შენი ბავშვი, ისე ვბევრდები.

*** ჩაცმული შილიფად, ფინჯანი ჩაით, შეკმაზული ხარ ფიქრებით და მუქი ტურსაცხით, რომ დააკვირდე ჩაის ფინჯანზე დატოვებულ ტურჩების ფორმას,

ან სულ მინიმუმ შეამონმებ ხარისხს ტურსაცხის. წვიმს რიგიანად, რას მიქვია რიგი წვიმის დროს? — ბათუმში წვიმამ არც დრო იცის, არც აქვს წესები. სწორედ ეს არის მთელი მისი რიგიანობა და შენც მორჩილობ, თანაც მოგწონს, როცა ნებდები. შენი ფიქრები მისდევს წვიმის აქტიურობას, თუ მოიმატა, მღელვარება იმატებს შენშიც, ოდნავ მოიკლებს, დაწყნარდება და დაგუბდება, მაგრამ იცი, რომ ამ დროს ცაზე იქნება მეხი, იქნება ჭექა,

დაიქუხებენ ნაიდები, განყრება ზევსი, შენც გამოდიხარ შენი თავიდან და გავინყდება სულ ყველა ხერხი, როგორ მოთოკო ფიქრების გარჯა. შეატყობ თანაც, ამ ფორიაქში ყველაზე ნაღდი მაინც ის არის, ჩაის ფინჯანზე შენი ტურჩების კვალი რომ დარჩა.

*** დრო ჩამოვარცხნის ნაბლისფერ თმას თეთრი სავარცხლით, შეშინებული თვლას დაუნყებ ჭაღარა ღერებს და წამით მაინც გაგიჩნდება განცდა — დავმარცხდი, მაგრამ ტურჩებზე შეიყინავ ამგვარ ბასრ ბგერებს. თავს დაიმშვიდებ, რომ ჯერ სულ რაღაც ოცდწლის ხარ და რა დროს სიბერე... მერე ფიქრობ, რომ

წლებს რიცხვები არ ითვლის, ალბათ. წლებს ის გმატებს, რომ ხშირად იბევრე. ბევრი იყავი მეგობრისთვის, სხვისთვის და რადგან გადაგავინყდა, როგორია, ცხოვრობდე შენთვის, ის ერთი ღერი ჭაღარაც კი ისე გამოწვრთნის, ნაბლისფერი თმა უსათუოდ საყვედურს გეტყვის.

მალანგა კაფე ვაინ ტერასიტა

ის იჯდა მარტო, როგორც სხედან იდუმალი და სევდიანი პერსონაჟები სულელური რომანების დასაწყისში. ბოთლიდან სვამდა ძალიან ტკბილ ღვინოს, რომელიც წართვა დიმა წილოსანს. მის უკან კი იყო მალანგა. ტკბილი ცოდვების ლაბირინთი. ღვინის კაფე, სადაც იკრიბებოდნენ ფულიანი ახალგაზრდები და უფულო ლამაზი ახალგაზრდები. მალანგას პირველ სართულზე იყო ღვინოები. სხვადასხვა ფერის ბოთლები. თითო ას პესეტოდ. მეორე სართულზე იყო ტერასა. ოცი მაგიდით. საერთოდ, იქ მხოლოდ ჭამდნენ, თუმცა ზოგჯერ ცეკვავდნენ კიდევ. მაგიდებს სადღაც მალავდნენ. ასე იწყებოდა კისკისები და სხვაგან ნაპოვნი მაცდური ბედნიერება, რომელიც მას იმ საღამოს მაგრად აშინებდა. მალანგას არ ჰქონდა სარდაფი. უფრო სწორედ, ჰქონდა, მაგრამ იქ, სარდაფის ნაცვლად, მიკრო საფინანსო ორგანიზაცია „დათო კრედიტი“ იყო. იქაური სნობები ტერასას ეძახდნენ ტერასიტას, რადგან არსებობს ტერასები, რომლებიც არ უყვართ. მალანგას ტერასა ზოგ ადამიანს ძალიან უყვარდა. ვისაც უყვარდა, მისი მოფერებაც უნდებოდა. ტერასა მოფერებით ტერასიტაა.

ის იჯდა მარტო, დრამატული გამომეტყველებით, როგორც თავხედი და უნიჭო პოეტი სკვერში ფოტოს გადაღებისას. მალანგას ტერასიტაზე კი ცეკვავდნენ ბიჯისის სიმღერებზე. ტერასიტაზე იყო ბანკეტი. ოღონდ უფრო სერიოზული, ვიდრე ჩვეულებრივი ბანკეტები. ჩვეულებრივი ბანკეტები ხომ ბავშვებისთვისაა. ჩვეულებრივ ბანკეტებზე სკოლის დამთავრება უხარიათ. მალანგა ტერასიტას ბანკეტი კი მეორეკურსელებისთვის იყო. აქ უნდა ეპოვათ სექსუალური პარტნიორები ჯერ კიდევ მორცხვ ადამიანებს. შესვლა იყო ფასიანი. ღირდა ოცდახუთი პესეტო, მაგრამ მარტო ეს თანხაც ვერ გიშვებოდა, წითელ საშვს თუ არ აჩვენებდი დიმა წილოსანს, მალანგა კაფე ვაინ ტერასიტას ახალ თანამშრომელს, რომელიც განსაკუთრებული პედანტი გახლდათ, რადგან უკვე გამოეგდოთ სამი სამსახურიდან, იდიოტური კითხვების და მიაბიტი სახის გამო. დიმა მისი მეგობარი იყო, ბავშვობის არა, ახალგაზრდობის. მან დიმა გაიცნო ჯავახიშვილის უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში. დიმა კითხულობდა ძველი ბერძენის წიგნს სახელმწიფოზე, ის კი ნატა ბერულავას ელოდებოდა. ნატა ბერულავა იყო ელამი და შეჰპირდა, კონიაკს გაჩუქებო. ამბობდნენ, ნატას მამას ჩამოაქვს ერევნიდან კარგი კონიაკები. ნატამ თქვა, ლამაზი კონიაკებიაო. ის დაიბნა, ლამაზი კონიაკი რაღა ჩემი ფეხებიაო. ნატამ აუხსნა, ლამაზი იმიტომაა, რომ ბოთლზე მთა ახატია და ძალიან ლამაზი შრიფტით „აპარატი“ აწერიაო. ნატა ფიქრობდა, რომ ეს კონიაკი ფოტოგრაფებმა მოიგონეს, რადგან წნევის აპარატის გამო კონიაკის ბოთლს „აპარატს“ არავენ დააწერდნენ. ალბათ ფოტოაპარატი იგულისხმებოდა. ის კი იცინოდა. აპარატი კი არა, არარატი, შე დებილოო, ეუბნებოდა ნატას. იმ დღეს ნატა არ მოსულა. ალბათ ეწყინა, რომ დასცილეს. სამაგიეროდ მან დიმა გაიცნო. დიმა ტვინს უბურღავდა ძველ ბერძნული ქინძობების მოყოლით, მაგრამ თრიაქნანეზე საოცრად საინტერესო ადამიანად ეჩვენებოდა ხოლმე.

მალანგას ტერასიტაზე ალბათ ბევრს კოცნობენო, ფიქრობდა და ეჭვიანობდა. ღვინო გაუთავდა. — დიმაა. გამო, რა, — დააბრახუნა ვიტრინაზე. — წადი, ბიჭო, სახლში. გაიყინები. მეც ვმუშაობ და მაცდენ ახლა. — მომე, რა, კიდევ ერთი ბოთლი. — ხელფასიდან გამიქვითავენ. — მერე, რა. რამდენი გაქ ხელფასი? მანც გეყოფა ბოზებში ნასასკულადა. — არ დავდივარ ბოზებში. — ვიცო. მიდი, მიდი, მომე. — კარგი. ოღონდ მერე წადი. — აუ, შემოვი რა. — ეეეეე, ისევ თავიდან იწყებ, კაცო? — ჰო. მიდი, რა. — ვერა-მეთქი. გამაგდებენ. — დაიკიდე, მე მიგიღებ. — შენ სად მიმიღებ? — ბირჟაზე. ჰა, არ გინდა? — არა. მოგიტან ღვინოს. რომელი გინდა?

- რომელიც ტკბილია.
- მაინც?
- არ ვიცი სახელები. ტკბილი რომელიცაა, ის მინდა.
- კაი.
- დიმააა...
- რა?
- აბა, მსოფლიოში ყველაზე ტკბილი ღვინო რომელია?
- არ ვიცი.
- რომელია და რომელიც კავკასიელ ქალებს ევასებათ.
- რატო?
- იმიტო, რო კავკასიელ კაცებს უტყდებათ ტკბილი ღვინის დაღვევა და კავკასიელ ქალებს ის ღვინო ევასებათ, რომელიც ყველაზე ძაან არ ევასებათ კავკასიელ კაცებს.



ცოტნე ავსაჯანიშვილი

მალანგა ტერასიტა

ფრაგმენტი მომავალი რომანიდან

- რეებს ბოდავ?
- მურტალია მთვრალი კავკასიელი კაცი. საშიშია. ფულებს არიგებს. ცოლს ცემს... ჰოდა, არ უყვარს კავკასიელ ქალს ის სასმელები, რაც კაცს ათრობს. ტკბილი ღვინო კიდევ უყვართ. იმიტო, რო არ სვამენ მაგას კაცები.
- მოგიტანო?
- არა. მალა ადი და ნახე.
- მე რა ვიცი, რომელია.
- რომელია და ლამაზი.
- ყველა ლამაზია.
- ჩემი ფეხები.

ქორიძის სპჰერი FLEA MARKET

ნიკილოს უხაროდა მანქანაში ცოლს რომ უცდიდა ხოლმე. რადგან მანქანაში უცდიდა, ესე იგი, მანქანით სადმე წაყვანასაც უპირებდა, ან უკვე მიიყვანა სადმე და ამის შემდგომი ლოდინი იყო სახლში დასაბრუნებელი ლოდინი. სახლში დასაბრუნებელი ლოდინი ნიკილოს უფრო მეტად უხაროდა. ამ დროს მისი ლოდინი უფრო სენტიმენტალური იყო. დაღლილი მე და შენ, გზივართ თბილ სავარძლებზე, სახლში გაგიკეთებ ლიმონიან ჩაის და ჩაგანვენ გახამებულ თეთრეულში. ნიკილოს ცოლი მიჰყავდა იქ, სადაც ნიკილოს ცოლს უმანქანოდ წასვლა არ სიამოვნებდა. ბოლო დროს ნიკილო მხოლოდ მძღოლობით ახერხებდა ცოლისთვის სიამოვნების მინიჭებას. როცა მანქანაში უცდიდა, ნიკილო თავს საჭიროდ თვლიდა და ამყობდა, რომ ცოლს რამეში გამოადგა. ნიკილოს ძალიან უყვარდა, როცა საკუთარ თავს რაიმე მნიშვნელობას ანიჭებდა. ნიკილო ისედაც სულ იმაზე ფიქრობდა, რომ ფსიქოლოგთან უნდა მისულიყო, რომელიც ასწავლიდა, თუ როგორ არ ეგრძნო თავი უფუნქციოდ, ზუსტად ისე, როგორც ხშირად გრძნობდა თუ აგრძნობინებდნენ. უფრო სწორად, აგრძნობინებდნენ კი არა, აგრძნობინებდა, რადგან ნიკილოს მხოლოდ ცოლი აგრძნობინებდა ხოლმე რამეს. ტივილის, გაბუჟებას და სუნსაც კი. სხვა ადამიანების არსებობა ნიკილოსთვის მხოლოდ დემოგრაფიული მოცემულობა იყო. ქორიძის სკვერში მოიღრუბლა. აქ ღრუბლის ყველაზე მეტად ემინიათ, რადგან სკვერის გვერდით მიედინება მდინარე მკვდარი. მკვდარი ძლიერი წვიმისას ცოცხლ-

- დება და სკვერს ტბორავს. შარშანწინ მკვდარი რომ გაცოცხლდა, სამი მეთევზე მოკვდა.
- როცა იღრუბლებოდა, ნიკილოს გული უხდებოდა ცუდად. ჩელენტანოს კასეტა ჩართო, მაგრამ მაგან უფრო დაგრუზა. აღარსად ჩანდნენ ქორიძელი მტრედებიც, რადგან ნაცრისფერ ჰაერში ნაცრისფერი რამეები ეგრევე ქრებიან. გარეთ რო ცივა, მანქანაში ხო უფრო უნდა გრილოდესო, იღრინებოდა ნიკილო. მერე მანქანიდან გადავიდა და გაბრაზებულმა დაიწყო სკვერში ბოდილი.
- ჯიგარო, ნახატი გაიყოლე, ოთახში დაკიდებ, გესიამოვნება, — მიადახა ჭალარა კაცმა.
- ნახატი თორე ეგეც არ იყოს გუდი-აშვილი, — უზრდებლობდა ნიკილო.

- არა. ყველას არა, მარა ამის ორიგინალ ჩასადებს დაერხა და მე გაუუკეთე, რა.
- და ვისია?
- ფერზე ვერ მიხვდი?
- ჯორჯ მაიკლია?
- არა. ცისფერი ტრიოა. მე უცხოურებს არ ვყვიდი.
- რატო? არ გევასება?
- მევასება, მარა პლატონას აქ დათრეული უცხოურები და პერეხვატი ტეხავს.
- ბიჭო, ცისფერი ტრიო რომელია? ოთხი გია?
- არა, კაცო. გია თუ ოთხია, ტრიო როგორ იქნება? მაიცა, განახებ, — რეიბანამ საიდანღაც ძველი გიტარა გამოაძრო.
- რას მანახებ, ტო?
- მე განაა ასე ბევრი რამ მინდა?! მე განა მსურდა ოდესმე ბევერი?! ღიმილი

- მიინდა... ღიმილი მიინდა... სხვა არაფერი... — მღეროდა რეიბანა.
- ვა, შე გენაცვალე, რა.
- აეგაა ცისფერი ტრიო.
- სკვერის ქვედა ნაწილიდან მოდიოდა ნიკილოს ცოლი. გულში იკრავდა აკრილის საღებავებს. მაგრად ჰგავდა სოფი მარსოს, ოღონდ უფრო ღია ფერის თმით. ნიკილომ ბავშვობაში კინო „საქართველოში“ ნახა ანუ ველიკა და ანგელოზების მარკიზა. მაგის მერე სულ ფრანგ ცოლზე ოცნებობდა. სწორედ ამიტომ იყო ქორწილში ძალიან ამაყი. ერთი-ორჯერ ისიც კი გაიფიქრა, დამკვრელებს მარსელიეზა ხომ არ შეეუკვეთო. დუდუკი უშლიდა ნერვებს. დუდუკი რომ არ ყოფილიყო, შეუკვეთდა. თავისი ქორწილი იყო, ფეხებზე არ ეკიდა?! ნიკილოს ცოლი თმაზე ბალზამს არ იკარებდა. უბრალოდ იბანდა და მორჩა. ამიტომ, მისი თმა ბუნებრივად ხდებოდა აბურდული და ფაფუკი. ნიკილომ იცოდა, რომ ცოლი ახალი დაბანილი იყო, ამიტომ შეეშინდა, არ განვიმდეს, გამიცვივებო.
- ნავედით? — ჰკითხა ნიკილომ ცოლს.
- შენ წადი, თუ გინდა. მე დავჯდები ცოტა ხანი.
- მაშინ მეც დავჯდები.
- დაჯექი...
- ნიკილო და მისი ცოლი უახლოესი სკამისკენ წავიდნენ.
- იყიდე საღებავები? — ჰკითხა ნიკილომ.
- ჰო.
- აი, რო არ გეზარება, რა. ბავშვი რო ჰყავთ, აღარ ხატავენ ხოლმე ქალები.
- კაცები?
- რავი. კაცები მკილია.
- გახსოვს, აქ რო მოვდიოდით ხოლმე?
- არა. როდის მოვდიოდით აქ?
- ა, ჰო. შეიძლება შენ არ იყავი.
- აბა, ვინ იყო, გოგო? — დაიძახა ნიკილო.
- რა იყო? შენამდე ოც ბიჭს ვუყვარდი.
- შენ რამდენი გიყვარდა?
- სიყვარულით არ ვიცი, მაგრამ სამი-ოთხი მაინტერესებდა.
- ჰოდა, ოთხივეს მოვუტყვან დედის ტრაკი, გაიგევე?! — წამოხტა ნიკილო.
- უკაცრავად?! — ძალიან მშვიდად იკითხა ცოლმა.

— რატომ მიშლი ნერვებს? სულ რატომ მიშლი ნერვებს? — ატირდა ნიკილო.
 — შენ გიყვი ხარ, ჰო? მკითხე და გიპასუხე. რა გინდა?
 — რა მინდა? ღიმილილი მიიხინდა, ღიმილილი მიიხინდა... სხვა არააფერო... — ისტერიულად ამღერდა ნიკილო.
 — ვა. ყოჩაღ. ბის!
 — რატომ აღარ წეები ჩემთან?
 — როგორ არ ვწეები. აბა, სად მეძინა წუხელ?
 — რატომ აღარ მძალევი?
 — შვილი მყავს უკვე. რალა დროს ჩემი ეგეთები...
 — დანა
 — დე სოლიდაო

მალანგადან გამოსული გოგონა ძალიან ჩქარა გაიქცა ქუჩის ბოლოსკენ. არავინ არ მისდევდა. თავისთვის მოუნდა სირბილი. ბებური სპორტსმენები დარბიან ხოლმე ასე, წამლის გადაგდებიდან ხუთი წლის შემდეგ.

ხანდახან სირბილი მაგრად ასწორებს. როცა მირბიხარ, გგონია, რომ მიფრინავ და თან იქ ხარ, მაგრამ იქაც აღარ ხარ და შეგება. ყველაფერი გეშვება. აღარ გეშინია არაფრის. არც მამის, არც მინისძვრის... ძაღლები და კატები მაგიტო დარბიან ამდენს. სირბილის შემდეგ გაჩერება დიდი იდიოტობა. რო ჩერდები, გული გტკივდება და ნერვები გეშვება. მე ვფიქრობ, რომ არ ღირს ოცნამიანი სიამოვნების გამო ნახევარი საათი გული და ტვინი ერთად გიჩმახებდეს. გოგონა კი მანაც გარბოდა. ქუსლიანები ხელში ეჭირა. სხვა არაფერი ეცვა. შიშველ ფეხისგულებს უტყაპუნებდა პიოტრ შალიკაშვილის ქუჩის ტალახებს.

დილაობით, მალანგას ტერასიტიდან გამოსულ ღატაკს, მაგრამ ღამაზ ახალგაზრდებს ძალიან სცივიათ. ერთი სული აქვთ სადმე შეასწრონ, რომ გათბნენ და პნევმონიით არ დაიბრიდონ. ვინც ახლოს ცხოვრობს სახლში ვარბის. ვისაც ათი გურჯული პესეტო აქვს, ტაქსისტების ბირჟას სტუმრობს. არსებობენ ისეთებიც, ვინც ოცნებობს თავისუფალ ადგილს ფანჯარასთან, ორმოცდაშვიდ ნომერ მარშუტკაში, რომელიც ყოველი დილის ყოველი ექვსი საათიდან მოყოლებული, თხუთმეტ წუთში ერთხელ ასიგნალებს მალანგადან როცა მეტრის მომორებით, პროლეტარები ვინც ხართ, მოვედით.

არავინ მიდის მალანგას ტერასიტიზე თბილად ჩაცმული. საერთოდ, დროის სასიამოვნოდ გატარება და თბილად ჩაცმა ერთად შეუძლებელია. ამიტომ არ უყვარს ზოგ ადამიანს ახალი წელი. ზოგს დაბადების დღე ურჩევია, ზაფხულში აქვს და იმიტომ. ყველას უნდა, რომ დროის სასიამოვნოდ გატარებისას კარგად გამოიყურებოდეს. თქვენ კი, ვერ დამისახლებთ გემოვნებიან ადამიანს, რომელიც გეტყვით, რომ ქურთუკში ადამიანი კარგად გამოიყურება. ყოველ შემთხვევაში იმაზე კარგად, ვიდრე ბამბაზის საროქვაში, ჩე გეგარას სახიან მაისურში, ანდაც ღამაზი თეძობისთვის შექმნილ სამეჯლისო კაბაში. არსებობს ღამაზი ქურთუკებიც. ჯინსის, ანდაც სამხედრო, ამერიკელ ტაქსის მძღოლებს რომ აცვიათ, მაგრამ ეგენი თბილი არ არი.

დილა იყო სულ ახალი. ისეთი ახალი, რომ ჯერ კიდევ ღამე იყო ძალიან ძველი და ცაში ცოტათი მთვარეც ჩანდა. ის იჯდა მარტო, პიოტრ შალიკაშვილის ქუჩის ხის სკამებიდან ყველაზე სუფთაზე, ტკბილი ღვინის დაცლილ ბოთლებთან ერთად. ტაქსისტებთან არ მივუშვებო, ფიქრობდა. მისი აზრით, ღამით და დილით ტაქსისტები ძალიან საშიშები იყვნენ. შუადღისას ჩვეულებრივი ადამიანები არიან, საღამოსაც არა უშავს, მაგრამ როცა ბნელდება, ბარე დილის რვა საათამდე ეშვები ამოსდით და პატარა გოგოებს ცხოვრებას უმწარებნო.

— მითვალთვალე? — ჰკითხა გოგონამ.

— მე თქვენ გიცავთ, ქალბატონო ხულია, — უპასუხა მან.
 — რას ცანცარებ? რა გინდა აქ?
 — გიცავ-მეთქი.
 — ვისგან?
 — ბოროტებისგან, მატყუარებისგან და არამკითხველ ფალოსებისგან.
 — შენი ეჭვიანობა მაკლია.
 — და ვისი არ გაკლია?
 — არაა შენი საქმე. წავედი. გავიყინე.

— წამო, გავიაროთ, რა, ცოტა. ათი საათიდან აქ ვზივარ. ლოხი კი არ ვარ, ხუთი წუთის გამო გელოდო მთელი ღამე.
 — შანსი არ გაქვს. მცივა და თავი მტკივა.

— მოგცემ ჩემ კურტკას.
 — თავსაც მომირჩენ?
 — რა გჭირს თავზე?
 — ბევრი დავლიე.
 — მეც. წამო ყავაზე დაგპატიჟებ და გაგივლის. შენ ყავას დალევი, მე მინერალურს.

— მეც მინერალური მინდა.
 — არა უშავს. შენც მინერალურს დალევი.

— კაი, წამოდი. ოლონდ დალილი ვარ ძალიან. ერთ საათზე მეტს ვერ გამაჩერებ იცოდე.

— მეყოფა ერთი საათი.
 — რისთვის?
 — რისთვის და რო გიყურო.
 — აუ, ძალიან მცივა. ახლა არც არაფერი იქნება ღია. ვერსად ვერ დავლევთ მაგებს. უნდა წავიდე, რა.

— ოც წუთში ჩავალთ ფეხით ჩემთან. ყველაფერი მაქ.
 — ვა, შენ რა ჭკვიანი ხარ. ბაითზე აგყავარ?

— ხო არ ლადაობ, გოგო, ბებიჩემი და ჩემი ძმა არიან სახლში, რამე ნიტო კი არაა.

— უფრო არ ამოვალ. უხერხულია, ასე რო დავაღდე დილით.

— არაა უხერხული. სძინავთ მაგათ თორმეტამდე.
 — რომელი ყავა გაქ?
 — ყავა მაქ ესპრესო. მინერალური — ბაკურიანი.

ისინი წავიდნენ ლურჯი კორპუსების კვარტლისკენ. ადრე მანდ ბრძების სკოლა იყო. მერე სასტუმრო „ლა მანში“ ააშენეს. სასტუმროს მფლობელი რომ მოკლეს, მერე სახელმწიფომ საცხოვრებელ კვარტლად გადააკეთა. სასტუმროს მფლობელი მოკლეს ლიფტში. ამბობდნენ, ლიფტორის ცოლთან დაძვრებოდაო.

ის მიდიოდა უკან. გოგონას ჰქონდა არც თუ წერილი, თეთრი კისერი და ასეთივე ყელი. ის კი იყო ვამპირი და იკვებებოდა ღამაზი გოგონების დაჟინებული მზერებით. ამიტომ ნერვები ეშვებოდა, ეს რომ წინ გარბის და მე უკან მივჩანჩალებ, როგორ უნდა მიყუროსო. მის ლურჯ კორპუსს ჰქონდა სამი სადარბაზო. უხაროდა, რომ მარტო არ შედიოდა სადარბაზოში. სიბნელის ეშინოდა და იმიტომ. სხვა დროს, ჯერ ბებიამისს ეძახდა შუქი ანთეო და მერე შედიოდა. ახლა კი, როცა დილა ჯერ კიდევ ძალიან ახალი იყო, ღამე კი ძალიან ძველი, ვერავისაც ვერ დაუძახებდა, რადგან ბებიას ძილის წამლები ძალიან მაგრად მუშაობდნენ, შუადღის თორმეტ საათამდე. ქალაქში სულაც არ იყო ზამთარი. ისე ციოდა, ზამთრის გარეშე. დილაობით ყოველთვის ცივა. დილა საშინელი გამოვინებდა.

— რომელი სართულია? — იკითხა გოგონამ.
 — ესაა. მეოთხე. დაიცა, გავაღებ.



— აუ, ძან ტეხავს.
 — არ ტეხავს. ვერ გაიღვიძებენ და რომც გაიღვიძონ, არ ტეხავს. შედი.
 ძველი ხის კარი ჭრიალით გაიღო.
 — არ გაიხადო ფეხზე. მანაც ეზარება ბებიჩემს პოლის განმენდა. მარტო საახალწლოდ უსვამს ხოლმე მასტიკას და ეგაა.
 — მაგიტომ არ ვიხდი. მატკინა პროსტა.

— მაშინ გაიხადე. ვაბზე რას იცმევთ ხოლმე ამ ქუსლიანებს, მაზოხისტები ხართ?

— აბა, ტუსოვკაზე ბოტასები ჩამეცვა?
 — და, რა არი, რო?
 — კაი, მზარება შენი ვაზრდა. სად გაქვს ყავა? მე გავაკეთებ. შენ მინერალური მოიტანე.

— არა. დღეს მე გავაკეთებ, მარა ისე კაია, ინიციატივა რომ გამოიჩინე. მოგიწევს ამ სახლში ყავების კეთება და იმიტომ.

— იოცნებე.
 — აბა, მინერალური.
 — ეგ რა ყავაა?
 — რავი, ბებიჩემი ყიდულობს ხოლმე ნონით. მგონი არაბიკა ჰქვია.

— აკი ესპრესო მაქვსო?
 — ხო. მე ესპრესოს ვეძახი.
 — ძალიან იდიოტი ხარ.
 — წამო, ჩემს ოთახში პლაკატებს დაგათვალიერებინებ, მანამდე მოდუღდება.

— წამო.
 — ნახე რა ღამაზი კარი აქ ჩემ ოთახს.
 — ჩუმად ილაპარაკე, არ გააღვიძო შენები.

— არ გაიღვიძებენ-მეთქი. დაჯე მანდ.
 — სად?
 — რავი, გინდა საწოლზე, გინდა — იატაკზე.

— რა უნდა დამათვალიერებინო?
 — კედლებს ვერ ხედავ? აგე, ის არი რობერტო კარლოსი. იცი?
 — ძან რომ მკიდიია?
 — მაგარი უზრდელი ხარ ისე. უნდა გეკიდოს, მაგრამ გულით რო რაღაცას განახებ, პროსტა მანაც თქვი, ვააა, რა კაიაო.

— მოგატყუო?
 — კი.
 — კაი, მოგატყუებ ხოლმე ამის მერე.
 — შენ ხო იცი, რო მაგრად მიყვარხარ, ჰოდა, შენც ხო მაგრა გევასები, ჰა?
 — არა, რა თქმა უნდა.
 — მომატყუე, ბლიად.
 — იდიოტო. ის ვინაა?
 — ვინ?
 — აი, ვილაც განწილი ტიპი, რობერტო კარლოსის გვერდით.

— მამაჩემი.
 — მართლაა?
 — არა. ბობ დილანია, შე გოიმო.
 — გოიმი მამაშენია. სიბნელეში კარგად არ ჩანს უბრალოდ.

— რო ჩანდეს, იცი, ჰო?
 — ვიცი.
 — აბა, ერთი სიმღერა მითხარი.
 — მისტერ რაღაცა ჰქვია, არ მახსოვს ზუსტად. არ ვუსმენ მე ამას.

— ვა, სალოლ. გცოდნია. ისე მამაჩემი გოიმი კი არა, მკვდარია.

— არა, მკვდარია.



— აუ, ბოდიში, რა. მაპატიე. არ ვიცოდი.

— ვერ გაპატიებ.
 ის საწოლზე ჩამოჯდა და თავი ხელებში ჩარგო. გოგონა უზრდელი იყო, უზრდელი-ობა კი, სულაც არ ნიშნავს ბოროტებას. ამიტომ მასთან ძალიან ახლოს ჩამოჯდა. ფეხი ფეხზე მიადო და თმაზე დაუნყო მოფერებდა.

— რა გასხია, ე? — თავი წამოყო მან.
 — ნარცისო როდრიგესი.
 — ეგ ქალებისიცაა?
 — არ ვიცი. მე მამას ვპარავ ხოლმე.
 — მაგრა გამოიპრანჭე და რამე, ჰო?
 — კი.
 — ეგრე გევასება ეგ ბანკეტი?
 — არა. პროსტა, ასწორებს, ღამაზი რომ ხარ.

— ჰომიდა არ გისვია.
 — ვიცი.
 — კაია. მე ესე მიყვარს ძან. იასამნის-ფერი ტუჩები რომ გაქვს, თავისით.
 — მაპატიე?
 — რა?
 — მამაშენზე გოიმი რომ ვთქვი.

— რა უნა მეპატიებინა. დიოსკურიის ომში მოკლეს. მართლა გოიმი იყო. რა უნდოდა ომში.
 — აუ, რა დამპალი ხააარ, — გოგონამ თავში წამოარტყა.
 — ბევრი იცეკვე იქ?
 — არც ისე...
 — იმიტო, რო ბანძებთან იყავი. არ ეცოდინებოდათ ცეკვა. ეხა მე ჩაერთავ მაგარს და ვიცეკვოთ.

— გაიღვიძებენ, ბიჭო.
 — არ გაიღვიძებენ. ადე, — ის წამოდგა და პანასონიკის ნაცრისფერ მაგნიტოფონში კასეტა შეაგდო.

— ეს რა არის?
 — ვილაცა ნაშაა. ბრაზილიელი ნაშა. სიმღერას ჰქვია Danca de Solidao.
 — არ მინდა ცეკვა.
 — აუ, გთხოვ, რა. იმათ ხო ეცეკვე.
 — რას ნიშნავს სიმღერის სახელი.
 — სოლიდაოს ცეკვას.
 — სოლიდაო ვინაა?
 — რავი, მაგ ნაშას უყვარდა ალბათ. ან ბიცოლამისია. მოდი, რა.

— კაი, ხოოო.
 მერე გოგონას მუცელმა იგრძნო ბოსა ნოვა. ბოლომდე აჰყავა ბრაზილიელი ქალბატონის სასონარკვეთილ ჭორობას. დაიჯერა მისი და უარყო სამყარო, რომელიც აბრაზებდა ბრაზილიელ ქალბატონებს. მას კი ეტყობოდა, რომ იტყუებოდა, პირველად ცდილობდა, რომ ყოფილიყო სოლიდაო. როგორც ყველა ღირსეული და უარყოფილი სულელი, სხვების ჯინაზე წვალობდა. საერთოდ ბევრ რამეს აკეთებდა სხვების ჯინაზე, მაგრამ უხდებოდა. ისე კი, ძალიან საწყალი იყო ამის გამო. სხვებს მანაც ფეხებზე ეკიდათ. მიდიოდნენ საყიდლებზე, ჭამდნენ იოგურტს ცუდ ადამიანებთან ერთად. როდესაც მის მოსმენას ცდილობდნენ, პირველ ჯერზე ვერაფერს იგებდნენ, მეორე შანსს კი არ აძლევდნენ. მას კი უფრო ეშვებოდა ნერვები და უფრო მეტ რამეს აკეთებდა სხვების ჯინაზე. გიჟს ემსგავსებოდა ამის გამო. საერთოდ, არ იყო ცუდი ბიჭი. ძალიან ღამაზად ჰქონდა თმა შეჭრილი.

— აქ არ ვიზამ, შანსი არაა, — ჩუმად თქვა გოგონამ.
 — რატო?
 — ბებიაშენი რო შემოვიდეს, ეგრევე მოვკვდები.

— არ შემოვა.
 — ხმას გაიგებს.
 — არა უშავს. ბაბუმ რო მოიყვანა, დედამთილთან ერთად ცხოვრობდა, მაგრამ მანაც შევებოდა. არ გამოდგება მორალისტად.

— ძალიან გინდა?
 — კი. მაგრამ შენ თუ არ გინდა, ის კი არ ვარ...
 — მინდა. მარა რავი.
 — აუ იასამნისფერი როა, მერხევა.
 შემდეგ მან და გოგონამ რვა-ათი წამით იზასავეს.

— აუ, არ გამიშვა რა, — ძალიან ჩუმად თქვა გოგონამ.
 — არა. ჰეჰეჰე...
 — რა გაცინებს?
 — წუხელ მთელი ღამე იმის შიშით ვიყინებოდი, რო იქ ვინმეს რამე... ეხა კიდე მე... კაროჩე...
 — აუ, ყავა დაგვაგონყდა.
 — დაიკიდე...



ალა
დათუკიშვილი

ქალწული უდაბნო

უდაბნოს სავსე სიცხე თიბავს
ნამის ბალდახინს,
შევარდენები ჯაბელ ჯისზე
მიმიყვებიან,
ივლისია და პალმის ტოტებს
ნელში გადახრის,
ისეთი მნიფე,
ოქროსფერი ფინიკები.
მხარბეჭიანი დიუნები,
როგორც სულთნები,
გადაჰყურებენ გავასავსე
მიწას საჩინოს,
ფაფარაშლილი დაფრინავენ
არაბულეები,
ჩაუფიქრიათ,
საბოლოოდ გადამარჩინონ.
ქრიან ქარები და ცხეხვავენ
ღრიანკაღეთებს,
ათას პრინცივსას მისი წონა
ოქრო აცვია,
ყველა საკუთარ ადათსა და
წესებს აღმერთებს,
ქალიც ქალობს და
კაი კაციც
ყველგან კაცია.
მეფე შევარდენს ეფერება
პოეტი პრინცი,
ფეხქვეშ ნავთობის უღვევლი
არის ყულაბა,
პაპა ზაიდის გმირობები
ზეპირად იცის
და თვალეებიდან ეღვენება
კაკლის მურაბა.
ჩამოიფარა ჰიჯაბების
ბინდი უდაბნომ,
ფეხდაუდგმელი ჰამადების
ქარავენებია,
დიდი ხანია,
აქ მშვიდობა არის უდაო,
მაშასადამე,
არაფერი არა ვნებია,
აქაურ მიწებს,
აქაური ქალების თვალებს,
ალბათ ამიტომ იხატავენ
ასე მკაფიოდ,
ვარდის მურაბის შარბათებს და
კუმისებს დალევ
და მოგინდება, რასაც ხედავ,
ლექსად გაფინო.
გადათიბავენ სიცხეები
ნამის ბალდახინს,
ამ უდაბნოშიც შენი თმები
მიმიყვებიან
და ყველა პალმა სარეცელზე
ტოტებს გადაყრის,
ისეთი მნიფე,
ოქროსფერი
ფინიკები.

ნუკრიანის ლავანდები

შენი სახლის სიახლოვეს გავიარე,
სილნადიდან კრამიტით ააღდეგი,
ბეჭზე გადაგეფინება სავსე მთვარე
დაგკოცნიან ნუკრიანის ლავანდები.
ისევ შენი აივნისკენ გავიორებ
თვალეებს, ტკბილი სურნელებით მინაბულეებს,
ქუჩის იქით მომზადებულ რავიოლებს
ეგ თითები უსინჯავენ ხაჭოს გულეებს.
ჩითის ლურჯი წინსაფარი მელანდება,
საფერავის ცრემლი უდგას გიგანტ ბოკალს,
თითქოს მკერდში ჩაიწურეს ქერა დებმა,
ერთი ყლუპი უნდა ვცადო,
ხომ არ მომკლავს.
ჯერ კი ისევ ლავანდებში მიდგას წელი,
შენ მეშვიდედ გამოცვალე ჩაი კენკრის,
მშვიდად ითმენ, დროს რომ ასე განგებ ვნელავ,
მაღალ შუბლზე დანამული ცვარი გეკვრის.
შეკვეთაა,
მოირბინა ბიჭმა უცებ,
შეკვეთაა, არეული, უცნაური,
შენ ღიმილით ჩაის ფინჯანს ხელზე იღებ,
მიდიხარ და გენვის,
გენვის ხელის გული.
მოგდევს ბიჭი,
ოხვრით ყლაპავს სამღურავეებს,
რადგან უპირველესია შენი ნება,
და პატარა თავში ასე ახურდავეებს,
მზარეული მიმტანობას ეცილებს.
ესეც თქვენი კენკრის ჩაი,
დალოცვილო, —
მეუბნები და წინ მიდგამ გიგანტ ფინჯანს,
რადგან დადგი, ხელისგულზე მაკოცნიე,
გაკოცებ და ახლა ბიჭი
თითებს იჭამს.
ასე უცებ გაიზრდება ის მიმტანი,
შენ კი ისევ ძველებურად ააღდეგი,
გაბუტული მსაყვედურობ ჩუმი ტონით, —
დაგეკოცნა ნუკრიანის ლავანდები!

მთას ასვლა

კუსას და მიშოს

ახვალ ახლა დართლოში და
ლამლამობით გათოშილი
დამირეკავ,
როცა ბარში სიცხე დანვავს
ლამის წყვილიად,
მომიყვები,
როგორ დაქრის ქარი, თითქოს
მწყემსია და
მთები მიაქვს.
ახვალ და იქ დაგიხვდება
კვავლოს კომკის ამოლტილი
პირამიდა,
გადაღლილი ჩაუნვები
კესანებს და იტყვი,
ღირდა, —
ყველა დალლა,
ყველა ღამე გატეხილი,
მთელი წელი რუტინული
სამსახური,
რომ ჩაკბიჩო პაპისეულ
ეზოს ხილი,
რომ შენს კერას
კრამიტები გადახურო.
ახვალ ახლა დართლოში და
დალევ წვიმას,
გამონურულს საქალწულე
ღრუბლებიდან,
მანამდე კი თუშის თვალეებს
არა სძინავთ,
სიზმარშიაც მთის გადავლას
უნდებიან.
მანამდე კი, მარტო უკრავს
მიშო ფანდურს,
გულში მთელი დედამინის დამტევი,
დედამინას რომ ესმოდეს,
მიშოს რა სურს,
სიზმარით გაუვლიდა პანდემია.

შიშის ქალაქი

ქალებმა შიშის პირბადეებს
მიაშურეს და
შიშზე ქადაგი წამოიწყეს
ქალებმა,
მარტოსულეებმა,
არადა, ქორწინება შესაშური,
დაორსულება,
თითქმის ყველაფერი
რიგზე იყო,
შესანიშნავად
ქალები,

შაშვები,
ზლაპარიყო,
და გახდნენ ავად,
ქალები, რომლებიც
დადიოდნენ სამოგზაუროდ
ნიგნის აბზაცებში
და გზებს უკვლევდნენ
კარიერისტ ქმრებს,
ქალები შიშის
ანარეკლში ბარბაცებენ,
ავი თვალი სცემს
კაბებს, რომლებსაც
მარტოები დატარებენ
მივლინებაში მყოფი ქმრების
სამგლოვიაროდ,
შუალამით კი მათი ტანის
ანდამატები
მთვარეულობენ,
რომ ქალაქი შემოიარონ,
სადაც, როდესაც
გვერდით ყავდათ
ლამაზი ქმრები,
როგორც უთაო მხედრები,
ისე უთვალონი,
რადგან თვალეები სხვების იყო,
სხვა გოგონების,
ცრემლები უთვალავი
ყლაპეს და ჰელიუმის
ბურთებს დაემსგავსნენ,
დარღვეულ ჰორმონებით,
ზოგი გაფრინდა,
ზოგი კი გამობმულ
ყოფას ემონება.
ქალები ჯადოქრები,
მაგები,
მოგვები,
ვარსკვლავთმრიცხველები,
ფიანდაზების
ქმრებისთვის დამგები,
ქალები, — ვიცვლებით.
სხედან და შიშზე ქადაგებენ
და მშვიდდებიან,
რომ სხვების შიში შეუძლიათ
მალე განკურნონ,
ჭიქაში ჩაის სუროგატი
ტყის შინდებია,
ქმრები კი ალბათ ორლებნიანს
ჭამენ საკურას.
ეს პანდემიაც მარტოებმა
გადაიტანეს
და რისკის ჯგუფიც არ არსებობს,
მაშასადამე,
სხედან და შიშზე ქადაგებენ,
რადგან არ დარჩათ არაფერი
შიშის სადარი.
მე კი მინდა, რომ
ერთ ღამესაც მათთან მივიდე,
გავხსნა ბაროკოს ლარნაკებში
მკვდარი თამბაქო,
ინდიელების საკმეველით
ვნმენდღე მიმიკებს
და შიშის გარდა ყველაფერზე
ვალაპარაკო.

ჩრდილების საუნა

ყოველ სამშაბათს,
ის საუნის ოთახთან მიდის,
ჯერ არმისული
ტანზე იხდის
ისეც არაფერს,
ერთი უბრალო
თითის გაკვრით
იხსნება რიდე
და წვივებიდან
ფეხით იძრობს
ვითომ სარაფანს.
იმ დღისით ისე ბედნიერი
დგას შვეიცარი,
იმ დღისით
ქერა დაცვის ბიჭიც
მოუღლეღია,
და ისე
თითქოს დასაჯდომად
ვერ მოიცალეს,
დგანან და ახლა
ქალბატონის გასვლას ელიან.
ქალის, — რომელმაც
შესვლასა და გამოსვლას შორის,
ოუდის ვარდი კოლიანის
დატოვა ჰოლში,
ქალის, — რომელიც
ჰოლივუდურ მიხვრა-მოხვრაში,
უბრალოდ უფრო ღამაზია
ქართველის როლში.
შიგნით კი კანზე დახვეული
ოფლის წვეთები,

ასე უბადლო მარგალიტის
სანახებია,
წევს საუნაში და უმადლეს
სიცხეს ნებდება,
დროდადრო მეთვალყურეები
ენახებიან.
ქერა ტრენერი თითქოს განგებ
ყურებს ინიტლებს,
ლოყანიტულა მასაჟისტი
ზის როგორც გნოლი,
მოარბენინებს რესტორნიდან
მიმტანი ბლიტებს,
წითელი სელის მარცვლებიდან
ებნევა გონი.
გარშემო წვანან სხეულები
როგორც ჩრდილები,
ცოლი ქმარს ეკვრის,
ქმარი ცოლის მუხლსაც არ აჩენს,
საოცარია,
თითქოს ოფლსაც იმორჩილებენ,
ტანზე იკრავენ პირსახოცის
მფარველ განაჩენს.
ყოველ სამშაბათს,
საუნიდან როდესაც გადის,
გაფერმკრთალდება
ჭრელი ჰოლი
და სულს განაბავს,
ერთი უბრალო
თითის გაკვრით
იკვრება ბანტი
და წვივებამდე
ჩამოიშლის
ვითომ სარაფანს.

კოლონიზაცია

როდესაც მარსზე გადაგვიყვანს
ტესლას ოსტატი,
გადავეჩვევით
ორჯერ მძიმე გრავიტაციას,
ამოდი იქ და აბრეშუმის
კაბა მომართვი,
აქ რომ ყველა ქალს სიმსუბუქის
გამო გვაცვია.
იქ ჩემი ბამბის ხელის წონას
უკეთ გაიგებ,
დედამინელი ქალებივით
არ დავეძიმებები,
წლებსაც სხვაგვარი ტემპით ითვლის
დროის გამრიგე,
სხვა წონადობით იკითხება
მარსზე წიგნები.
მერე დრო გავა,
გაიელებს ევოლუცია,
და მსუბუქ ჰაერს შეჩვეულნი
ჩამოფრინდებით
მინაზე, სადაც
რთული იყო, თუ რამ გვიცდია
და, სამწუხაროდ, ვეღარ ვიფრენთ,
როგორც ჩიტები.
ის აბრეშუმის კაბაც აღარ
დამსუბუქდება,
ვეღარც შენ შეძლებ ამიტატო
ხელში ადვილად
და შეიძლება ჩვენ ვიაროთ
როგორც ლუქებმა,
პრემიერებმა მიგვიწვიონ
ტბაზე სადილად.
ჰო, ნუ იცინი,
დედამინა არ შეიცვლება,
ოპოზიცია,
პოზიცია,
„ქამტრიბუტები“,
მათი ქალები ჩაირბენენ
როგორც ბლიცები,
შენც კვლავ უაზრო ეჭვებისგან
გაიბუტები.
ღმერთი კი,
ღმერთი ამ ქაოსის ერთი ჟიური,
მარტო დარბაზობს, რადგან სცენა
აღარ გვეთმობა,
ნასას მონარქი თითზე გვითვლის
ამბიციურად
და უჩვეულოდ უხარია
ჩვენი ერთობა.

დარიჩინის ელფები

გააღე შენი ზაფხულები,
ბების სკივრი,
ხმელი დარიჩინის სიზმრები,
გამოუცვალე პერანგები
მზეთუნახავებს,
რომელთა ფესვიდანაც
იზრდები.

იპოვე ნასიზმრალ ლოგინებში
გადამალული
ფეტვის მარცვალი,
ძველი კალამი,
რომელიც უნინ
კევეში გაცვალე.
შეები ბროლის სამურაბეს,
ნუ გეშინია,
აღარ გატყდება,
რაც გასატეხი იყო, უკვე
ნაგავს მიბარდა.
დაისაკუთრე, როგორც მყუდრო
სოფლის კატებმა,
წინსაფრებიდან გადმოყარე
წითელი ბარდა.
შემოაცალე აბლაბუდა
საკერავ დაზგას,
სპეციფიურმა ზეთის სუნმა
რომ გაახელა,
სახლში, რომელშიც ეს ზინგერი
ძველივით დგას და
ცოტა თუ იცნობს
მსახიობი ბიჭის ნახელავს.
გააღე შენი ზაფხულები,
ზღაპრული სკივრი,
იპურე დარიჩინის შხეფები,
მართლა არაფერი იკარგება,
ბავშვობას დიდობაში შეხვდები.

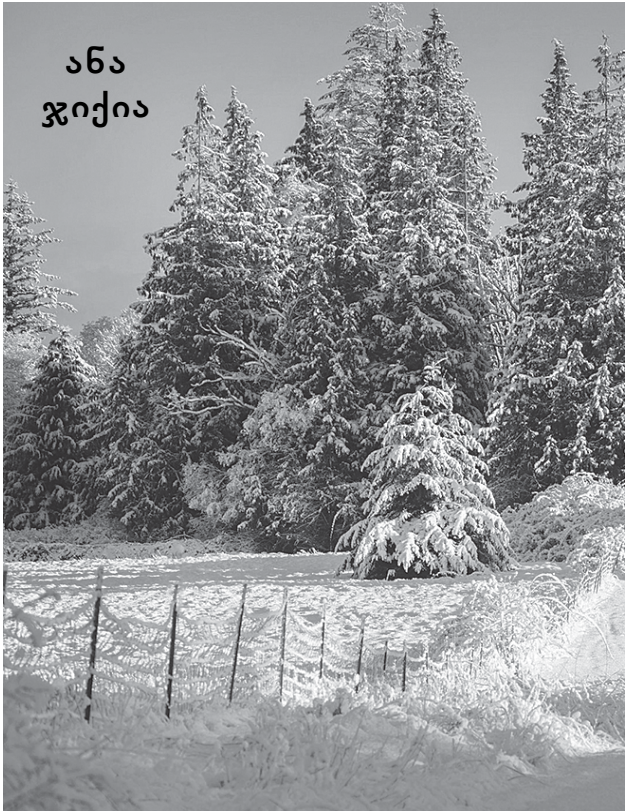
სადაც მოხუცდა ჩემი თელავი

ხდება, სიცხეში ხშირად გაციებს,
გესიზმრებიან როცა მინები,
ინეებს უდაბნო თვითკრემაციას,
წევხარ მის კანზე და შენც ინეები.
ვინც გადაფრინდით საკენკისათვის,
რომ მოგაყაროთ შენს წმინდა ბალებს,
ყოველდღე ვხედავთ, ქვრივი მესანთლე
ღვთაების კარს რომ უჩუმრად ალეს.
სხვათა ქირქილი ჯვარს შეგვაყენებს,
თითის გამშვერთა გვიდგას არმია,
თუ ვენატრებით ჩვენ და ნაყინი
გლახებს, რომლებიც სულ იქ არიან,
სადაც ქუჩაა და ქვაფენილი,
სადაც მოხუცდა ჩემი თელავი,
სადაც სუნთქავდა ბევრი ფელინი,
მაგრამ უფულოდ შედგა ვერავინ.
ვინ მოგახდინა ცივი ავდარი,
მზე უნდა ფენდეს მწვანე ნადიკვარს,
შენი ერთგული ხმელი ჭადარი
კიდევ ცხრაას წელს ცხრაჯერ გაგიტანს.
რა ტკივილები აღარ მომყვება,
რა აღარ მახსოვს ასატირალი,
მაგრამ აჯობა ჩემში ლოცვებმა,
გადავიწყა ბოლმა ტირანი.
აქეთ გამიხდა შესაცოდავი,
ვინც კი ამ გულზე გადამიარა,
ასე ყოფილა ბედი მცოდველთა,
დალად ედება შუბლზე იარა.
არც არაფერი აღარ მაკვირვებს,
აღარც მე ვცდილობ შენ გაგაკვიროვო,
ეუყვები ხოლმე ზღვათა ნაპირებს,
ლალატიც იყო,
საქმე საგმიროც!
აღარ იღეღო, რაზეც ღელავდი,
მიაქვს ქარიშხლებს ნამქერთა ხუნტა,
ახლა,
მოხუცდა ჩემი თელავი
და მოხუცებულს სიმშვიდე უნდა.

მეუღლანო

ის ყველაზე ცივ სხეულებად მზეებს აცხადებს,
უკვე დასწამეს ვამპირობა, მგლობა, ქაჯობა,
გაგიჟდებოდა, რომ არ იყოს შეურაცხადი,
მაგრამ ამაშიც საკუთარმა თავმა აჯობა.
ცხოვრობს იქ, სადაც არ არიან ლიანდაგები,
სადაც ქვიშები ახელებენ ცხენებს უნალოს,
განთიადებზე ფინიკების ბილიკს აგებს და
ქურქებისათვის გატყავებულ
კურდღლებს მკურნალობს.
ამასწინებზე დავიწყებულ ნაცნობზე მკითხა,
რალაცნაირად აუთრთოლდა, შევნიშნე, მაჯა,
არ მოშორდება არასოდეს კუნძულებს ვირთხა, —
თქვა და სოროებს მიაყარა, რაც ბრინჯი დარჩა.
კილომეტრობით გადაივლის დღეში ბარხანებს,
რადგან ახალ გზას ურჩევნია გზები ნაცადი,
თავისი ხელით ამოყვანილ ჭასთან ახანებს
და ლამლამობით მღერის, როგორც შეურაცხადი.
ხშირად იხსენებს დროს, როდესაც ომის ღუზებით
ჰამბიის ბნელეთს აცელინეს ასასინები,
და ასე,
მატეს გეახლებით როგორც დრუზები,
ვითომ პროგრესულ მენტალობის დასაცინები.

დახიუჭი



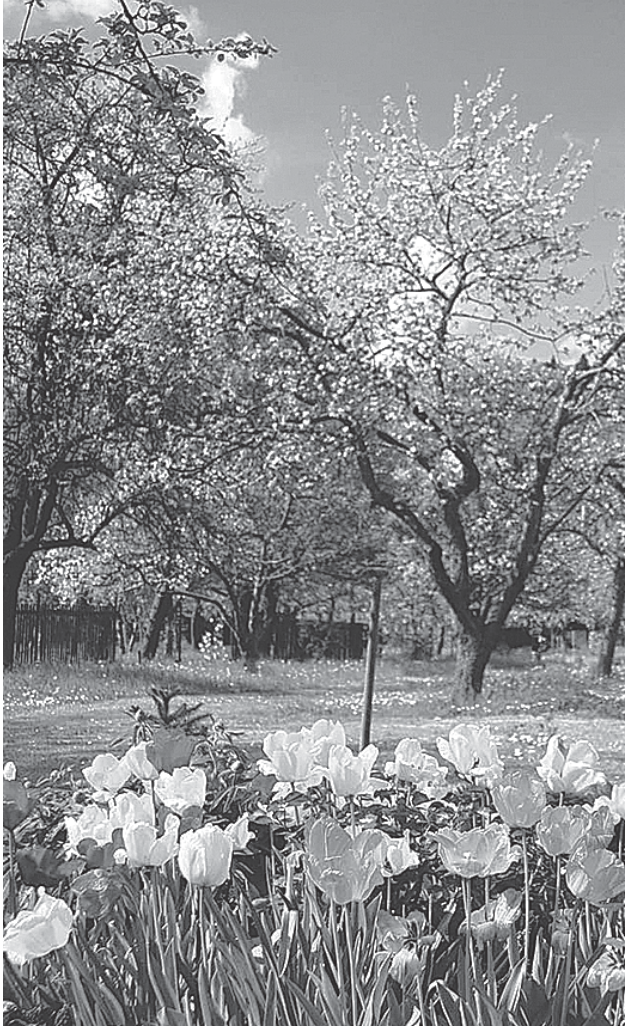
ანა ჯიქია

ზამთარი

თოვს ახლა გარეთ. ფიფქებია ჯერ არნახული.
რა სხვანაირი სიჩუმეა თოვში თითქოს.
სანვეთელიდან ალაგ-ალაგ წკაპ-წკუპ, ფაჩუნნი.
ფანჯრის რაფაზე მოფარფატე ქათქათა ფიფქი
ისე ნაზია, გეგონება, რომ შველას ითხოვს.
იანვარია იებით და ფიფქებით საგსე,
ია სადღა ჩანს, შებინდდა და თოვამ უმატა,
ზღაპრის წიგნიდან ამოვხიე ის ერთი გვერდი,
პრინცესას პრინცი ერთი ნახვით რომ შეუყვარდა.
იანვარია იებით და ფიფქებით საგსე,
ცვივა ფიფქები, როგორც ჩვენი განვლილი წლები.
ფანჯრის რაფაზე შემორჩენილ ფანტელებს ვაღლობ
და ცივ სანოლში მიტოვებულ ბავშვივით ვწვები.

მე გაზაფხული მომეონდა შენთვის

მე გაზაფხული მომეონდა შენთვის,
გზად ვაგროვებდი ფერად ყვავილებს,
მარტის ამინდებს ვემაღე გზა-გზა,
საცაა მალე გაიპრილებს.
ვაშლის ყვავილებს, ატმებს და ტყემლებს
აახმაურებს ფუტკრების გუნდი,
გელოდი ადრე და გამალებით
გწერდი წერილებს და მაინც ვღუმდი.
მე გაზაფხული მომეონდა შენთვის,
მაისის მზე და ჩემი ვნებები,
ვერ მოგანვდინე ვერც ეს წერილი,
ვეღარ ვაგრძელებ, მორჩა, ვნებდები.





თორნიკე გოგნიაშვილი

ზაფხულის დაგეგმვის შუაღვა

მანქანა დიდ მალაზიასთან გაჩერდა. მძღოლმა, რომელიც დაათვალიერებდა ნლის კაცმა, ძრავა გამორთო, ფანჯარა ჩასწია და საფულე ამოიღო. მის გვერდით მჯდომმა, იმავე ასაკის ქალმა, საფულე გამოართვა და მანქანიდან გადავიდა.

უკან მამა-შვილი ისხდნენ, მამა ოცდაათი წლის, შვილი ოთხი წლის. ბავშვი მოუსვენრად იჯდა, ხან სალონს ათვალიერებდა, ხან — გზას.

ვეებერთელა ტრასის მარჯვენა მხარეს საშუალო სიმაღლის ბალახიანი მიწისფერი იყო, იქ რამდენიმე ხეც იდგა, ფშატი, ჭადარი, ჭერამი და ტყემალი, იმ მიწისფერის ქვემოთ დიდი მარკეტები აეშენებინათ, მარკეტების ცოტა აქეთ ბენზინგასამართი სადგური, ხოლო უფრო შორს, იმ ხეების იქით, რაღაც უშნო, საბჭოთა ეპოქის რკინის ნაგებობა იდგა, სავარაუდოდ, რომელიმე ქარხნის ნანგრევი.

ბავშვი ვერ ისვენებდა, თვალებით რაღაცას ეძებდა.

— რას უყურებ? — ჰკითხა მამამ.

— აი, იქით, ლეკვები! — უთხრა ბავშვმა და თითო ხეებისკენ გაიშვირა.

მამამ ყურადღებით გაიხედა იქით, მანაც შეამჩნია.

მათ საუბარს მძღოლმაც მიაქცია ყურადღება და ბავშვს უთხრა:

— მიდი, პაპა, ნახე თუ გინდა!

— კარგი, სანამ მოვა გადავიყვან და ვანახებ! — უთხრა მამამ.

გადავიდნენ, სირბილით მივიდნენ იქამდე.

საოცარი ლეკვები იყვნენ, დიდები, ჭრელები, ფუმფულები, აქეთ-იქით კოტრილობდნენ, ერთმანეთს წვრილ ხმაზე უღრუნდნენ, წვრილ კბილებს, ვარდისფერ ენას აჩენდნენ.

ბავშვი ალტაცებით უყურებდა, პირდაპირად, სახეგანათებული, მერე დაიხარა და ისე დაუნყოფა. ერთი თეთრი ლეკვი მიუახლოვდა, ბავშვს ცოტათი შეეშინდა, წამოხტა და უკან დაიხია, მამამ ხელი შეაშველა და გაიცილა.

— ნუ გეშინია, მა, ლეკვია!

ამასობაში პაპაც გადმოვიდა.

— ნახე, რა მაგრები არიან? — უთხრა ბავშვს.

— ჰო, ჯერ უყურებდა, მერე შეეშინდა! — თქვა მამამ.

— არა, პაპა, ლეკვები ესენი, ამათ სოფელში რომ წაიყვან, გაიზრდებიან, მერე დააბამ ძროხებთან, ღორებთან, ქათმებთან და უყარაულებენ, ძალი არის მცველი და ადამიანის მეგობარი! — უთხრა პაპამ.

— მართლა? — იკითხა ბავშვმა.

— ჰო... ჩვენც გვეყოლება მერე ძალი!

— უპასუხა პაპამ.

— ასეთი?

— ჰო... უფრო დიდი.

— მართლა? რა მაგარია!

მამამ და პაპამ გაიცინეს.

— ვეთამაშო? — იკითხა ბავშვმა.

— ეთამაშე, ოღონდ ხელს ნუ დაადებ! მოიცა! — თქვა მამამ და პატარას ჯოხი მოუტანა. ბავშვმა ჯოხი დაიჭირა, უფროსებმა ლეკვებს დაუძახეს:

— ნნ ნნ ნნ!

მათგან ერთ-ერთი, ისევე ის მოვიდა, ბავშვმა ჯოხი ახლოს მიუტანა, ლეკვმა ჯოხს კბილები ჩასჭიდა და აღრინდა, ბავშვი ისევე შეშინდა, ჯოხი გადაადგო და მამას ამოეფარა.

— კარგი, თუ გეშინია, წავიდე! — უთხრა პაპამ.

— წავიყვანო? — იკითხა ბავშვმა.

— რა, კაცო, არა, რას ამბობ, ეგ მერე პაპა, ძალი მერე კაცო, ახლა ვერ მოვუვლი!

— უთხრა პაპამ.

— მაშინ ვაჭამო? — თქვა ბავშვმა.

— რა ვაჭამო? — გაიკვირვა პაპამ.

— პეჩენია ხომ არის მანქანაში! — თქვა ბავშვმა.

— ვახ, რა ტიპია! — გაიცინა მამამ.

პაპა გაიქცა და ცოტა ხანში ნახევრად სავსე ორცხობილის ყუთით დაბრუნდა.

— აჰა, და შენ ახალს გიყიდით, აჭამე! — ყუთი ბავშვს მისცა, ბავშვმა ორცხობილები დაამტვრია და გადაყარა. დანარჩენებიც მოვიდნენ, ლეკვები კუდის ქიციანით დაერივნენ ორცხობილებს.

— მოეწონათ? — იკითხა ბავშვმა.

— ჰო, აბა! — უთხრა პაპამ.

ძალია ჭამას მორჩნენ, ცოტა ხანს კიდევ ითამაშეს და გაიქცნენ იქით, იმ ნანგრევებისკენ.

ბავშვიც იდგა, მერე უჩუმრად დაემორჩილა მამას, უხმოდ გაჰყვა მანქანისკენ. თვალგაბრწყინებული კიდევ იყურებოდა ფანჯარაში...

ქალი დაბრუნდა, ხელში მოზრდილი პარკი ეჭირა.

— ბებო, იცი, მე ლეკვებს ვეთამაშე და ვაჭამე! — უთხრა ბავშვმა.

— სად, ბებო? — გაიოცა ქალმა.

— აი, იქით იყვნენ, ეთამაშა და პეჩენია აჭამა! — უთხრა პაპამ.

— ჰოდა, აი, იმ ლეკვებმა შენთან გამომატანეს ეს პეჩენია! — ბებომ უფრო დიდი ყუთი ამოიღო და ბავშვს მიანოდა. ბავშვმა გულში ჩაიხუტა.

მანქანა სწრაფად დაიძრა.

თბილი, მშვიდი შუადღე იყო. ზაფხულის დამლევს.

შერიგება

— რას უყურებ? — ჰკითხა ქალმა.

— მდინარეს! — უპასუხა კაცმა.

ქალს ღია წაბლისფერი თმა, ჭორფლიანი სახე, ღია ყავისფერი თვალები და ოდნავ ჩაჩხვლებილი ლოყები ჰქონდა. კრემისფერი კაბა ეცვა, ზედ მუქი, ვარდისფერი ნინკლებით. დაბალი იყო.

კაცი საშუალო სიმაღლის გახლდათ, შავი შარვალი და შინდისფერი პერანგი ეცვა, რკინის, ვერცხლისფერსამაჯურიანი საათი ეკეთა და იმას აწვალბდა მალი-მალ.

— ხომ შეგირიგდი? მაინც აპირებ გადახტომას? — ჰკითხა ქალმა ხუმრობით.

კაცმა კვლავ გაიცინა, ქალთან მივიდა, თითქოს მიპარვით და შუბლზე ეამბოროა, მერე კი ისევე წყალს გახედა, თან ისევე საათს ათამაშებდა.

— რატომ მამატიე? — ლამაზი საღამო იყო — საღამო წყნარი სურნელის, უტკბილესი ყავის, სეირნობის; საღამო საუკეთესო კერძების, თეთრი კახური ღვინოსა და წყნარი მუსიკის.

მათი შავი „მერსედესი“ ცაცხვების ქვეშ იყო გაჩერებული, ღობიდან, ღობის ვარდისფერი ვარდების ფურცლები იყრებოდა და მანქანის სიახლოვეს იხნოდა.

უამრავ რამეზე ისაუბრეს, მერე მანქანაში ჩასხდნენ და ახალი შუამთისკენ წავიდნენ, მანქანა ოდნავ დაბლა დატოვეს და ფეხით გაიარეს.

— საოცრებია! — თქვა კაცმა.

— ჰო, ჰო... მართლა! — თქვა ქალმა.

ტაძარში შევიდნენ, სანთელი დაანთეს, ილოცეს და გამოვიდნენ, ტყისკენ გაიარეს.

— მე მჯერა, რომ ჩვენი ურთიერთობა იქნება კარგი, ლამაზი, სიკეთით სავსე, მე არ ვიქნები ბუტია, არ ვიქნები რთული...

— თქვა ქალმა. კაცი მოეხვია და გაიღიმა.

აი, ეს დღე გაახსენდა ქალს, ვინ იცის როდინდელი... წლების წინანდელი, გაახსენდა, მაგრამ არ უთხრა, უფრო რომ არ დაეთრგუნა, ორივენი უხმოდ მოსცილდნენ იქაურობას და ზეით აპყვენ გზას, იქ, სადაც მანქანა იდგა.

უბრალო სურათი

— არა, ლევან, ჭალაში რა ჩამიყვანს ახლა, ძმაო, რა ზღაპრებს ჰყვები, თან ჩემი მანქანით, ხომ სულ დაენგრა პერედოკი!

ლევანი ნარბს სწევს, მერე ცხვირით ისუნთქავს ჰაერს და მეუბნება:

— ჩემი და და თავის დაქალი არიან, ბიჯო, მაყვალზე, იმ დაქალმა ფეხი იტკინა და ცოლოები არიან, რა!

ალარ დამიყოვნებია, ტელეფონი, ბოთლით წყალი, სათვალე და ქუდი ავიღე და მანქანაში ჩავსხედით.

— რომელი გზიდან წავიდე? — ვკითხე ლევანს.

— სკოლისკენ, იქით ცოტაა გუბეები, ნუხელაც იწვივა ცოტა და...

— ისე მეუბნები, თითქოს ნუხელ სანფრანცისკოში ვიყავი!

მანქანა ფრთხილად გამყავს მოასფალტებულიდან და დაბლა ფრთხილად ვუხვევ...

ჩავდივარ სკოლისკენ, ვცდები ვენახებს, ბაღებს... ჩნდება პირველი დიდი გუბე, შავი, ქვიანი... ლევანი კარს ალებს, დაბლა იხედება.

— აბა, რა გაარკვიე? — ვეკითხები მე. — არაფერი, მიდი, ნუ გეშინია, დაბალია, აი, დიდი ქვა რო გდია, იმას აუარე და ეგ არის.

ვუჯერებ, მანქანა მარცხნივ გამყავს, ნელა, სუსტი ზიგით ვძრავ. მანქანა მისრიალებს, წყლის სუსტი ხმა შემოდის, ვცდილობ, იმ დიდ ქვას რაც შეიძლება კარგად ავარიდო, მარცხნივ ვიღებ საჭეს, მაყვლის უსუსური ბურჭებისკენ...

გავდივარ, წინ ოდნავ ნესტიანი, უორმოო გზა ჩანს და ცოტა ხასიათზე მოვდივარ...

— რას დადის ეს გოგო, რა, ახლა მაყვალზე, კაცო? ამ სიცხეში? თან იქ არიან, აი, ბოლოში, ბევრი რო იცის! მაყვალზე ან საღამოს უნდა წახვიდე, ან კიდევ დილით! — ბურჭუნებს ლევანი.

ჩემი სიხარული დროებითი აღმოჩნდა, წინ ამჯერად ხის დიდი მორია.

— გამიჩერე! — ამბობს ლევანი.

ნელა ვამუხრუჭებ, ლევანი გადადის, მორს გააფთრებული ჰკიდებს ხელს და ძლივძლივობით მიაქვს ნაპირისკენ.

— გადმოვიდე? — ვუყვირი მანქანიდან.

— არა, არა! — ყვირის ლევანი და მორს ბალახებში აგდებს, მერე ხელს იბრტყავს და ჯდება.

— ახლა კაი გზაა! — ამბობს ის.

ამის თქმა იყო და მარჯვნივ გავუხვიეთ, გავუხვიეთ და ისეთი გუბეა, ოკეანე მოგონებია...

— ჯობია, გადმოვიდე, მძიმდება მანქანა!

მე ლევანს ვუყურებ და მეცივნება, ორმოცდაათი კილო თუ იქნება...

— იჯექი, ოღონდ კარი გააღე და მიკარნახე, ისევე მარცხნივ ავიღებ საჭეს! — ვეუბნები ლევანს.

ნელა, კუს ნაბიჯით მივდივარ წინ, გუბე მართლაც ღრმაა, მანქანის ძირამდე აღწევს წყალი, ლამის სალონში შემოვივდეს, ლევანი კარს დაკეტვას აპირებს.

— არა, არა, მიკარნახე! — ვეუბნები მე, — არ დაკეტო!

— რა გიკარნახო?

— როგორ გავიდე, ან მანდეთ რა ხდება!

ისევე მარცხნივ ვიღებ საჭეს, ლევანი მეუბნება:

— ჯერ წყალი არ შემოსულა, აქეთ ქვებია, ისევე მარცხნივ, მარცხნივ!

მე რაც შემიძლია, ნელ-ნელა, ისევე მარცხნივ ვავდივარ. აქეთ, მარცხენა მხარეს, ნატბაურია, სივრილეა და ჩიტების ჭიკჭიკი ისმის. მთელ იმ სივრცეში, მთელ იმ ნატბაურში, ჭადრის და ვერცხვის ხეები ჩამსკრივებულან, თან ამ ჩაღრმავებაში ისე ლამაზად ჩანს ეს ყველაფერი.

ნელ-ნელა ვჯახნობ, ლევანი მკარნახობს, აქედანაც ვავდივართ, ახლა იწყება აღმართი, აღმართი ოღონდ სწორი გზით.

— კარგა შორს კი წასულან! — ვეუბნები მე.

— უჰ... ისე, მაგრა კი შეგანუხე!

— არა უშვებს, რა შენუხეაა, კაცო!

— იცი, მეც მიყვარს ესე წანწალი, მარა ამ სიცხეში, კაცო? ძაან უყვარს სიარული, ან იმანაც როგორ იღობო ნეტა, ალბათ გადაუბრუნდა! საჭმელი მაინც წამოგველო, მარა ექნებათ იმათ!

— არა, რა საჭმელი, კაცო, მივიდეთ დროზე.

ამასობაში აღმართიც სრულდება, ისევე სწორი გზა... სანახევროდ ამშრალი სივრცეების წყება, მერე დაღმართი, მერე ისევე აღმართი, ოღონდ რთულად ასასვლელი, ვჩერდებით...

— აქ ვერ ავალთ!

— მოიცა, დავრეკო!

ლევანი უარს უშვებს, მერე ტელეფონს გულთანად შეურთხვებს და დაბლა აგდებს გამწარებული.

— რა იყო?

— არ მაქვს ანგარიში.

— მოიცა!

მეც ვამოწმებ ანგარიშს, არც მე მაქვს მეგონა, ასე ვისხდებოდათ მთელი დღე, ან იმათ ძებნაში დაგვიღამდებოდა და თავად გამოჩნდნენ, ორნი, სიფრიფანები, სახეანითლებულიები, ორივეს პატარა სათლები ეჭირა ხელში, ერთი კოჭლობდა და მეორეს ეყრდნობოდა მხარზე. გადავვდით, მე მხოლოდ მივხსალმე, მიკარნახე ვერ გავბედე, ლევანი ფეხნატკენ გოგოს მიემყვება. ისინი ნელა დაიძრნენ, მე მივირბინე და უკანა კარი გავაღე, ფეხნატკენმა ქალბატონმა თავაზიანად გამიღიმა მანქანაში ჩაჯდომამდე.

— როგორ შეგანუხეთ! — თქვა და ჩაჯდა.

მის თვალში ტყივილი და მორიდება ჩანდა.

მეორემ, ყვითელკაბიანმა, ლევანის დამ, მოიცადეთო, გვთხოვა და გაიქცა, აღმართს აუყვავ, ცოტა ხანს გაუჩინარდა და მალევე დაბრუნდა საშუალო ზომის ჩანთით ხელში.

მალე ისიც ჩაჯდა... — ალბათ როგორ გაგიჭირდათ არა, ჩამოსვლა! რა ჯანდაბა მომივიდა, მივდიოდი და ფეხი გადამიბრუნდა, ათი ათასი ბოდიში! — ქალბატონმა ისეთი ნაზი ხმით თქვა ეს, ლამის რადიო გამახსენდა — ლამის პროგრამაში რომ ქალები ლაპარაკობენ ხოლმე, მორიდებით, სინყნარით, თავდაჯერებულობით.

გასაღების გადატრიალებას ვაპირებდი, რომ ისევ შემაჩერეს, ამჯერად ისევ ლევანის დამ...

— ეს თქვენ! — მითხრა და ჩანთა მომანოდა, მე ვიუხერხულე ჩანთის გამორთმევა, ლევანმა აიღო, გახსნა და იქიდან ფუნთუშები ამოიღო, მერე ლიმონათიც მოაყოლა, ოღონდ, რა თქმა უნდა, გამთბარი.

— ესეც საჭმელი, ნელა იარე შენ! ძაან გტკივა ფეხი?

— ისე რა... — იყო ლამის რადიოს ხმა. უფრო ნელა დავიძარით, ჭამით, ლიმონათის სმით (ერთჯერადი ჭიქები სულ მანქანაში მელაგა), საუბრით, გარემოს უფრო მკაფიო თვალყურებით...

სარკეში ვხედავდი ფეხნატკენ, მორცხვ ქალბატონს, რომელსაც ჩემი შენუხება აგრერიგად ეუხერხულებოდა... ვგრძნობდი ამას და ეს მეც მაგდებდა გარკვეულ უხერხულობაში, ოღონდ ერთი კი იყო, არ მიხდოდა მისთვის თვალის მოცილება. რბილად მისვენებულყო სავარძელზე და უხალისოდ საუბრობდა...

სიცხე შესუსტდა, რალაც სასიამოვნო სიგრილე დაეტყო სივრცეს...

რაიმონის პატარა კაფეში

— მა ამ საქმეს არ დავთანხმდებოდი, ძალიან რომ არ გამთხლებოდა საფულე, პური რა არის და პური არ იყო სახლში: ეჭვ, შენ არ იცი, რა არის გასაჭირი, არადა, გაგიკვირდება ჩვენთან სოფელში რა უნდა გაუჭირდესო კაცს, მასცეცა, მაგრამ ეგ მანინც იმათ ეხება, ვისაც მემკვიდრეობით დარჩა რამე, ჩვენ კი გულცივობა გვარში გვაქვს, ჯერ იყო და პაპაჩემი... არა, კაცო, რა პაპაჩემი, პაპის პაპაც ეგრე დატოვეს, ერთ შვილს მისცეს ყველაფერი და მეორე კი ჰაერში დატოვეს, მერე იმანაც ეგრე ქნა, ჭკუა კი ვერ ისწავლა, იმანაც ეგრე გაუქეთა შვილს, მერე იმის შვილმაც, ეჭვ, ერთი რომ აინუნება... მითუმეტეს ეს ის დრო და ის სოფელი აღარ არის, ეს ის საზოგადოება აღარ არის, ერთმანეთის დამხმარე და ჭირ-ვარამის გამზიარებელი. დღევანდელ საზოგადოებაში ისე იგრძნობა ემოცია, როგორც ახლა ჩვენ ვგრძნობთ ჭიანჭველების ფუსფუსს და იდუმალ ხმაურს. დავდიოდი ასე ხან სად, ხან სად... მერე თქვენთან გამოჩნდა საქმე და... ეჭვ, რომ იცოდეთ, რა ძნელია ამ სიცხეში სახლის შენება, მითუმეტეს ცემენტის არევა, მაგრამ...

შენ რომ გამოჩნდი, პირველად რომ დაგინახე, ვიფიქრე, ამერიკელია-მეთქი, როგორ გეცვია? შედეგებული რძისფერი პერანგი, მუქი ყავისფერი შარვალი, შლაპა, რა დამემართა, იცი? როცა დაგინახე... ხომ ნახე, რა ძალა მომეცა, არადა, ისეთი დაღლილი ვიყავი, საღამო არ იყო, რომ მოხვედნი? ასე იცის ემოციამ, ქალის დანახვით მიღებულმა შთაბეჭდილებამ, მერე რა თვალები გაქვს, რა უცხოა შავგვრემანი სახისთვის ცისფერი თვალები... იმ დღიდან რალაც ხალისი ვიგრძენი, დაღლილობაც ისე ველარ მერეოდა, მერე რომ შევატყვე, რომ გაიხსენი ხომ საერთოდ... გახსოვს, პირველად რომ ვისაუბრეთ, რა მკითხე? მარტო ორ დიდ სახლს თუ ააშენებო? ვიფიქრე, ალბათ რა ძლიერი ვგონივარ-მეთქი... მერე ისე, უინტერესო საუბრები... მერე ლოდინი, საღამოხანს გზაზე ყურება, როდის შემოანათებდა სიბნელეში შენი ნითელი მანქანის ფარები, როდის გადმოხვიდოდი, როდის მომესალმებოდი, ჩაიწყობდი ჯიბეებში ხელებს და დაიწყებდი საუბარს, მერე ამას მოჰყვა პირველი გასეირნება... მდინარეზე, სათევზაოდ... მერე როგორი ჩუმი სიცხე იცის ამ ჩვენი მდინარის ნაპირთან... რამდენი თევზი დავიჭირეთ, სულ პატარები, მაგრამ ლამაზე-

ბი... იმ დღეს გაგვიმართლა, რა შედარებაა ნანვიმარზე მაინც ისე არ ცხელა ხოლმე, შენ მაინც ისე აკადემიურად გეცვია, მუქი ჩაღების შრიალს სულაც არ შეესაბამებოდა, მაგრამ შენ ხომ შენს დამოკიდებულებას ავლენ... მერე იყო კაფე, თეთრი ღვინო, ყავა და შენი გაუთავებელი საუბარი მხატვრობაზე. როგორ თქვი? ჩემთვის სილამაზის მთავარი წყარო მხატვრობააო? მე იმის შემდეგ ბევრ რამეს ვკითხულობ მხატვრობაზე, არ მინდა, საუბრობდე ხოლმე და მე უემოციო, გამორეცხილი თვალებით გიყურებდე და გისმენდე, მერე სეირნობები, მდინარე, აუზი, ჩვენი ურთიერთობა ისე აუწყო... შენ იცი, მე არ ვარ მარტივი ადამიანი, შენ ყველაფერი იცი და ყველაფერს ხვდები... საუბრის დასაწყისში მე ჩვენი ოჯახი ვახსენე, ყველგან გამოერევიან კეთილშობილი სულის ადამიანები, ამ რამდენიმე დღის წინ ერთი ნათესავი დამიკავშირდა, ჩვენი შორეული ნათესავია, აქ არ ცხოვრობდა, დანიაში იყო, რალაც ბიზნეს ნიღები აქვს იქ. რომ ჩამოვიდა, მომიკითხა, გაიგო, ასე რომ დავდივარ, მითხრა, კარგ სამსახურს მოგცემო, ხვალ უნდა დამირეკოს და გადავწყვეტო, ამის გარდა, კიდევ მინა მაჩუქა... მოკლედ, თავის რჩენა არ გაგიჭირდება, იმდენს მაინც შევძლებო, რომ ხელგანვიდინი არ ვიყოთ, სხვას არაფერი არ აქვს უკეთესი, ყოველ შემთხვევაში, ბევრს არ აქვს, თან ხედავ, რა დროა, რთული, რთულზე რთული...

კაცმა საუბარი დაასრულა და თეთრი ღვინო სავსე ჭიქა დაცალა, შავგვრემანმა, ცისფერთვალემა, შლაპიანმა ქალმა გაიცინა და ყავის ჭიქა ნაზად აიღო, ნელა მოსვა სველი ტუჩებით და თვალი ჩაუკრა კაცს...

ოციოდე წუთის შემდეგ მანქანი მიუყვებოდნენ ტრასას, საჭესთან ქალი იჯდა, გაბადრული, დამშვიდებული. მის გვერდით კაცს მზეზე გამავეებული ხელი მანქანიდან გადაეყო და თითებში ანთებული სიგარეტი გაეჩარა, ისიც დამშვიდებული ჩანდა, ოღონდ დაღლილი, დაღლილი სიხარული-სიგან, საღამო იყო, ბინდში ლამპიონები სუსტად ანათებდა...

მე და მხატვარი ვინაზში

საღამოა, შემოდგომა. მე და ჩემი მეგობარი ელენე ვენახებიდან ვბრუნდებით — ის მხატვარია, შთაბეჭდილებებს ეძებს, უნდა ვენახები დახატოს...

დავინახეთ, პაპა მოდის ფორანში შებმული სახედრით, მივესალმეთ, ვთხოვეთ, ტრასამდე ავეყვანეთ, პაპამ თავი დაგვიკრა თავაზიანად, ჩვენც ფორანზე ავბობდით, სახედარი მშვიდად დაიძრა, ნელა, თავის ქიციანით მიაბიჯებდა, სისინებდნენ, შრიალებდნენ ბალახები...

კარგა მანძილი გვქონდა გავლილი, რომ პაპამ მოიხედა, შეხედა ჩვენ ქალაქურ ჩაცმულობას, გაგვიღიმა და გვკითხა:

— რას აკეთებთ, შვილო, ვენახში ახლა? ჩვენ გაგვეცინა, მერე უცებ შევიკავეთ სიცილი და მე ვუთხარი:

— მხატვარია, ვენახების დახატვას აპირებს, ადგილს არჩევს, ხვალ დახატავს!

— ეჭვ, შვილო, დახატვა ადვილია, მოვლათა ძნელი! — თქვა პაპამ.

— დიახ, ალბათ დიდი შრომა უნდა ვენახის მოვლას! — უთხრა ელენემ.

— არა მარტო ვენახის, ნახატის მოვლასაც! — თქვა პაპამ და სახედარს გაუბრაზდა, სწრაფად იარეო.

მე და მანქანები

ბავშვობაში დიდხანს მიყვარდა მანქანები, მომიტანდნენ ჩემები დიდი ყუთით სათამაშო მანქანებს, დაჯვადებოდი წყნარად, ჩემთვის, და ვინყებდი თამაშს. მერე როგორი მანქანა აღარ მყავდა, სპორტული, ჯიპი, სატვირთო, სპეც. სამსახურის... ვიჯექი, გამყავდა მინიატურული გზები, ვაშენებდი გარაჟებს, ავტოსახელოსნოებს, რას აღარ... ჩემებს თან უკვირდათ, თან ეცინებოდათ, ასეთი მშვიდი ხასიათისა და ასეთი ინტერესის გამო.

მერე გავიდა დრო, მანქანა ბურთმა შეცვალა, ბურთი საქმემ, შევაბიჯე ცხოვრების ღრმა მდინარეში, დაუბერა წინააღმდეგობა და სირთულეების ძლიერმა ქარმა. ქა-

რმა? ქარბუქმა, ქარაშოტმა, ქარიშხალმა, მოიტანა ათასი დარდი და ნაღველი, მოიტანა და... აი, რაც ასაკი მემატება, რაც უფრო მეტ სენტიმენტს მატებს დრო გულს, ისევე მანქანებისკენ მიჭირავს თვალი (რა თქმა უნდა დიდ, ნამდვილ მანქანებზეა ამჯერად საუბარი), ვზივარ, ვათვალისწინებ მაკეტებს, ავტოჟურნალებს, რალაც სხვანაირი ალტყინებით ვვდები მანქანაში, რალაც სხვანაირ სიხარულს ვგრძნობ სიჩქარის მატებისას, ასე მგონია, მანქანით ყველანაირ დარდს გავექცევი, ნავალ, გადავიკარგები ბავშვობაში, იქ, სადაც მხოლოდ სიჩუმე, სინყნარე და ბედნიერებაა. ფიქრებსა და მოგონებებზე სულ მანქანებია. აღარც ფეხბურთი, აღარც სხვა რამე, ზოგჯერ წერაც კი აღარ მინდა ხოლმე, ზოგჯერ წიგნსაც აღარ ვეკარები — აი, მანქანები... დიდები, პატარები, ჟურნალებში, ტელევიზორში, მაკეტებში... ბავშვობის მოგონებებს უხსნის გულს, მეც მივდივარ, მივქრი იმ მოგონებათა წყებებში, მივქრი, სანამ ცხოვრების სუსხი ახალ ნაღველს დამცემდეს გულზე, სანამ...

ისე, მართლა საოცარია მანქანით სიარული, მით უფრო, სწრაფად, ამ დროს მგონია, ყველანაირ ტყივილს გაუფრთხილ...

ლამაზი ნამაზი

ძალი: ვინ იქნებოდი ახლა და სად იმობაზურები?

კაცი: კეთილშობილი თავადი და ვიცხოვრებდი მეცხრამეტე საუკუნეში, ხომ იცი, როგორ მიყვარს თავადების ცხოვრებაზე კითხვა...

ქალი: ჰო, ვიცი, თავადურია არა აქაურობაც!

კაცი: ჰო, ასეთი იყო ადრეც, სულ ასეთი იქნება!

ქალი: კონიაკი არ გინდა? კაცი: არა, არა, მოდი, აი, ამ ტირიფთან გავაჩეროთ მანქანა!

შავი „ჰონდა აკორდი“ წელისათრევიტ შევიდა ქვიანსა და სილიან ნაპირზე. ღამე იყო მთვარით განათებული, ლამაზი და იდუმალი, მდინარესთან რამდენიმე თავდახრილი ტირიფი იდგა და გრძელი, უღონო ხელები ნახშირისფერ წყალში გადაეყო.

ორივემ გაალო კარი, თუმც არ გადასულან...

ქალი: რას იტყვი? კაცი: ძალიან მიყვარხარ!

ქალი: მეც. კაცი: ერთი რამ მინდა გითხრა, ყურადღებით მომისმინე!

ქალი: ჰო...

კაცი: მე არ ვიცი, უახლოეს მომავალში რამხელა ჯიბე მექნება, მაგრამ გპირდები, ეს ვერ შემცვლის, ვერ მომერევა, ვერ დამაჩოქებს, გეფიცები, მე... მე... ყოველდღე ვლოცულობ, რომ სიმდაბლის ძალა მომცეს უფალმა, ამაშია ჩემი ხსნა, ვინც მინაზე სიარული იცის, იმან იცის ფრენის მაღლიც, ღრუბლებიდან ცის სიდიდეს ვერ დაინახავ! ციდან მხოლოდ საკუთარ სიმაღლეს ხედავ, მერე კი ხვდები, თურმე რა პატარა ხარ.

ქალი: ჰმ... ჰო... მჯერა შენი! მჯერა გეფიცები!

კაცი: დიდი მადლობა, საყვარელო! ველაპარაკე იმას!

ქალი: მერე? კაცი: უფროსზეა ყველაფერი...

თითქოს ტირიფებიც, მდინარეც, ქვებიც, სილაც, მთვარეც კი, სულგანაბული უსმენდა მათ...



ფანჯრის გისოსებიდან მტვერი შემოვარდა და წიგნის ყდაზე დაეშვა — ალბათ მაგიდაზეც, სადაც წიგნი იდო, თუმცა შორენა ამ მოვლენას ვერ ამჩნევდა. მზის წერილი სხივი მხოლოდ წიგნის ყდას ეცემოდა და მტვერის მინიმალისტურ ნაწილაკებს პროექტორში ჩადებული ფირივით ასხივებდა, მაგიდას კი ურბანული ჩრდილი დასდგომოდა. შემწნევისთვის დანახვა სულაც არ არის საჭირო. უფრო სწორად, გააზრებისთვის არ არის საჭირო, თორემ შემწნევა ხომ დანახვას გულისხმობს. კი, მაგრამ, ეს გისოსები რაღა საჭირო იყო, როდესაც დაამაგრეს ჩემს ფანჯრებსო, ფიქრობდა შორენა სანოლის კიდზე ჩამოჯდომისას. ოთახში სანოლია — გამოდის, საძინებელში ვყოფილვართ, თუმცა შეიძლება, ასე არ არის. ჩვენთან ყველგან სანოლი დგას — ქუჩებშიც კი. ალბათ, ძილისა და კოტრილის მოყვარულ ხალხთან გვაქვს საქმე. ჩვენი შორენაც ადგა და მხართეძოზე წამოწვა.

მალევე აფორიაქდა, გულის რიტმული კუმშვა დაერღვა და წამოდგა. წიგნის ყდას ხელი გაუსვა და მტვერის სქელმა ფენამ შორენას თითის ანაბეჭდებში დაიდო ბინა. ხელის დაბანა პრინციპულად უარყო და სულის მსუბუქი შებერვით გავიდა ფონს. ფინიშის ხაზი ვერ გადაკვეთა, მტვერის ნაწილაკები მაინც შერჩენოდა საჩვენებელ თითს, რომელიც დუნდულზე მოისვა და შედეგით საბოლოოდ დაკმაყოფილდა.

როგორც ჩანს, შორენას შფოთვა არ აღემატებოდა მოსვენებას, ერთ ადგილას ვერ ჩერდებოდა და ფანჯრიდან გადახედვისას ზოპარკის ცხოველს ემსგავსებოდა. შემდეგ სარკესთან მივიდა და ტუჩთან ნაწვალე ხალს დააკვირდა — ჩანს თუ არა, შესივებოდა. სარკეს მიუახლოვდა და ხალზე ამოსული პატარა შავი ბენეცი შეამჩნია. ამას წინათ ხომ მოვიშორე, რა უცებ ამოსულაო, ჩაილაპარაკა თავისთვის და ფრჩხილებს შორის მოიქცია. მოინყვიტა. დამტვერილი წიგნი გადაშალა და 76-ე გვერდზე შეაგდო. მოულოდნელად თვალი მოჰკრა ერთ ფრაზას და ხმამაღლა ამოიკითხა: შხამი აღარ დალია, ქუდი დაიფარა და ამბობება გადაწყვიტა...

შორენამ აკანკალებული ხელები ისევ ნიკაპისკენ წაიღო და ხალის წვალევა განაგრძო. პატარა ოთახში ბოლთას სცემდა. რა ხდება, რას უნდა ნიშნავდეს ეს ყველაფერი, მე ხომ არ დავღვიე შხამი და ამიტომ ხომ არ ავფორიაქდიო. თუმცა, მცირე დეტალის გახსენებით, ეს ჰიპოთეზა მალევე უარყო — დღის განმავლობაში მხოლოდ თავისი დის მოდულებული თურქული ყავა ჰქონდა დალუღი.

შორენას ოთახი თითქოს იკუმშებოდა, კლაუსტროფობიული სივნიროვე ახრჩობდა და ჰაერს უხშობდა. ჩვენს პერსონაჟს სუნთქვა უჭირდა, საკუთარივე ჩრდილი აშინებდა, მიუხედავად იმისა, რომ ჩრდილის საერთოდაც ვერ ხედავდა. ალბათ, მის არსებობას თუ გრძობდა, როგორც ხდებოდა ხოლმე. გადაწყვიტა, ისევ სანოლის კიდზე ჩამოჯდარიყო, თუმცა გაითიშა და თავი სანოლს ჩამოარტყა.

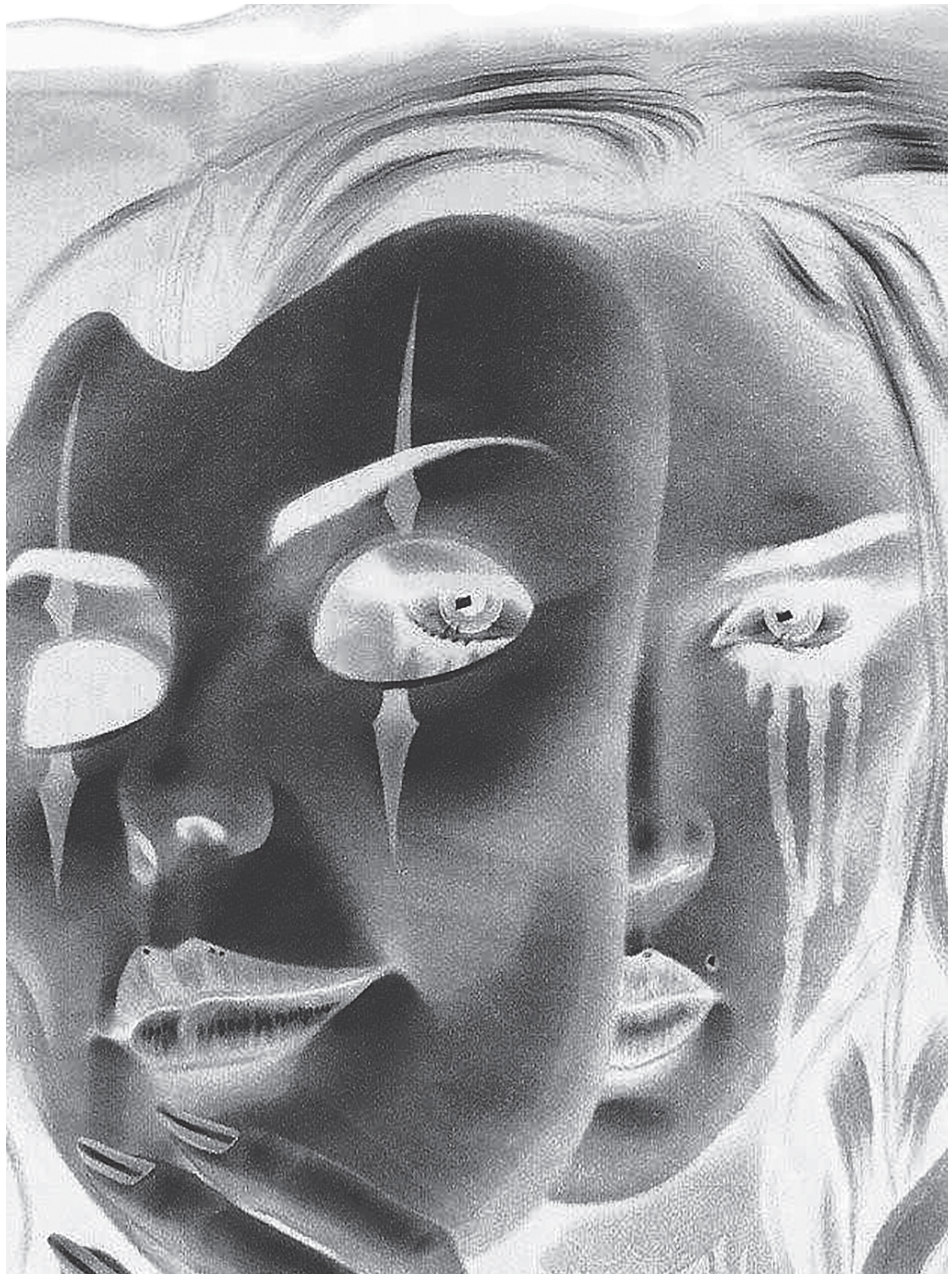
გისოსებიდან შემომავალმა ხმაურმა გამოაფხიზლა. ცნობიერი დაბინდული ჰქონდა, ვერ მიხვდა, რომელი საათი, ან თუნდაც ეპოქა იყო. ფანჯრიდან გახედვა სურდა, წამოდეგო და გაუჭირდა. აი, რა დაინახა ქუჩაში: ერთმანეთში აგლესილი ხალხის ბრბო, ხმაური და ჩოჩქოლი. შორენას თავი მონების გასაყიდ ბაზარში ეგონა, თუმცა რა შუაში იყო, რანაირი შედარებააო — გაცხადა საკუთარი ფიქრები. რამდენიმე წამის განმავლობაში შეხელობას უყურა და თვალი ერთ აბრას მოჰკრა, მასზე ამოიკითხა:

დადექით ფეხზე!
 ეს იყო წამიერი საოცრება, მოულოდნელობა, რომელიც შორენას დარჩენილ ცხოვრებას განაზღვრავდა. მან 37 წელი ისე იცოცხლა, წარმოდგენაც კი არ ჰქონია, რა უნდა ეკეთებინა, რა ვალდებულებები ეკისრა, ან საერთოდ, ვინ იყო როგორც ცოცხალი, მოაზროვნე არსება. ახლა კი იცოდა: ის ფეხზე უნდა მდგარიყო!

ადგა შორენა, ქუდი დაიხურა და გარეთ გავიდა.

ბრბოში მოქცეული მიხვდა ერთ რამეს: მისი შინაგანი არსი გარეგან მოცემულობას ერწყმოდა, მისი სუბიექტური აღქმა მოთხოვნილ ობიექტურობას უთანაბრებოდა. რა უცნაური ფიქრები მანუხებებს, ჩემი სადარდელები აქამდე ჩემივე პოსტებ-

დახიუბი



ოთარ თოფურია

სოციალური მესია

ის რეაქციებზე ნუხილი იყო და ახლა რამ ამალაღფარდოვნაო? გაუელვა შორენას, თუმცა ისეთი ხმაური იყო, აზრი გაუწყდა. აზრის მუხტი ფეხებს გადაეცა. ფეხებმა კი გრძელი ქუჩის ბოლოსკენ გააქანა.

ერთი რამ მარტივად შესამჩნევი იყო: შორენა ფეხზე მდგომელი მსვლელობისას თავს ისე გრძობდა, როგორც წყალმცენარე ჩამყავებულ ტბაში. აქამდე მის სოციალურ აქტივობას ყოველთვის ჰყავდა მტერი: შემორჩენილ ნერვებს აგლეჯდნენ, ენინააღმდეგებოდნენ, მასხრად იგდებდნენ, მატყუარას უწოდებდნენ. რა ექნა, ასეთი გზა აირჩია, როგორც თვითონ უყვარდა თქმა — მარტივად გზა. თუმცა ამ რეგალიას ხმამაღლა არასდროს გამოთქვამდა, მკრეხელობად ჩამითვლიანო. გრძელ ქუჩაზე მავალ საზოგადოებაში კი თავს ანყოლილი ფაზლის არც თუ ისე მცირე ნაწილად გრძობდა, თითქოს საკუთარი ადგილი იპოვა, კამუფლაჟი მოირგო და უკან გახედვაზე აღარც ფიქრობდა.

ამასობაში მოსალამოვდა, შორენასთვის კი, რამდენიმე საათის ნაცვლად, მხოლოდ ერთი წამი გავიდა. უკან დაბრუნების დრო იყო, წარსული ცხოვრებისკენ. მე აღარასდროს დავბრუნდები უკან, ამ ადგილას პირობა დაიდო, ეს ჩვენი ცხოვრების მიზანი გახდაო, ამბობდა შორენა. ინსტინქტური სიარულისას კი ქუჩის კუთხეში საკუთარი და შენიშნა, რომელიც სათვალეებიანი ჭაღარა კაცს ელაპარაკებოდა. მიუახლოვდა და მიყურადა:

„კარგად შეინახე და გაუფრთხილდი!“
 „შენახულს რა ფუნქცია ექნება? პირიქით, უნდა გავავრცელოთ!“ უპასუხა შორენას დამ.
 „ვერ ნახე, რაც მოხდა დღეს? რა აზრი ექნება? გაუფრთხილდი-მეთქი!“
 „კი მაგრამ, როდის იყო უფრთხოდი მომხდარს ან მოსახდენს?“
 „იქნებ ნაყინი გვეჭამა?“
 „წავიდეთ!“
 კაცმა შორენას დას საგულდაგულოდ შეფუთული ნივთი მიანოდა. მან კი ნარკო-

მოვაჭრის სიფხიზლით გამოართვა და შეინახა.

შორენა არასდროს გამოირჩეოდა მახვილგონიერებით, თუმცა ამჯერად მიხვდა, რომ „ნაყინის ჭამა“ კოდური სიტყვის ფუნქციის მატარებელი იქნებოდა და დას უკანა გაედევნა. იმედი კი მაშინ გაუცრუვდა, როცა იგი ჭაღარა კაცთან ერთად მართლაც სანაყინეში შევიდა.

რა საშინელი ნაყინია, ისეთივე არაკომფორტული, როგორც ეს სკამი. ისე, როდესაც ფიქრად, ნაყინი დიდად არასდროს მიყვარდა, ისევე და ისევე ამათ გამო. ლიმონის ნაყინიო და სიმყავე ოდნავდაც არ იგრძნობა. იქნებ ოდესმე გაისიერონ რომის ქუჩებში და ჯელატოები გასინჯონ, სირცხვილის გრძობა მაინც არ აწუხებთ ხალხის მოცულების გამო? საშინელი სტრუქტურისა და არაავთენტური გემოს ნაყინია, მაგრამ ესენი ხო ისეთივე უსინდისოები არიან, როგორც სხვა დანარჩენი, გარეთ მყოფი ხალხი. ან ნებისმიერ დაწესებულებაში მუსიკის ჩართვა რა უბედურებაა, ვინ არჩევს ამ მდარე გემოვნების რეპერტუარს? ამდენი შეგნება ხომ უნდა გქონდეს. მარტივია — რაც მოგწონს შენ, შესაძლოა, არ მოსწონდეს სხვას.

მაგრამ რა დროს გემოვნებაა, როცა ხალხი ეგზისტენციალურ ლოგიკას ვერ ჩასწვდა და დალუგვის პირასაა. თუმცა იქნებ ეგზისტენციალიზმი კი არ არის ჰუმანიზმი, გემოვნებაა ეგზისტენციალიზმი, ან ეგზისტენციალიზმი არის გემოვნება. რას გაიგებ. მე კი გავიგებ ოდესმე, თუ უკვე არ ვიცი, მაგრამ სხვებს რა ემელებათ?

მიმოიხედავ და უიმედობას დაინახავ. ადამიანებს ფიქრი არ შეუძლიათ — ნანაილს ალბათ შეუძლია, მაგრამ ეზარება. ორი ტიპის უფიქრო ადამიანი არსებობს: პირველი — რომელსაც ურჩევნია აყვეს სხვას, მას უსმინოს, მისნაირად იაზროვნოს, მოიქცეს. და მეორე: მეტაფიზიკურ სარბიელზე მიბმული ინდივიდი, რომელიც საკუთარ ცხოვრებას უძღვნის აბსტრაქტულს. ეგენიც არ მყავდნენ კირკეგორები!

ჩემთვის ორივე ტიპის ადამიანი სულე-ლია. მაგრამ რაღა შორს წავიდე, სახლში ვერ შევავსებინე ვერავის ვერაფერი. რა აზრი აქვს შორენას არსებობას? რა გაუკეთებია ან რას გააკეთებს ცხოვრებაში? ვუყურებ და მეცოდება. მისთვის ყველაფერი დაგვიანებულია.

სახლის გზაზე მიმავალმა განბილებულმა შორენამ კედლებზე გაკრული საერეკლამო ბანერები შენიშნა და მიუახლოვდა. ასეთი ტექსტი ამოიკითხა:

აპოკალიფსის ოთხი მხედარი უკვე აქ არის!

გრაფიკული გამოსახულება კი როსინანტზე ამხედრებულ დონ კიხოტს წააგავდა. მსგავსება შორენამ ვერ ამოიკითხა. თავისთვის კი გაიფიქრა, მხოლოდ ერთი მხედარი რატომ გამოსახესო. ჩანთიდან კალამი ამოიღო, მხედარი გადახაზა და ბანერს საკუთარი სახელი მიანერა.

სახლში დაბრუნებულმა დრო იხელთა, სანამ და შინ არ იყო და ყველაფერი გადაქექა, არია, გადაატრიალა. საიდუმლო ნივთის ძებნაში მიხვდა — დრო უაზროდ გაეფლანგა და საკუთარ ოთახში დაბრუნდა. ტელეფონი აიღო და სოციალური კომენტარი გააკეთა:

ხალხო, ფრთხილად იყავით, ქუჩებში საშიშ ნივთებს ავრცელებენ. თავს ნუ დაიღუპავთ. გააზიარეთ ყველამ!!!

შემდეგ ვახშამი მიირთვა, ტრადიციული ყავა გაიკეთა, რომელიც თავისი დის დამახინჯებულ ვარიაციას ბევრად ერჩივნა და ისევ სოციალურ რეალობას მიუბრუნდა. მისდა გასაკვირად, კომენტარს უამრავი გამოხმაურება ჰქონდა. ნაყიკითხით რამდენიმე:

ერთად თუ დავდგებით გადავრჩებით!!!
 ეს ამბავი გუშინ არ დაწყებულა წლებია უკვე გრძელდება!!!

ჩემო შორენა შენნაირი ადამიანები თუ იხსნიან ამ თვალედაბინდულ საზოგადოებას, გკოცნი საყვარელო!

დასწყევლოს ემბაკი ღმერთმა, უფალო იყავ ნება შენი, მოვიდეს სუფევა შენი!!

ამ დროს შორენას ეჭვები გამართლდა — მისი და არაკეთილსინდისიერ, ამორალურ საქმეში იყო ჩართული (რაც, უნდა აღვნიშნოთ, არ გაჰკვირვებია, აქამდეც ამ წარმოდგენის იყო მასზე). ამასთან ერთად, ინამა: მისი ცხოვრებისეული მიზანი ჭეშმარიტად ღირსეული იყო, რომელსაც უამრავი თანამოაზრე და მიმდევარი ჰყავდა. შორენას მეტი რა უნდოდა, შფოთვამაც კი გადაუარა და თავი საოცრად მშვიდად იგრძნო.

ამიერიდან შფოთს თვითონ ზადებდა, პარანოია და შიში მის სარბოლო იარაღებად იქცა. ასე გავიდა ერთი წელი — ქაოსსა და შეთქმულებაში...

დილით გაღვიძებულმა შორენამ რუტინად ქცეული ქმედება გაიმეორა. ჯერ თვალი არ ჰქონდა გახელილი, უკვე იმაზე ფიქრს იწყებდა, რა უნდა ეთქვა მრევლისთვის. კი მაგრამ, თვალი თუ არ მაქვს გახელილი, ფიქრი რანაირად დავიწყეო, ჩაილაპარაკა და დაასკვნა — ფიქრი ძილის დროსაც შესძლება ადამიანს. მისი ყოველდღიური საქმიანობა უჯრედულ დონეზე ჰქონდა გამჯდარი, დნმ-ის სტრუქტურაში შეედინა და ევოლუციის ხანგრძლივი პროცესი დაეწყო, რომელიც შორენასთვის დაჩქარებული ტემპებით მიმდინარეობდა, რაც ნიშნავდა მხოლოდ ერთს: მისი ცნობიერი შეერწყა სოციალურ მოცემულობას და მასთან ადაპტირდა. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ — ზაზარმა დაარეგულირა შორენა. აი, რა მოიფიქრა ამ დილით:

მინდა, განსაკუთრებული მადლობა გადავუხადო ამ ომში ჩვენი სულიერი სიმტკიცისთვის დაუღალავად მეტროდოლ ადამიანებს: მურთავ ამაშუკელსა და ზეინაბ ლეფსვერიძეს. წარმატებები მათ ამ კეთილად ღირსეულ საქმეში. ჩვენ შეიძლება გარედან „სუსტები“ ვჩანდეთ, მაგრამ აუცილებლად მივალწევთ იმ მიზანს, რომლისკენაც ვისწრაფვით!!!!

ამასობაში შორენა ამჩნევდა, ლექსიკური მარაგი და გრამატიკული უნარები ფრიად დახვეწილი. ყოველდღიურად ვაზროვნებ და ვწერ, რა გასაკვირიოა — ჩაილაპარაკა და ყავის წყალი გააქურაზე შემოგდა. ამ ერთი წლის განმავლობაში შორენა იმდენად ჩაერთო თავის ახალ საქმიანობაში, სულაც გადავიწყდა იმ საიდუმლო ნივთის შესახებ, რომელიც მისმა დამ გად-

ამალა. მან საკუთარ თავს ღრმად ჩაუნერგა რწმენა ნივთის ხიფათიანობაზე, შესაბამისად, მისი რაობის ალტერნატიული ვერსია არც კი განუხილავს. როგორც რამდენიმე კომენტარით მივხვდით, საკუთარი თავის დარწმუნებაში შორენას ხელი საზოგადოების ნაწილშიც შეუწყო, შესაბამისად ის საიდუმლო ნივთის მისთვის ატომურ იარაღად იქცა. ილუზიებში ნაშობი სუბსტანცია, რომელიც თავდაპირველად შორენას უქმნიდა საფრთხეს, შემდეგ კი შორენამ გამოიყენა როგორც კონტრსაფრთხე.

ყავის დაღვინის შემდეგ კარზე ზარის ხმა გაისმა, შორენამ გააღო და და სახლში შემოუშვა. სამზარეულოში დასხდნენ და ყავის ნრუპვას მოჰყვნენ. არცერთი ხმას არ იღებდა. ბოლოს შორენას დამ ნამოინყო:

„არც კი გრცხვენია! რა უბედურებაა ეს?“

„რას გულისხმობ?“

„არ იცი, ხო?“

„მგონი, ჩვენ ორს შორის ვისაც უნდა რცხვენოდეს, ეს შენ ხარ. საზოგადოებასაც კი ვუმალავ რო შენნაირი და მყავს!“

„მე შენზე ვიტყვოდეს იმავეს.“

„რას მალავ უფრაში? რატო ჩაკეტე? რა დევს შიგნით?“

„შენ რა, ჩემ ოთახში იქექები?“

„აი, პასუხის გაცემაც არ გინდა. შენ ხალხის მტერი ხარ! უბრალოდ ჩემი გშურს, ჩემი პოპულარობის! მე ხალხს ვუყვარვარ, შენ გარშემო კი მხოლოდ ცოდვილი, უბადრუკი ადამიანები არიან.“

„რომელ ხალხს უყვარხარ? რომლებსაც ატყუებ და მათ უცოდინარობასა და ფანატიზმს შენ სასიკეთოდ იყენებ? მართლაც საამაყო ფაქტია.“

„მე ეროვნულ საქმეს ვაკეთებ, სასიკეთოდ გამოყენებები შენკენ მოიკითხე! რა გაქვს ოთახში დამალული უკვე ერთი წელია?“

„აი, გასაღები, და რაც გინდა, ის გიქნია! მე წავედი!“

შორენა სამზარეულოში მარტო დარჩა. სახლშიც. ნამიერად სულიერი სიმართლევაც შეიგრძნო და გაიფიქრა — ჩემებს მივწერ, ისინი დამამხედებენ, თანამოაზრეები, თანამებრძოლები. თუმცა სანამ მივმართავ, მანამდე ნივთის იდენტიფიკაციას ვაკეთებ.

დის ოთახში შევიდა. სანერ მაგიდას მიუახლოვდა და სკამზე ჩამოჯდა. ცივი ოფლი ასხამდა, შფოთავდა. ნიკაპთან ისევ ხალხის წვალეა დაინყო და ის დრო გაახსენდა, როცა პატარა შავი ბენჯი ამოსდიოდა ხოლმე. რაც პოპულარული გახდა, ბენჯს ყურადღებას აქცევდა და არსებობის უფლებას აღარ აძლევდა. ამ ნერვიულობის ჟამს მოენატრა კიდეც. როგორც ჩანს, ბენჯის წვალეა ამჟინდებდა. კი მაგრამ, რა მანერვიულებს, ერთი წელია, ამ მომენტს ველი, როგორც იქნა, გავიგებ, რა ნივთიაო. გასაღები უფრის კლიტეს მოარგო, გადაატრიალა და ხელი გაუშვა, ვერ გამოაღო. ფეხზე წამოდგა, ოთახში გაიარ-გამოიარა. სუნთქვა გაუხშირდა და ისევ ჩამოჯდომა მოუნდა, თუმცა სკამამდე ველარ მიაღწია. შორენას გული წაუვიდა და იატაკზე არც თუ ისე უმტკივნეულოდ დაენარცხა. აი, რა ნახა არაცნობიერ მდგომარეობაში:

ზღვა მასაში მოძრაობდა. ზუსტად ისე, როგორც გამარჯვებულ კეისარს რომის ქუჩებში დაატარებდნენ. კი მაგრამ, თუ კეისარი ვარ, თავზე გვირგვინი რატომ არ მადგასო, გაუცნობიერებლად გაიფიქრა ქვეცნობიერმა, თუმცა მალევე მოეგო „გონს“, მე ხომ შორენა ვარ, კეისარს კეისარისა და შორენას შორენასიო. ილუზიაში საოცარი არმატი იდგა, ღვთაებრივი სურნელი შორენას აბრუნებდა. ალბათ ზეციური კარიბჭე გაიხსნა და როგორც წარმომედგინა, ზუსტად ისეთი აღმოჩნდაო. თუმცა მალევე მიხვდა, რომ ბრბო ვარდის ფურცლებს აყრიდა, როგორც იმ დროს ხდებოდა ხოლმე. ამ მომენტში შორენამ დარდი იგრძნო და თვალზე ცრემლი მოაწვა, ეს ფურცლები მალევე დაჭკნება და არ-ომატსაც დაკარგავენო.

საბოლოოდ შორენა გრძელ კიბებზე აიყვანეს, სადაც ერთი კაცი დახვდა. მათ შორის ასეთი დიალოგი წარიმართა:

„კმაყოფილი ხარ დღევანდელი დახვედრით?“ იკითხა მენამულისფერ ტოგიანმა კაცმა.

„შესანიშნავი იყო, უბედნიერესი ვარ!“

„ექვციც არ მეპარებოდა, მინდოდა, ყვე-

ლაფერი კარგად გამოსულიყო, ზუსტად ისე, როგორც მოხდა.“

„დიდი მადლობა!“

„აბა, გამომყევი, ორი წუთით მოგაცდენ.“

შორენა ოთახში შევიდა და დიდ სკივრთან გაჩერდა. ამ დროს ილუზიური რეალობა ოდნავ შეზანზარდა. თითქოს ჩვენეულ რეალობაში შორენა გაამოძრავესო. თავბრუსხვევა იგრძნო, აქაც არ მანებებს თავსო და ნიკაპის ხალისკენ წაიღო ხელი. წვალეა დაინყო და არ ესიამოვნა. ხალხის ნაცვლად, შავ ბენჯთა გროვა შერჩა ხელში. შორენამ ნამოიკვილა. კვილი ჯერ ადრეაო, უთხრა ტოგიანმა კაცმა და სკივრს თავი გადახადა, საიდანაც ნერონი ამოძვრა და შორენას ბენჯებს ცეცხლი წაუკიდა, თანაც იყვირა: ის ჩემი ბრალი არ იყო, მაგრამ ეს კი ნამდვილად იქნება! (მართალია, შორენა ვერ მიხვდა, რომ ეს ადამიანი ნერონი იყო, თუმცა ვისარგებლოთ უპირატესობით და მივხვდეთ). ჩვენმა პერსონაჟმა პანიკური სირბილი დაიწყო, ცეცხლის ალის გამო ცრემლებიც კი შეაშრა თვალეზე. მალევე აბრიალდა შორენას ნაბლისფერი თმები, შემდეგ მისი სხეული. იგი ვედარაფერს ხედავდა, კიბებზე ფეხი დაუცვდა, საიდანაც დიდი ცეცხლნაკიდებელი გორგალი ჩამოგორდა, ქვემოთ მყოფ ბრბოში შევარდა და ქალაქიც მალევე აღიგავა პირისაგან მინისა. ფერფლის მტვერმა დაფარა ყველაფერი ხელშესახები და ხელშეუხებელი. კომპიუტერმა დასასრულმა შორენა გამოაღვიძა.

ზმანება ნივთის თავიდან მოშორებისკენ უბიძგებდა. უფრო სწორად, მისი არნახვისკენ მოუწოდებდა, ეს ამკარა გახდა. შორენა არც იმდენად სულელი იყო, რომ ვერ მიხვდარიყო. ამ ნივთს, მისი რაობის არცოდნის მიუხედავად, სათავისოდ იყენებდა და საკმაოდ წარმატებულადაც. ოდნავ გონზე მოვიდე, დამიბრუნდეს აზროვნების უნარი და გავაანალიზებ ნანახს, მის მნიშვნელობას შევიცნობ, რაღაც ნიშანი უნდა იყოსო, გაიფიქრა, თუმცა ვერაფერი მოასწრო, რადგან ოთახში რამდენიმე ადამიანი შეამჩნია. ამ ადამიანებმა შორენა ფეხზე წამოაყენეს, წყალი მოუტანეს, მზრუნველობა გამოიჩინეს, მოკლედ, თავზე გადაჰყვნენ. ცოტა ინერვიულეს, უფრო მეტი იქოთქოთეს. პანიკას ბევრი არაფერი აკლდა, თუმცა ბოლოს შორენამ ანიშნა — ყველაფერი ნესტიანიაო.

„ვაკაკუნეთ, ლამის კარი ჩამოვიღეთ. რომ არ გავიღე, შეგვეშინდა. შემოსვლა ვცადეთ და კარიც ღია იყო, ამ მდგომარეობაში ვიპოვეთ.“

ამას მოჰყვა საუბარი შორენას მნიშვნე-

ლობაზე ამ ბრძოლაში. მის ფუნქციაზე. მაგალითების ჩამოთვლით დასკვნამდე მივიდნენ: ლიდერთა ხვედრი ყოველთვის მტანჯველია, სულიერი თუ ფიზიკური განსაცდელი მათი გამოცდაა, ორი ვარიანტია: ან გაუძლებენ, ან ვერა. შედეგად, შორენამ თავი მოაჩვენა, თითქოს შესანიშნავად იყო. ზუსტად ისე, როგორც ფსიქოლოგიურად ძლიერ და გამარჯვებულ, საკუთარ რწმენაში, მიზნებში დარწმუნებულ ადამიანს შეეფერება.

„დრო მოვიდა. ჩუმიად ყოფნა აღარ შეიძლება. რადიკალური ზომებია მისაღები. შენ შთაგვაგონე, შორე, ახლა კი დროა ვიმოქმედო. ჩვენ, როგორც რიგითი ჯარისკაცები ამ ომში, მზად ვართ, ერთად დავდგეთ. შენ კი დროა, შედეგი მოიძიე! წავედით.“

ადამიანები ოთახიდან გავიდნენ, დაბნეული შორენა სახტად დარჩა. არ იცოდა რა გაეკეთებინა. მის პირად სივრცეში შემოიჭრნენ და ფიქრის უფლება ნაართვეს. ამიტომ, დაბნეულმა ხელი ხალზე მოისვა, უჯრა საბოლოოდ მაინც გამოაღო, საგულდაგულოდ შეფუთული ნივთი აიღო და ჩანთაში შეინახა. ოთახიდან ისიც გავიდა და ადამიანებს უკან გაჰყვა.

კარი, სავარაუდოდ, პენსიონერმა გააღო. ოთხი უცხო ადამიანის დანახვამ გააკვირვა. ერთ-ერთმა ნამოინყო:

„ალბათ გსმენიათ ჩვენი ორგანიზაციის შესახებ. ჩვენ ეროვნულ საქმეს ვემსახურებით და 27 მარტს ყველანი ვიკრიბებით. ერთად უნდა დავდგეთ, ძლიერები ვართ და ხალხმა ეს უნდა იცოდეს. მთელმა მსოფლიომ უნდა გაიღვიძოს, სხვა გამოსავალი არ არის. ჩვენი მოძრაობის ერთ-ერთ ლიდერს წარმოგიდგინებ — სამაგალითო მოღვაწესა და უშიშარ მებრძოლს, ქალბატონ შორეს, ისა, უკაცრავად — შორენას.“

ქალაქის თითქმის ყველა კარზე მიაკაკუნეს. კვარტლების, უბნების, სკვერების, მასივების მასშტაბით ფართოვდებოდა რეაქციული მოძრაობა, თუმცა შორენას გაორება სულ უფრო და უფრო იმატებდა. იგი ხვდებოდა ერთ რამეს: ინერცია იმდენად მძლავრი იყო, სულაც რომ გამქრალიყო, ან გაჩუმებულიყო, მისი სახელი არავის დაავიწყდებოდა და მოხუცებთან მისული თანამოაზრეები შორენას მაინც წარადგენდნენ, როგორც უშიშარ და უდრეკ მებრძოლს. ჩვენს პერსონაჟს ერთი რამ აოცებდა: მისი პოპულარობა და გავლენა არითმეტიკული პროგრესით იზრდებოდა, მუდამ იღებდა გამამხნეველ წერილებს, რჩევებს ეკითხებოდნენ, აღმერთებდნენ და



ოთარ თოფურია
სოციალური
მანია

დასასრული

ქაოსური ყოფა წინ მიიწვედა ისე, როგორც ყოველთვის, 27 მარტი კი ახლოვდებოდა.

სხვათა შორის, შორენამ სიტყვა რეტროგრადის მნიშვნელობა დღემდე არ იცის, თავს კი შესანიშნავად გრძობს.

26 მარტის დილა იდგა. აფორიაქებული შორენა ქუჩას მიუყვებოდა და ისევ ნიკაპის შავ ბენჯს ინვალებდა. მის ცხოვრებაში გადაწყვეტილი მომენტი დგებოდა, გადაწყვეტილება ყველაფერს შეცვლიდა და თავდაყირა დააყენებდა. დარწმუნებული არ იყო, რამდენად მზად შეხვდებოდა ამ ყველაფერს, მახვილი თვალი მის მოძრაობას ყოყმანსაც შეატყობდა, თუმცა, როგორც ჩანს, გადაწყვეტილება მტკიცე იყო. შემდეგ ერთ-ერთ სადარბაზოში შევიდა, მესამე სართულზე ქოშინით ავიდა და კარზე დააკაკუნა. დიდი ხანი არ იყო გასული, რაც მის დას ამ ქუჩაზე ბინა ექირავებინა და საცხოვრებლად მარტო გადასულიყო. დების შეხვედრა ჩამყვებული წყლივით მდორე აღმოჩნდა, შორენას არ გაჰკვირვებია. მან ჩანთა გახსნა და ნივთი ამოიღო. ზუსტად ისევე ხელუხლებლად შეფუთული, როგორც ერთი წლისა და ცოტა მეტი ხნის წინ ნახა. ნივთი დას გაუნოდა.

„დროა, დაგებრუნო“.

„არც გაგისხნა?“

„ამ ნივთმა ცხოვრება მასწავლა, იმაზე მეტი რამ გამაკეთებინა, ვიდრე შენ ან მე წარმოგვიდგენია. გამაძლიერა, მუხტი და ენერჯია მომცა. მისი შიშით რალაც დიადი დაიბადა, რომლის შეჩერებაც შეუძლებელი იქნება. ჩემთან ერთად თუ ჩემს გარეშე“.

„რას ბოდავ, არც კი გინახავს, რა არის“.

„არ აქვს მნიშვნელობა, რა არის. ჩემთვის ეს იდეაა, რომლისაც ხალხს უნდა ეშინოდეს, შიში ჩანერგოლია. ჩვენ გვეშინია, მიზანი მიღწეულია“.

„ისე ლაპარაკობ, თითქოს თავის მოკვლას აპირებდე“.

„ნავედი, ნახვამდის“.

„არ გინდა, გითხრა, რისი გეშინოდა ამდენი ხნის განმავლობაში?“

შორენამ აღარ უპასუხა და სახლისკენ წავიდა. თავის სავარძელში მოკალათდა, ტელეფონი ამოიღო და ასეთი ტექსტი დაწერა:

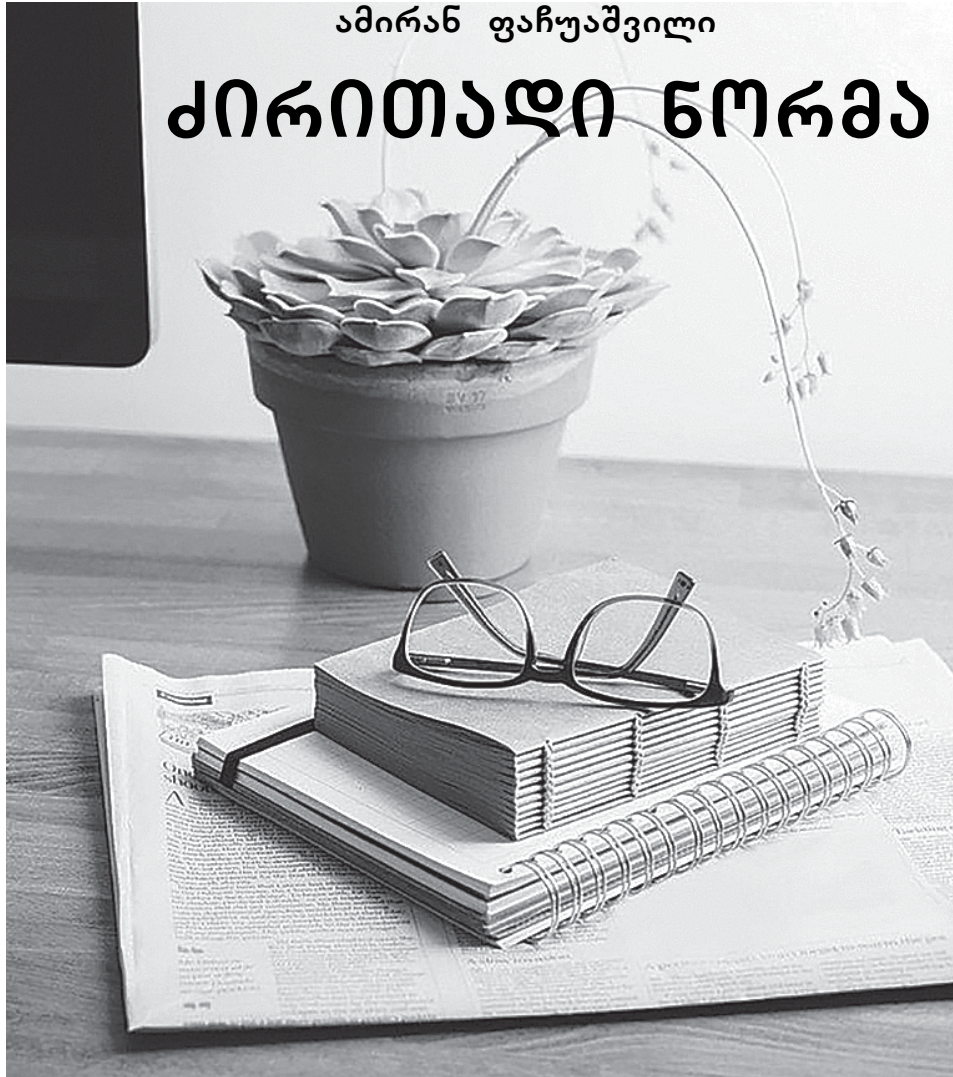
27 მარტი ახლოვდება, მე კი თქვენი გვერდში დგომა ისე მჭირდება როგორც არასდროს, ჩემო თანამებრძოლებო, ნაციის ჯანსაღო, სწორად მოაზროვნე ნაწილო. ჩვენ ბევრი უნდა ვიყოთ, ხმა ყველას უნდა მივანვიდნოთ. თანამედროვე სამყაროს საცნაურობები ყველას კარგად მოგეხსენებათ. შორეულ კუთხე-კუთხულებში ხმის მისაწვდენად კომპიუტერით რესურსებია საჭირო. ვისაც რა საშუალება გექნებათ, ჩემებო, ნუ დაინანებთ სამამულო საქმისთვის. ამჯერადაც ერთად დავდგეთ ფეხზე და მოვბილიზდეთ, სრული საბრძოლო მზადყოფნა გამოვაცხადოთ!!! ანგარიშის ნომერს აქვე დავტყუებ:

440000014596324000

26 მარტის ღამეს შორენა უკვე თვითმფრინავში იჯდა და აფრენას ელოდა. ყოველთვის ოცნებობდა, იტალიის სამხრეთ სანაპირო ენახა, კეთილი თანამებრძოლების შეწევნით კი მის ოცნებებს ასრულებაც ენერა. ჩვენი პერსონაჟი პირველად იჯდა თვითმფრინავში, ეროვნულ ფარგლებს პირველად სცდებოდა და მზრუნველი მშობელივით ნერვიულობდა, დარდი გულს უფორიაქებდა, სევდა ინკვიზიციის ცეცხლში ბუგავდა და სხეულს უოფლიანებდა. სინამდვილეში კი უბრალოდ ფრენის შიშთან გვექონდა საქმე.

როგორც ამბობენ, ამალფის ქვიან სანაპიროზე აბრეშუმის მსუბუქი მოსასხამით შემოსილი შორენა დაუნახავდა, პირზე ორივე ხელს იფარებდა და გაოცებისგან პატარა ბავშვივით ცქმუტავდა. გაოცების მიზეზი კი მის წინ ჩამუხლული ახალგაზრდა მამაკაცი იყო, რომელიც მთელი ცხოვრების შორენასთან დაკავშირებას გეგმავდა.

პასუხად, დაბნეულმა შორენამ, ნიკაპთან არსებული შავი ბენჯის ნვალება დაინიშნა, რომელიც ისევ ამოზრდილიყო...



ამირან ფაჩუაშვილი

ქირითადი ნორმა

ფსიქოლოგობა სკოლის დამამთავრებელ კლასში გადაწყვიტე. მობოლებმა მირჩიეს. მანამდე ექიმობა მინდოდა, მაგრამ აღმოვაჩინე, რომ სისხლის მეშინოდა და რალაც მომენტში მივხვდი, რომ ფსიქოლოგია უფრო მაინტერესებდა. ადამიანების ცნობიერისა და ქვეცნობიერის შესწავლა მინდოდა. მინდოდა, გამეგო, რას და როგორ გრძნობენ ისინი, რატომ იღებენ ამა თუ იმ გადაწყვეტილებას, რატომ სჩადიან ამა თუ იმ ქმედებას. მინდოდა და ხუთი წელი ვისწავლე, შევისწავლე ფროიდი და იუნგი, მივიღე ფსიქოლოგის დიპლომი — მივიღე, მაგრამ ბევრი ვერაფერი გავიგე. ვიფიქრე, პრაქტიკა გასცემს ჩემს შეკითხვებს პასუხს-მეთქი.

მუშაობა არასამთავრობო ორგანიზაციაში დავიწყე — ალკოჰოლიკებს, ნარკოდამოკიდებულებს და ლუდომანებს ვეხმარებოდი. უფასოდ ვუწევდი კონსულტაციას სხვადასხვა რამეზე დამოკიდებულ ადამიანებს, ვუსმენდი, ბევრს ვესაუბრებოდი, ვცდილობდი მათ დახმარებას, მაგრამ დამოკიდებულება ძალიან ძლიერი, თითქმის დაუძლეველი რამ აღმოჩნდა ჩემთვის. მივხვდი, რომ მის წინაშე უძლეური ვიყავი, თუმცა რალაც გამოცდილება დავაგროვე და კერძო კონსულტაციები დავიწყე. სახლში ვიღებდი პაციენტებს, ისევ ვუსმენდი, ისევ ვესაუბრებოდი და ისევ ვცდილობდი მათ დახმარებას. ვცდილობდი, ხელი შემეწყო პრობლემების მოგვარებაში. უნივერსიტეტში ნასწავლ მეთოდებს ვიყენებდი მათთვის გამოსავლის მოძებნაში. ყველაზე ხშირად დეპრესიით მოდიოდნენ ჩემთან. მოდიოდნენ და, როგორც წესი, ჩემგან ფსიქიატრებთან ინაცვლებდნენ. დეპრესიაც ძალიან ძლიერი, თითქმის დაუძლეველი რამ აღმოჩნდა ჩემთვის. ფსიქოლოგებისგან განსხვავებით, ფსიქიატრები ექიმები არიან, ისინიც დებენ ჰიპოკრატეს ფიცს და კისრულობენ ვალდებულებას, აარიდონ პაციენტი ვნების მიყენებას. თუმცა ისინი, ჩემგან განსხვავებით, ხშირად მედიკამენტებს იყენებენ და პაციენტის შინაგანი სამყაროთი ნაკლებად ინტერესდებიან.

უნივერსიტეტშიც ვმუშაობდი ერთი პერიოდი, ლექციებს ვკითხულობდი, იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტებს ვუკითხავდი ფსიქოლოგიის მოკლე კურსს. ერთხელ აუდიტორიაში შესულმა აღმოვაჩინე, რომ ადრე მივედი და ჯგუფს, რომლისთვისაც ლექცია უნდა ნამეკითხა, სხვა ლექცია უტარებოდა. აღარ გავედი, აუდიტორიაში დავრჩი, რათა ჩემს რიგს დავლოდებოდი. ლექტორი ჯერარსზე საუბრობდა. იმაზე, რა და როგორ არის და იმაზე, თუ რა და როგორ უნდა იყოს, ანუ იმაზე, რაც ჯერ არს, რომ იყოს. ძირითად ნორ-

მას ახსენებდა ხშირად, საუბრობდა მასზე, მის გამოყენებაზე, მის ასახვაზე სხვა ნორმებში, თუმცა არც ერთხელ უთქვამს, რა არის ეს ძირითადი ნორმა. შეიძლება, ჩემს შესვლამდე ისაუბრა ამაზე და აღარ უნდოდა გამეორება. ლექცია ისე დამთავრდა, რომ მაინც ვერ გავიგე, რა იყო ის ძირითადი ნორმა.

მანიებით, ფობიებით და ფილიებით ვიყავი ყოველთვის დაინტერესებული. განსაკუთრებით პარაფილიები იპყრობდა ყოველთვის ჩემს ყურადღებას. სადო-მაზოხიზმის ფენომენს ვსწავლობდი და ვაკვირდებოდი საკმაოდ დიდხანს. მიჭირდა იმის ახსნა, თუ როგორ შეიძლება, ადამიანის სიამოვნებდეს სხვისთვის ტკივილის მიყენება. მაზოხიზმი მეტ-ნაკლებად გასაგები იყო, მაგრამ, აი, სადიზმი — არა. ვერც ერთ შემთხვევაში ვერ ვამართლებდი მოძალადეს, ერთადერთი გამონაკლისის გარდა, როდესაც ტანჯვის ობიექტი თავად იყო თანახმა ამაზე და თავად იღებდა სიამოვნებას და იმ პირობით, რომ ობიექტის ჯანმრთელობა არ ზიანდებოდა ამით. ბევრი სადისტი შემხვედრია ცხოვრებაში, მათი უმრავლესობა პოლიციელი იყო რატომღაც, თუმცა სხვა სახის საჯარო მოხელეც ბევრი მინახავს სადისტიები მივხვედი — აი, ისეთი, საკუთარი ძალაუფლებით ბოროტად რომ სარგებლობს და რომ ტანჯავს და აწვალავს მოქალაქეს, რომელსაც ვალდებულა, მოემსახუროს. საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში მუშაობს ასეთი ბევრი — ცოტა ხნის წინ ერთმა ასეთმა დიდხანს მტანჯეს, სანამ ჩემს განცხადებას დააკმაყოფილებდა და ჩემ მიერ შეძენილ ბინას ჩემს საკუთრებად და-

არეგისტრირებდა. თან რამდენჯერმე დამირეკა და თითქოს სარეგისტრაციო წარმოების შეჩერების მიზეზების ასახსნელად დიდხანს მესაუბრებოდა, თუმცა აშკარად ვგრძნობდი, რომ საკუთარი ძალაუფლებისა და „ცოდნის“ ჩემთან დემონსტრირებით უბრალოდ სიამოვნებას იღებდა. რალაც მომენტში თავი ვერ შევიკავე და ვუთხარი, რასაც ვფიქრობდი მასზე. დაიბნა, ეწყინა და უხეშად დამემშვიდობა. მერე ძალიან დიდხანს მალოდინა, ყოველად არასაჭირო დოკუმენტები მიმატანინა და ბოლოს შეასრულა თავისი მოვალეობა, დაარეგისტრირა ჩემი საკუთრების უფლება. შუალამეს მომივიდა მესიჯი, ეტყობა, სახლიდან მუშაობდა და ღამითაც კი ფიქრობდა საკუთარ მსხვერპლზე, ანუ ჩემზე. მერე ფეისბუქში მეგობრობის თხოვნა გამომიგზავნა და ბევრი სურათი დამილაიქა.

ერთხელ პაციენტი მოვიდა ჩემთან, სალამო იყო. ახალგაზრდა გოგოს უცნაური ფობია აღმოაჩნდა, დაზიანების ეშინოდა პანიკურად. ეშინოდა იმის, რომ, მაგალითად, ხელს გაიჭრიდა, ან ჭიქა გაუტყდებოდა, ან ვინმეს მანქანას დაარტყამდა, ან თავს გაიტყავდა, ან ვინმეს რამეს ატყენდა. ყველანაირი ზიანი მასში ძლიერ უარყოფით ემოციებს იწვევდა. მიყვებოდა, როგორ იტანჯებოდა დღეების განმავლობაში მარტო იმის გამო, რომ, მაგალითად, მობილური ტელეფონი დაუვარდა და ეკრანი დააზიანა, ან იმის გამო, რომ მანქანა გაუსვა სხვის მანქანას და დაკანრა, ან შელუნა. ინციდენტიდან დიდი ხნის განმავლობაში მიჰყვებოდა ის საზიზღარი განცდა, რასაც რალაცის დაკარგვა იწვევს — რალაცნაირი სიცარიელე, რალაცნაირი გაბრაზება და უძლეურობა, გამოასწორო გამოუსწორებელი ზიანი. თავიდან ობესიურ-კომპულსიური აშლილობა მეგონა, მაგრამ შემდეგ მივხვდი, რომ ეს უფრო ფობია იყო, ვიდრე აშლილობა, თუმცა რა მნიშვნელობა აქვს, მთავარია ის, რომ ამ გოგოს საშინელ ტვივლს აყენებდა რაიმეს დაზიანება, განსაკუთრებით მის მიერ — თავის იდენტულობაზე და დიდხანს ვერ იმუშებდა ამით მიყენებულ იარას, ამიტომ ცდილობდა, მაქსიმალურად შეეკავებინა თავი ყველა ქმედებისგან, სახლიდან არ გასულიყო და სახლშიც მხოლოდ სასიცოცხლოდ აუცილებელი რალაცები ეკეთებინა, ისიც დიდი სიფრთხილით. ოჯახის შექმნას და შეიღების ყოლას კატეგორიულად გამორიცხავდა, რადგან ეშინოდა, მას ან სხვას რაიმე არ ევნო მისი შვილებისთვის. სულ სამჯერ მოვიდა ჩემთან და სწორედ იმ ფობიის გამო ჩემთან ვიზიტებიც შეწყვიტა. გადაწყვიტე, რომ მე ვივლიდი მასთან. მეც სამჯერ მივედი და ბოლოს მივხვდი, რომ ეს პრობლემაც დაუძლეველი აღმოჩნდა ჩემთვის.

ერთი საკმაოდ სქელტანიანი წიგნი ნაკითხე ბოლო დროს. უცნაური სტრუქტურა ჰქონდა, მუხლებად იყო დაყოფილი. ყველა მუხლს თავისი ნომერი ჰქონდა და თითქმის ყოველი მუხლის ბოლოს ეწერა წიგნის რაოდენობა. ძალიან მოსაწყენი იყო ამ წიგნის კითხვა, მაგრამ მინდოდა, ბოლომდე გამეგო, ტრანსგრესიის რამდენი სახე არსებობს, რამდენი ბოროტების ჩადენა შეუძლია ადამიანს. და რომ მოვრჩი, მივხვდი, რომ ამხელა წიგნის მორალი, ამდენი მუხლის შინაარსი ძირითადად არის ეს — არ ავნო...





ვისლავა შიმბორსკა

ჩვენი წინაპრების ხანმოკლე ცხოვრება

ოცდაათს სულ რამდენიმე თუ გადააბიჯა — მაშინ სიბერე მხოლოდ ხეებისა და ქვების პრივილეგია იყო. ბავშვობა, მსგავსად მგლის ლეკვებისა, ხანმოკლე ჰქონდათ, უნდა ეჩქარათ, ცხოვრება რომ არ გაქცეოდათ — ყველაფერი მზის ჩასვლამდე ან პირველი თოვლის დადებამდე უნდა მოესწროთ... და იყვნენ: ცამეტი წლის შვილგაჩენილები, ოთხი წლის ჩიტის ბუდესთან ქვებით ხელში ჩასაფრებულები, ოცი წლის სწორუპოვარი მონადირეები... წესიერად დაბადებასაც ვერ ასწრებდნენ და უკვე აღარ იყვნენ... უსასრულო ფინალისკენ ელვის სისწრაფით მიიჩქაროდა, ჯადოქრები ავბედით წყევლას სარძევე კბილებით ღეჭავდნენ, შვილი მამის ცხვირში კაცდებოდა, შვილიშვილი ბაბუის თვალიდან იზაბებოდა... წლებს არავინ ითვლიდა, სამაგიეროდ, ითვლიდნენ: ბადეებს, ქოთნებს, ქოხებს, ნაჯახებს... დრო მათთან, მსგავსად ვარსკვლავებისა, კეთილი იყო — ცარიელ ხელებს ოდნავ ახებდა და მაშინათვე გასწვდებოდა ხოლმე — თითქოს, ინდობდა. იმ მოვლარე მდინარის წრეზე დააბოტებდნენ, სიბნელიდან რომ იღვრებოდა, სიბნელეშივე შთასანთქმელად. წამიც არ ჰქონდათ დასაკარგი და კითხვებს მხოლოდ იმისთვის სვამდნენ, მომავალში პასუხები რომ გასცემოდა: მაშინ რაღაცის გადადება ან დროებით გადავადება, მხოლოდ იმიტომ, რომ თავის დროზე ვერ მოასწრეს, არ არსებობდა, სიბრძნე ჭაღარას ვერ დაუცდიდა — იმაზე ადრე უნდა ენახა, ვიდრე გარკვევით გამოჩნდებოდა... ხმებიც იმაზე ადრე გაეგო, ვიდრე ყველასთვის გაისმებოდა... რაც შეეხება სიკეთესა და ბოროტებას — მათ შესახებ ძალიან ცოტა, ამავდროულად კი ყველაფერი კარგად იცოდნენ: როცა ბოროტება ზემოთს, სიკეთე დნება, მაშინ კი, როცა სიკეთე იწყებს აღმოცენებას, ბოროტება მიფარებულში გადაინაცვლებს... გამარჯვებული არც ერთია და არც მეორე, ვეღარც უკვალოდ გაქრებიან, ამიტომ, როცა სიხარულია, შფოთიც თან ახლავს, ხოლო თუკი სასწრაფო კეთილად დაისადგურებს, უკან უსიტყვო იმედებიც აედევნება... მერე რა, რომ ცხოვრება ასე ხანგრძლივია, ის ყოველთვის ხანმოკლე აღმოჩნდება ხოლმე, ზოგჯერ ზედმეტად ხანმოკლეც კი იმისთვის, რომ შიგ კიდევ რაღაც ჩაამატო...

თეატრალური შთაბეჭდილება

მიმანია, რომ ტრაგედიაში უმთავრესია აქტი მეექვსე — როცა ისინი, ვინც წამებით აღესრულა, გაცოცხლდებიან. კოსტიუმების და პარიკების გასწორებას შეუდგებიან, გულიდან დანას გამოიძრობენ, კისერს თოკისგან გამოიხსნიან, სახით სცენისკენ, ცოცხლების გვერდით ჩამწკრივდებიან, აპლოდისმენტებს შეისრუტავენ — ჯერ ყველა ერთად, მერე ცალ-ცალკე... თეთრი ხელი სასიკვდილო ჭრილობას ღმობს;

ამ დროს თვითმკვლელი რევერანსისთვის იწყებს მზადებას, ვიღაც მოჭრილ თავს აქიცინებს... სულ ცოტა ხანში აპლოდისმენტებს უკვე წყვილები შეისუნთქავენ: გვერდიგვერდ რისხვა და მოთმინება აღმოჩნდებიან, მსხვერპლი კი ჯალათს გაუღივებს; მეამბოხე ურცხვად დადგება ტირანის გვერდით; მარადისობა ოქროს ფეხსაცმლით გაითვლება; მორალს ვუაღიოთ აუქმებენ; თან უკვე მტკიცე მზადყოფნაა, ყველაფერი ხვალ ხელახლა გაითამაშონ... ცოტა ხანში გარდაცვლილები გამოჩნდებიან — მესამე ან მეოთხე აქტში, ან სულაც დიდი ანტრაქტის დროს დახოცილები; უცნაურად აღდგებიან უგზო-უკვლოდ დაკარგულები — ამ დრომდე სადმე კულისებში გადაძალუნნი. კოსტიუმებიც კი არ გაუხდიათ, სახიდან გრემიც არ წაუშლიათ... და ეს ამბები იმაზე მეტად აღმაფრთოვანებს, ვიდრე პათოსი სულ ცოტა ხნის წინ დასრულებული ტრაგედიის... განსაკუთრებით მიზიდავს სცენა, როცა ფარდა, ფაქტობრივად, დაშვებულია, ცალი ხელი ყვავილების გამოსართმევად მოიზღაზნება, მეორე კი ძირს დაგდებულ ვერცხლის ხანჯალს ეპოტინება, სწორედ ამ დროს კი ხელი მესამე — უხილავი, თავისი როლის შესასრულებლად ემზადება — ყელში მწვდება.

პოეტის კომპარატიული სიზმარი

სიზმარს გიამბობთ: ერთი შეხედვით, ყველაფერი ადგილზე იყო — წყალი და ცეცხლი, ფეხქვეშ — მიწა, მალა — ჰაერი, აღმართ-დაღმართი, წრე, სამკუთხედი, მარჯვენა თუ მარცხენა მხარე... ამინდი იყო ასატანი, პეიზაჟი — ულამაზესი, ყველა არსება — მეტყველების უნარის მქონე, (მათი ენა ჩვენსას არ ჰგავდა)... ყველა საგანს კონკრეტული სახელი ჰქონდა, სიტყვებსა და საგნებს შორის არსებული ღრმა უფსკრულიც სულ გამქრალიყო, სადმე რაიმეს ჩამატება ან სულ ოდნავი გადაინაცვლება იკრძალებოდა, დრო კი ყოველთვის გულისხმობდა კონკრეტულ საათს; წარსული მომავლისკენ არასდროს იხედებოდა; მოგონებების გასაცოცხლებლად სულ ერთი წამი გვეძლეოდა, ფიქრებისთვისაც სულ ერთი წამი გვეკუთვნოდა — თანაც ისეთი, ათვლა რომ უკვე დანყებულია. სიტყვა ზუსტად იმდენი იყო, რამდენიც გვჭირდებოდა — არც ერთი მეტი, ან ნაკლები, რაც იმას ნიშნავს, რომ პოეზია არ არსებობდა; გამქრალიყო რელიგია და ფილოსოფიაც — მძაფრი ვნებების და მღვლავარების გამომწვევი აღარაფერი სჭირდებოდათ; ისეთიც აღარაფერი არსებობდა, წარმოსახვებში რომ ცოცხლდებოდა, ან მხოლოდ დახუჭული თვალით შეძლებ დანახვას. მარტო იმის მოძებნას თუ მოახერხებდი, რაც ახლოს იყო; შეკითხვებს მხოლოდ ისეთებს სვამდნენ, პასუხები რომ არსებობდა; გაკვირვებულნი დარჩებოდნენ, გაკვირვება რომ შეძლებოდათ, რომ სცოდნოდით:

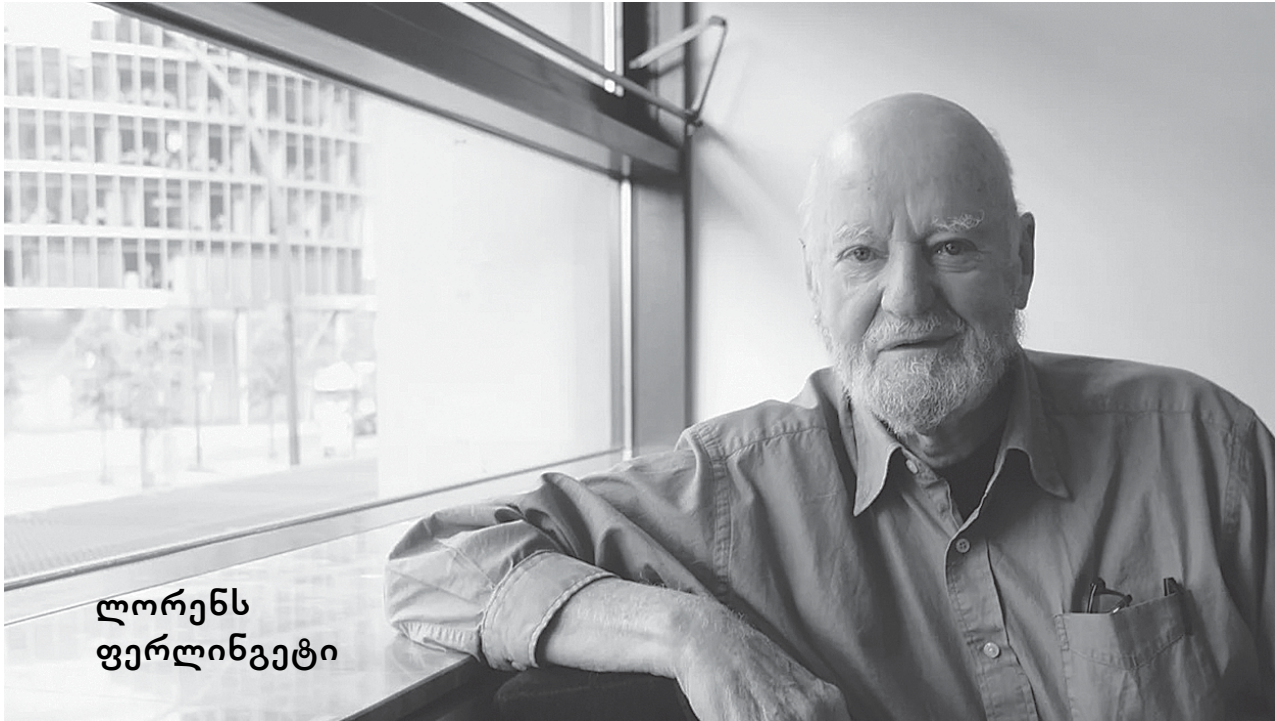
სადღაც არსებობს მიზეზები, გაკვირვების გამონვევა რომ შეუძლიათ. მონყენილობა აღიქმებოდა, როგორც დიდი ამორალობა, სწორედ ამიტომ ველარასდროს გარისკავდა, მათ ლექსიკონში მოხვედრილიყო. სამყარო მაშინაც აღქმადი ჩანდა, როცა წყვილად იფლობოდა; იქ ყველაფერი დაბალ ფასად იყიდებოდა — ხალხი სალაროს ისე ტოვებდა, ხურდის დაბრუნებას არც კი უცდიდა. გრძნობებიდან გვექონდა მხოლოდ კმაყოფილება; სიცოცხლეს ენის ბორკილები აუძლურებდა; ყურებში მხოლოდ გალაქტიკების ზუზუნი ჟღერდა... მოდით, გამოვტყდეთ: პოეტს ამაზე საზარელი ველარაფერი დაემართება, მაგრამ ასევე არაფერია იმაზე კარგი, ვიდრე აქედან გამოღწევა — გამოღვიძება.

ცოტა რამ სულის შესახებ

სული ხან გვაქვს, ხანაც — არა — თავისი უწყვეტი თანამყოფობით არასდროს გვანებივრებს. დღეები, ზოგჯერ კი წლებიც, მის გარეშე შეიძლება გავატაროთ. ხანდახან გულწრფელ აღფრთოვანებებში ან ბავშვურ შიშებში ვაკრთება ხოლმე, ხანაც მაშინ გაიფიქვებს, სიბერე თავზე მოულოდნელად რომ ჩამოგვემხოვა. იშვიათად რჩება ჩვენს გვერდით ისეთი უსახური საქმიანობის შესრულებისას, როგორც ავეჯის გადაადგილება, მძიმე ჩემოდნების თრევა ან ქუჩებში მოუხერხებელი ფეხსაცმლით ხეტიალია, მაშინ კი, როცა ანკეტას ვავსებთ, ან კონსერვის ქილის გახსნას ვცდილობთ, შვებულებაში ვადის. ჩვენი ათასი საუბრიდან მონანილობს მხოლოდ ერთში, ზოგჯერ იმაშიც არა, რადგანაც უფრო დუმდის ანიჭებს უპირატესობას. როცა ჩვენი სხეული ავადმყოფობს, მორიგეობიდან ყველასთვის შეუმჩნეველად იპარება. სულსწრაფია... არ უყვარს, როცა ხალხში ვირევით, ზიზღს გვრის ჩვენი ბრწყინვალეებისკენ მუდმივი ლტოლვა და საქმეებში გაუთავებელი ქექვა... სევდასა და სიხარულს განსხვავებულად არ აღიქვამს — სწორედ მათი მონაცვლეობა აძლევს ძალას, ცოტა ხნით მაინც დაყოვნდეს ჩვენთან. მისი იმედი შეიძლება მხოლოდ მაშინ გვექონდეს, როცა არაფერში აღარ ვართ დარწმუნებულნი, თან კი ცნობისმოყვარეობა გვიტევს. მატერიალური საგნებიდან ყველაზე მეტად საათის ქანქარასა და სარკეს ჰგავს — მაშინაც რომ გვირეკლავს, როცა შიგ არ ვიხედებით. არასდროს დაიბარებს, როდესაც მოვა ან საით წავა, თუმცა ჩვენგან მუდმივად სწორედ ამ კითხვების დასმას ელის... როგორც ჩანს, მას — ჩვენ, ჩვენ კი ის, ძალიან, ძალიან გვჭირდება.

ცოტა რამ სტატისტიკის შესახებ

ასიდან სხვებზე უკეთ ყველაფერი იცის 92-მა, დანარჩენი 8 ყოველ ნაბიჯს ასჯერ წონის; დახმარებისთვის მუდამ მზად — იმ შემთხვევაში, თუკი ეს დიდ დროს არ წაართმევს — არის 49. კეთილი ყველა სიტუაციაში, მხოლოდ იმიტომ, რომ სხვაგვარად არ შეუძლია, არის 4, ან, იქნებ, 5. შურის გარეშე აღფრთოვანდება მხოლოდ 18. ვილაციის ან რაღაცის შიშით ცხოვრობს — 77. უნარი, იყოს ბედნიერი — შესწევს მხოლოდ 20-ს, ან იქნებ სულაც ცოტათი მეტს. მარტო დარჩენილი, ან ბრბოში გარეული უწყინარია, ალბათ, ნახევარზე მეტი. სასტიკი, თუკი ამას გარემოება მოითხოვს იმდენია, ჯობია, მიახლოებითაც არ ვიცოდეთ. წარსულზე ფიქრის დროს სიძლიერეს გაცილებით მეტი იჩენს, ვიდრე მომავალზე დაფიქრებისას. ცხოვრებისგან საგნების გარდა არაფერს იღებს დაახლოებით 40, თუმცა გამიხარდებოდა, ამაში მაინც რომ ვცდებოდე. შემკრთალი, ავადმყოფი, სიბნელეში ფარნის გარეშე, ადრე თუ გვიან რჩება 83, ცხოვრების მანძილზე ერთხელ მაინც თანაგრძნობას იწვევს 99, მოკვდავი ასიდან ასია — ეს ერთადერთია, რომელიც აღნიშნულ მოცემულობაში უცვლელი რჩება.



ლორენს ფერლინგეტი

ჩაუშკარალი სინათლეები

ეს სან-ფრანცისკოს ჩაუშკარალი სინათლეები არაფრით მოჰგავს აღმოსავლეთ ნაპირის შუქებს არ მოჰგავს მაგ შენს მარგალიტურ ბზინვას პარიზის ეს სან-ფრანცისკოს ჩაუშკარალი სინათლეები ზღვის შუქი არის კუნძულის შუქი იმ ნისლის შუქი გორაკებს რომ დაეფინება ღამლამობით რომ ეშვება დაბლა „ოქროს კარიბჭის“ სანახებიდან და უთენია წამოწევა ქალაქის თავზე მერე დადგება მობრკილვით გვიანი დილა მერე ბურუსი აიკრიფება და მზე დახატავს ქათქათა სახლებს საბერძნეთის ზღვის სინათლეებით წვერნამახული სუფთა ჩრდილებით მთელი ქალაქი დაემსგავსება ჯერაც საღებავმუშურალ ნახატს ნაშუადღევს ოთხისაკენ ქარი უბერავს გორაკებს ვარცხნის მერე საღამოს სულ პირველი შუქების ბლონდი მერე მორიგი სანახაობა როდესაც დამის ახალი ნისლი შემოცურდება და ეს ქალაქი — უსამანო ველი სინათლის

ლუზას იშვებს და მიტივტივებს ოკეანეზე.

გამქარალი სამყაროს სურათებიდან

აკი ვამბობდი რომ სიყვარული გადააქვთ უფრო რთულად მოხუცებს რადგან ისინი ზედმეტად დიდხანს მისდევენ ერთ და იმავე რელსებს მერე კი ყალბი საგზაო ნიშნით გატყუებულს ეცვლება მხარი გარბიან მცდარი მიმართულებით სადაც გვერდს უვლით ბოლო ვაგონი და არც ორთქმავლის მძლოლი აჩვენებთ სულ ახალთახალ ელექტროსავსირს მისდევენ ასე დაუანგულ რელსებს და გზის დასასრულს წაანყდებიან ხმელ ბალახს სადაც დაფხავებული თუნუქის ქილა დაბლაგვებული სამართებლები ლოგინის ძველი ზამბარები და მატრასი ყრია ლიანდაგებიც დამტვრეულია თუმცა ჯერ ისევ მოჩანს შპალები და ხანდაზმულიც იტყვის თავისთვის მგონი მოვედი ეს უნდა იყოს ადგილი სადაც უნდა წამოვწე

და წვება კიდევ ამ დროს კი მალლა გორაკის წვერზე ახალთახალი მანქანა მოქრის

მისი ფანჯრიდან ლაჟვარდი ცა და შეყვარებული წყვილები მოჩანს ჰო, ყვავილებიც ქარში ლივლივებს მათი გრძელი თმა ხმაშენყობილი სიცილიც ისმის ხელებს იქნევენ და ჩურჩულით ეკითხებიან მერე ერთმანეთს შენ ხომ არ იცი განყვეტილი რკინიგზის ბოლოს ეს სასაფლაო როდის გაჩნდაო.

პოპულისტური მანიფესტი N1

პოეტებო, გამოყავით ცხვირები სოროებიდან, გააღეთ ფანჯრები, გააღეთ კარები, კიდევ რამდენ ხანს უნდა იყუჩებოდეთ მაგ თქვენს ამოხუთულ სამყაროებში?! დაეშვით, დაეშვით, მაგ თქვენი რუსული ბორცვებიდან და ტელეგრაფის ბორცვებიდან, მაგ თქვენი ბიკონის ბორცვებიდან და ჩეპელის ბორცვებიდან თქვენი ანალოგიის მთებიდან და პარნასის მთებიდან თქვენი საკუთარი უკანალის ბორცვებიდან და მთებიდან გამოძვერთ კარებიდან თუ კამარებიდან.

ხეები კვლავ ძირს ეცემიან და ჩვენ ველარ გაწვეთ ტყეებისაკენ ველარ ჩამოვსხდებით მორებზე კაცი საკუთარ სახლს ცეცხლს უკიდებს რომ ზედ ღორი შეწვას მორჩით „ჰარე კრიშნას“ გალობას როდესაც რომი იწვის, სან-ფრანცისკო იწვის, მაიაკოვსკის მოსკოვი იწვის, სიცოცხლის ქვანახშირის ცეცხლზე.

ღამე და ბედაური გვიახლოვდებიან შთანთქავენ სითბოს, სინათლეს და ენერგიას და ღრუბელს შარვალს აცვია. ნავიდა ის დრო, როდესაც არტისტები სცენის მალლა, მიღმა და სიღრმეში იმალებოდნენ გულგრილი სახით ფრჩხილებს იქნიდნენ, კოხტავდებოდნენ ამ ცხოვრებას განრიდებულნი. ნავიდა დრო ჩვენი წვრილმანი ლიტერატურული თამაშობების, ჩვენი პარანოიების და იპოქონდრიების, ჩვენი ზაფრებისა და გულისრევების, ახლა მხოლოდ სინათლისა და სიყვარულის დროა. მე მინახავს ჩვენი თაობის საუკეთესო ტვინები როგორ ლაყდებოდნენ მოწყენილობისგან პოეზიის საღამოებზე, პოეზია აღარ არის შეფიცულთა ორდენი ის აღარც ტაძარია საიდუმლო სიტყვებმა და შელოცვებმა ძალა დაკარგეს. ორგანოებით მედიტაციის დრო ნავიდა, მოთქმა-ტირილის დრო დადგა, მოთქმა-ტირილისა და ზეიმის

რადგან ინდუსტრიული ცივილიზაცია, რომელიც მინასაც ვნებდა და კაცსაც, სადაცაა თავის დროს მოჭამს. დროა გადმოვდგეთ გარეთ გაფურჩქნული ლოტოსის პოზაში, დროა გავალოთ პირები გულლია მონოლოგებისათვის დროა ხმა მივანვიდინოთ

ყველა მგრძობიარე არსებას. პეი, თქვენ, „პოეტებო და ქალაქებო“ მუზეუმში გამოკიდებულეო ჩემი ჩათვლით, პეი, თქვენ პოეტთა პოეტებო, რომლებიც წერთ პოეზიას

პოეზიის შესახებ პეი, თქვენ, პოეტთა ვორქშოპის პოეტებო, ამერიკის მიკარგული მხარეებიდან პეი, თქვენ, სახლგატეხილო ეზრა პაუნდებო, პეი, თქვენ, შერეკილო, შეფრენილო, შეშლილო პოეტებო, პეი, თქვენ, დაპრესილი ბეტონის პოეტებო, პეი, თქვენ, კუნილინგვისტო პოეტებო, პეი, თქვენ, უხამს წარწერებთან მკვნესარო ფასიანი ტუალეტის პოეტებო, პეი, თქვენ, კლუბებში მოქანავეებო, არასოდეს რომ გიქანავიათ არყის ხეზე, პეი, თქვენ, სახერხის ჰაიკუს ოსტატებო ამერიკის ციმბირებიდან, პეი, თქვენ, თვალდაბრმავებულო არარეალისტებო, პეი, თქვენ, საკუთარ ნათებას ჩამოფარებულო სუპერრეალისტებო, პეი, თქვენ, საძინებლის ვიზონერებო და საკუჭნაოს აგიტატორებო, პეი, თქვენ, გრაუჩო მარქსისტო პოეტებო, პეი, თქვენ, ბურჟუა კომუნისტებო, უსაქმოდ რომ ყრისართ და მუშათა კლასის პროლეტარიატზე ლაყბობთ, პეი, თქვენ, პოეზიის კათოლიკე ანარქისტებო, პეი, თქვენ, შავი მთების პოეტებო, პეი, თქვენ, ბოსტონელი ბრაჰმანებო და ბოლინასელი ბუკოლიკებო, პეი, თქვენ, პოეზიის ძუ მგლებო, პეი თქვენ, პოეზიის ძენ ძმებო, პეი, თქვენ პოეზიის თვითკვლევო მიწურებო, პეი, თქვენ, პოეტის ბანჯგვლიანო პროფესორებო, პეი, თქვენ, პოეზიის კრიტიკოსებო, პოეტების სისხლის მსმელებო, პეი, თქვენ, პოეზიის პოლიციელებო — სად არიან უიტმენის ველური შვილები სად არიან სიტკბოთი და ქედმაღლობით მოლაპარაკე დიადი ხმები, სად არის დიადი ხედვები, დიადი მსოფლმხედველობები, წინასწარმეტყველური სიმღერები უკიდევანო დედამიწაზე და ზედ მცხოვრებ მომღერალ არსებებზე და ჩვენს სიყვარულზე მათ მიმართ პოეტებო, კიდევ ერთხელ დაეშვით სამყაროს ქუჩებში განახვინეთ გონება და განახვინეთ მზერა ძველი სილამაზის დასანახავად ჩაინმინდეთ ყელი და ამოთქვით, პოეზია მოკვდა, გაუმარჯოს პოეზიას საზარელი თვალეზითა და კამერის ღონით. ნუ დაელოდებით რევოლუციებს, თორემ ის უთქვენოდ მოხდება. შეწყვიტეთ ლულული და ალაპარაკდით ახლებური ფართოდ გაშლილი ლექსებით ახალი სალი ავზის „სახალხო სივრცეზე“ ახალი დამაჯერებლობითა და ახალი დამანგრეველობით ყურის ლოკოკინაში შემქვრალი ახალი კამერტონით შეარყიეთ გაქვავებული ზედაპირები. თუნდაც საკუთარი ძვირფასი თავების გადასარჩენად კვლავ იმღერეთ

ოღონდ ყველასთვის გასაგებ ენაზე, პოეზია სახალხო საქმეა და ნიშნავს ხალხს მოატარო ისეთი სიმალეები, სხვა ტრანსპორტი რომ ვერ გაუძლებს. პოეზია ჯერაც ცვივა ციდან ჩვენს ჯერაც თავლია ქუჩებში. ჯერაც არ აღუმართავთ ბარკადები ქუჩა სავსეა ცოცხალი სახეებით ლამაზი კაცებით, ლამაზი ქალებით ჯერაც მშვენიერით და მათი თვალეზი ძველ საიდუმლოებს ჯერაც იმარხვენ და სადღაც სიღრმეში ჯერაც ინახვენ სულს უოლტ უიტმენის ველური შვილების ჰოდა, გამოუშვით მზეზე შეშლილები.

თარგმანი ანი კოპალიანმა

ლიტერატურული გაზეთი
საქართველოს კულტურის,
სამრტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო
საქართველოს მინისტრთა სახლი
რედაქტორი ირაკლი ჯავახაძე
რედაქტორის მოადგილე უჩა შერაზადიშვილი
ჟურნალისტი თამარ ჟურული
მობ. ტელ.: (577)742277; (599)269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com
ISSN 2346-7940
9 1772346 1794004